

**LEASING
I POŻYCZKI****DLA FIRM ORAZ
ROLNIKÓW****TEL. 691 644 420**

REKLAMA

**Gmina Wąpielsk
Poście odwiedzi region**

W środowe popołudnie miejscowość Długie odwiedziła Joanna Prawa i Sprawiedliwości Joanna Borowiak i Łukasz Schreiber. Spotkanie zorganizowano w remizie lokalnej jednostki OSP

➤ str. 2

**Powiat/Rypin
Remontują dom dziecka**

Trwają prace remontowe w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Rypinie. Dom dziecka zostanie przebudowany i dostosowany do aktualnie obowiązujących przepisów. Efekty I etapu prac są już widoczne

➤ str. 3

**Powiat/Rogowo
Soborski zastąpi Nowakowską?**

Kilkanaście dni temu Jacek Soborski rozstał się z Nadleśnictwem Skrwilno i przeszedł na emeryturę. W rozmowie z naszym tygodnikiem podsumowuje działalność zawodową i samorządową oraz opowiada o planach na przyszłość...

➤ str. 4

**Gmina Rypin
Po walnym w Rypałkach**

W sobotni wieczór 10 marca w remizie OSP w Rypałkach odbyło się walne zebranie sprawozdawcze lokalnej jednostki

➤ str. 5

CZWARTEK

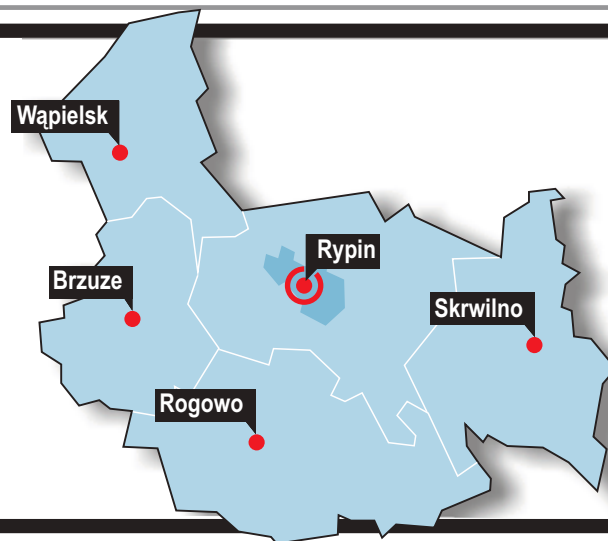
15 MARCA 2018

ISSN: 2450-1557

1,99 zł

w tym 5% VAT

nr 11/2018 (132)

CRY

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Policjanci uratowali desperata

RYPIN ➤ Dyżurny rypińskiej komendy policji oraz mundurowi z prewencji zapobiegli tragedii. Ci drudzy w ostatniej chwili wyważyli drzwi i weszli do mieszkania, w którym 34-latek chciał odebrać sobie życie. Wspólnie ze strażakami zdjęli mu pętlę z szyi

W niedzielę (11.03) dyżurny policji otrzymał zgłoszenie od mężczyzny, który zaalarmował, że jego kolega prawdopodobnie chce popełnić samobójstwo, ponieważ wysłał mu pożegnalnego sms-a. Telefon 34-latek już nie odpowiadał. Liczyła się każda sekunda. Dyżurny nie tracąc chwili, wysłał na miejsce patrol prewencji, który znajdował się najbliżej adresu desperata. Jednocześnie powiadomił też straż pożarną.

– Na miejscu policjanci za-

stali zamknięte drzwi, nikt nie reagował na pukanie, a wewnątrz paliło się światło. Dyżurny natychmiast wydał polecenie wyważenia drzwi i wejścia do środka. Okazało się, że to była słuszna decyzja. W jednym z pokoi zastali wiszącego na linie mężczyznę, z którym nie było żadnego kontaktu – mówi asp. Dorota Rupińska z Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Policjanci wspólnie ze strażakami szybko zdjęli linkę z jego szyi. Mężczyzna nadal nie da-

wał żadnych oznak życia. Jeden z funkcjonariuszy przystąpił do reanimacji, wtedy na szczęście wyczuł jeszcze jego słabnący oddech. Mundurowi podali niedoszłemu samobójcy tlen i monitorowali jego czynności życiowe do czasu przyjazdu pogotowia ratunkowego.

Uratowany 34-latek został przekazany załodze pogotowia ratunkowego, która udzieliła mu pomocy, a następnie przewiozła na obserwację do szpitala.

(ak), fot. KPP Rypin

Rypin

Złapali recydywistę

Kryminalni ustalili i zatrzymali 45-latkę, który na terenie powiatu rypińskiego od 2016 roku dokonywał włamań oraz kradzieży. Jego łupem padały elektronarzędzia i złom.

W poniedziałek (12.03) rypińscy kryminalni na podstawie uzyskanej informacji ustalili i zatrzymali 45-letniego mieszkańca powiatu rypińskiego za przestępstwa, których dokonywał na terenie powiatu. Mężczyzna od sierpnia 2016 roku do lutego 2018 roku włamywał się do domków letniskowych i budynków gospodarczych, skąd kradł m. in. elektronarzędzia oraz złom.

– Niektóre sprawy były już umorzone z powodu niewykrycia złodzieja, jednak kryminalni teraz do nich wrócili. Funkcjonariusze przesłuchali świadków, zabezpieczyli dokumentację oraz przepro-

wadzili eksperymenty procesowe. Te czynności pozwoliły śledczym udowodnić zatrzymanemu pięć przestępstw. Straty, które spowodował to ponad 3 tysiące złotych – podaje asp. Dorota Rupińska z KPP Rypin.

Już następnego dnia mężczyzna usłyszał zarzuty kradzieży i kradzieży z włamaniem. Z uwagi na to, że 45-latek dopuścił się tych czynów w warunkach recydywy, kara która mu grozi, będzie podwyższona do 15 lat pozbawienia wolności.

(ak)

fot. KPP Lipno

Posłowie odwiedzili region

GMINA WĄPIELSK ▶ W środowe popołudnie miejscowość Długie odwiedzili posłowie Prawa i Sprawiedliwości Joanna Borowiak i Łukasz Schreiber. Spotkanie zorganizowano w remizie lokalnej jednostki OSP

W trakcie rozmów poruszone zostały zagadnienia dotyczące wyborów samorządowych oraz nowych wyzwań, przed którymi stoi nasz region.

– Nadchodzi moment, kiedy możemy zmienić Polskę powiatową na lepsze – mówiła Joanna Borowiak. – W ciągu dwóch lat rządu PiS udało się zrealizować blisko 20 obietnic wyborczych, m. in. program Rodzina 500 plus i obniżenie wieku emerytalnego.

– Zależy nam na mądrym i zrównoważonym rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego – dodał Łukasz Schreiber. – Środki do niego trafiające powinny być dzielone sprawiedliwie, a nie ze względu na sympatie polityczne.

Podczas dwugodzinnego spotkania poruszano też tematy lokalne. Posłowie mówili o wsparciu działań podejmowanych przez lokalny samorząd. Sprawa dotyczy m. in. nowego samochodu strażackiego dla druhów z OSP w Długiem.

– Cieszę się, że podobnie jak my, parlamentarzyści oraz burmistrz Rypina dostrzegają potrzebę zakupu pojazdu ratow-

niczo-gaśniczego dla tutejszej jednostki – mówiła obecna na spotkaniu Agnieszka Matyjasik, sekretarz gminy Wąpielsk. – Wykorzystujemy wszystkie szanse i możliwości w zakresie pozyskania dodatkowych środków zewnętrznych na inwestycje, które sprzyjają rozwojowi naszej gminy. W tej kadencji korzystając z dofinansowania, dokonaliśmy zakupu dwóch pojazdów dla jednostek OSP w Radzikach Dużych i Wąpielsku, które zdążyliśmy już sprawdzić w akcji ratowniczej. Prężnie działająca jednostka OSP Długie również powinna zostać wyposażona w nowy samochód i dlatego od ubiegłego roku podejmujemy starania, żeby taki pojazd tu trafił.

Nie zabrakło również pytań ze strony zgromadzonych słuchaczy. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m. in.: burmistrz Rypina Paweł Grzybowski, przewodniczący rady miasta Jarosław Sochacki oraz wiceprzewodniczący rady miasta Sławomir Malinowski.

Tekst i fot.
Adam Wojtalewicz

W dyskusji uczestniczył m. in. burmistrz Rypina Paweł Grzybowski (na zdjęciu pierwszy z prawej)

Pytania przybyłym posłom zadawali także mieszkańcy

Spotkanie zorganizowano w budynku OSP w Długiem

Rypin

Miasto walczy z aurą

Do naszej redakcji zgłosiła się mieszkanka Rypina, reklamując fatalny stan ulicy Sadowej. Niestety przy obecnych warunkach atmosferycznych kłopoty z przejezdnością występują na wielu drogach.

Mieszkanka z ul. Sadowej poprosiła naszą redakcję o interwencję we wtorek rano. Jej zdaniem od kilku dni ulica jest na pewnym odcinku kompletnie nieprzejezdna. – Nie ma jak przejechać. Wczoraj utknęłam autem, dzisiaj w ogóle nie było sensu wyjeżdżać. Dzwoniłam do urzędu, ale tam mówią, że mają wiele takich spraw. Proszę o pomoc, bo tak dalej się nie da – powiedziała mieszkanka Rypina, prosząc o zachowanie anonimowości.

My natychmiast udaliśmy się z zapytaniem o ulicę Sadową do rypińskiego magistratu. Kłopoty z utrzymaniem przejezdności ul. Sadowej są tam dobrze znane i na tej ulicy występują ze szczególnym nasileniem dodatkowo warunkowanym ukształtowaniem terenu, rodzajem gruntów oraz zaniedbaniami i uszkodzeniami istniejącej, starej melioracji, której właścicie-

lem nie jest miasto.

– Z podobną sytuacją na większości dróg gruntowych spotykamy się corocznie. Jest to spowodowane rozmarzaniem górnej warstwy gruntu po długich okresach mrozu, przy jednoczesnym utrzymywaniu się poniżej warstwy zmarzliny, co uniemożliwia naturalne wsiąkanie wody i osuszenie terenu. W tym roku sytuację potęguje fakt wysokiego poziomu wód gruntowych wywołanych obfitymi opadami w sezonie letnim i jesiennym. Staramy się utrzymywać przejezdność dróg gruntowych, ale jest to utrudnione faktem zamarznięcia kruszywa na hałdach w kopalniach i ich okresową niedostępnością. Podobnie wygląda sytuacja z kruszonym gruzem betonowym, a tylko te materiały mogą poprawić sytuację w krótkim okresie – wyjaśnił nam Tomasz Kosiński, kierownik Wydziału In-

frastruktury i Inwestycji Urzędu Miasta Rypin.

Jak zaznacza Kosiński, jedynym skutecznym środkiem uniezależnienia się od warunków pogodowych jest eliminacja dróg o nawierzchni nieutwardzonej poprzez ich trwałe utwardzanie. I miasto robi to od kilku lat. Trwałe nawierzchnie uzyskały takie ulice jak: Pogodna, Podmiejska, Prusa, Spokojna, Osiedle Sportowe, Łączna. Trwają prace na ulicy Lisiny, a w tym roku utwardzone nawierzchnie zyskają ulice: Koszarowa, Cicha i Norwida.

– Nie jesteśmy w stanie sfinansować w krótkim czasie przebudowy wszystkich dróg gruntowych, chociażby ze względu na wieloletnie zaniedbania, rozproszony rozwój mieszkalnictwa jednorodzinnego jak i spowodowany tym brak uzbrojenia podziemnego. Nie można się dziwić, że ludzie kierują się przy wyborze działek budowlanych głównie ceną, a nie możliwością dojazdu czy uzbrojeniem terenu, ale jednocześnie powstawanie wielu rozproszonych lokalizacji uniemożliwia nam zapewnienie dróg dojazdowych o odpowiednim standardzie – dodaje Tomasz Kosiński.

(ak)

W SKRÓCIE

Rypin

Sprawdzili 705 kierowców

W poniedziałek (12.03) rypińscy policjanci przeprowadzili akcję „Trzeźwy kierujący”. W czterech punktach na terenie miasta skontrolowali 705 kierowców. Zatrzymali dwie osoby, które wsiadły za kierownicę pod wpływem alkoholu. 47-letni kierowca vw golf miał prawie 1 promil alkoholu, zaś 24-letni kierowca audi poniżej 0,25 promila. Ponadto w trakcie akcji policjanci zatrzymali cztery dowody rejestracyjne.

(red)

Wydawnictwo Promocji Regionu sp. z o.o.

Poszukuje współpracownika
TYGODNIKA REGIONU RYPIŃSKIEGO CRY
z lekkim piórem, orientacją w tematyce samorządowej,
aparatem fotograficznym i samochodem

CV i próbny tekst należy przesłać na adres:
a.korpalski@wpr.info.pl

**TYGODNIK REGIONU
RYPYŃSKIEGO**

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 493 41 50
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor Naczelny:
Andrzej Korpalski

Dział reklamy:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl
Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Remontują dom dziecka

POWIAT/RYPIN ▶ Trwają prace remontowe w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Rypinie. W ramach zadania realizowanego przez samorząd powiatowy dom dziecka zostanie przebudowany i dostosowany do aktualnie obowiązujących przepisów. Efekty I etapu prac są już widoczne

W ramach realizacji I etapu przebudowy Domu Dziecka im. Janusza Korczaka w Rypinie wykonano już roboty ogólnobudowlane oraz instalacyjne na parterze budynku, w związku ze zmianą układu i podziału funkcjonalnego pomieszczeń. Dodatkowo zakupione zostało również wyposażenie do pomieszczeń usytuowanych na parterze. Pokoje wychowanków i wychowawców jak również sala komputerowa zostały zaopatrzone w nowe meble m. in. szafy, biurka, łóżka oraz krzesła obrotowe. Ponadto w jadalni usytuowano zestaw nowych mebli kuchennych, stołki i krzesła. Wyposażone zostały także łazienki, w tym jedna z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych, dla których

zamontowano specjalistyczne wsporniki, uchwyt oraz siedzisko prysznicowe.

W kolejnym etapie realizacji projektu przewiduje się wykonanie nowych schodów wejściowych do budynku wraz z wykonaniem podjazdu dla niepełnosprawnych. Po tym nastąpi wymiana orynnowania i rur spustowych, wykonanie opaski wokół budynku, dostosowanie instalacji centralnego ogrzewania do nowego układu funkcjonalnego budynku. Dodatkowo zostanie wymieniona instalacja wodna i kanalizacyjna, zmodernizowana wentylacja, instalacja przeciwpożarowa oraz teletechniczna.

Projekt zakłada także wymianę nawierzchni tarasu oraz zakup wyposażenia pomieszczeń

znajdujących się na piętrze budynku. Zdemontowane ma być także ogrodzenie wzdłuż drogi dojazdowej, aby spełnić wymogi przeciwpożarowe, dotyczące minimalnej szerokości drogi pożarowej. Za budynkiem domu dziecka, w miejscu znajdującego się obecnie zniszczonego placu zabaw, projektuje się urządzenie nowego, ogrodzonego miejsca rozrywki z częścią fitness.

Całkowita wartość projektu opiewa na ponad milion zł, w tym blisko 540 tys. zł to dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Realizacja projektu zakończy się w czerwcu 2018 r.

(red), fot. Starostwo Powiatowe w Rypinie

Rypin

Stypendia dla najzdolniejszych

Od lat rada miejska w Rypinie przyznaje wybitnym uczniom szkół podstawowych, gimnazjów i liceów stypendia motywacyjne. Nie inaczej będzie i w tym roku.

Grant przyznawany jest tradycyjnie na okres 10 miesięcy, czyli od września do czerwca. Kto może otrzymać takie wsparcie? Nagrodę można dostać np. za wybitne wyniki w nauce: średnia min. 5,30 w klasie II i III gimnazjum oraz VII i VIII klasie szkoły podstawowej; 5,50 w klasie VI szkoły podstawowej lub 5,00 w klasach I-IV liceum plastycznego.

To nie jest jedyna możliwość. Nagrodę gwarantuje także wysoki wynik sprawdzianu lub egzaminu zewnętrznego (92,5% punktów możliwych do zdobycia łącznie). Kolejną drogą do otrzymania stypendium motywacyjnego jest zdobycie tytułu laureata konkursu przedmiotowego organizowanego przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty.

Stypendia motywacyjne przyznawane są na wniosek dyrektora szkoły, rodzica/prawnego opiekuna lub samego ucznia, o ile jest on pełnoletni. Wnioski można składać w Miejskim Zespole Obsługi Oświaty do 10 lip-

ca. Co istotne: jednemu uczniowi przysługuje jedno stypendium.

Jeszcze lepsza informacja dla rypinian jest taka, że stypendia motywacyjne rady miasta to niejedyna forma wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Magistrat, widząc potrzebę otoczenia szczególną opieką uzdolnionych dzieci, od lat uchwała lokalny program wsparcia, który obejmuje między innymi: nagrody finansowe burmistrza z okazji Dnia Edukacji Narodowej, wymienione wcześniej stypendia motywacyjne, wyróżnienia podczas Gali Laureatów oraz Gali talentów, a także nagrody burmistrza i RM dla najlepszych absolwentów w związku z zakończeniem roku szkolnego. W tym wypadku wniosek zbiorczy o wyróżnienia dla uczniów składa sam dyrektor placówki rokrocznie do 31 maja danego roku. Nagrody otrzymują wówczas uczniowie wyróżnieni w różnych dziedzinach, np. w sporcie, nauce, sztuce.

(red), fot. ilustracyjne

REKLAMA

Wypróbuj naszą nowoczesną ekologiczną myjnię parową

I przekonaj się, że utrzymanie samochodu w idealnym stanie jest prostsze niż myślisz! Para wodna umożliwia nam czyszczenie różnorodnych powierzchni. Jest to technologia ekologiczna, oszczędzająca wodę oraz eliminująca konieczność stosowania preparatów chemicznych.

Napisz lub zadzwoń aby umówić się na wizytę lub jeśli masz pytania

tel: 602 476 221

biuro@ecomyjnia.com.pl

Rypin, ul. Konopnickiej 28
ecomyjnia.com.pl

Soborski zastąpi Nowakowską?

POWIAT/ROGOWO ▶ Kilkanaście dni temu Jacek Soborski rozstał się z Nadleśnictwem Skrwilno i przeszedł na emeryturę. W rozmowie z naszym tygodnikiem podsumowuje działalność zawodową i samorządową oraz opowiada o planach na przyszłość. Soborski chce wystartować w wyborach na wójta gminy Rogowo

Jacek Soborski (na zdj. z prawej) będzie się ubiegać o fotel wójta gminy Rogowo

– Był pan nadleśniczym przez 27 lat, a z leśnictwem jest pan związany jeszcze dłużej. Jakie zmiany zaszły w tej dziedzinie gospodarki przez blisko pół wieku pana aktywności zawodowej?

– Dopiero z relacji w państwa gazecie i treści pytania, które pan zadał, dociera do mnie, że faktycznie przez około 50 lat pracowałem w Lasach Państwowych i współtworzyłem ich historię. Jeżeli dodam do tego swoje dzieciństwo, spędzone z ojcem leśnikiem, będzie to prawie cały okres od II wojny światowej do dziś. Mam satysfakcję, że mogłem zbudować dom z drzew, które jako młody człowiek sam sadziłem.

Oczywiście przez ten czas nie zmieniły się zasady hodowli lasu. Nauka leśna w Polsce opiera się na dorobku naukowym naszych leśników i naukowców, ale w ogromnym stopniu również leśników niemieckich czy rosyjskich. Na szczęście komuna nie mogła, i tzw. dobra zmiana też nie może ingerować w prawa przyrody. Co innego jeśli chodzi o sprawy organizacyjne. Do roku 1991 Lasy Państwowe miały bardzo mało pieniędzy, brakowało również na inwestycje i bieżące prowadzenie gospodarki leśnej. Wspomagaliśmy się sprzętem przejmowanym m. in. od Wojska Polskiego, ich zdezelowane samochody służyły nam do wywózki drewna czy transportu

pracowników. Tak jak większość społeczeństwa, my leśnicy także wiązaliśmy wielkie nadzieje z przełomem demokratycznym. Ich ukoronowaniem była nowa ustawa o Lasach Państwowych, która weszła w życie krótko potem, w 1991. W porównaniu z poprzednim okresem stwarzała ona lasom bardzo duże możliwości rozwoju. Tak się składa, że w wyniku konkursu zostałem w tym samym roku powołany na stanowisko nadleśniczego Nadleśnictwa Skrwilno. Nowa ustawa pozwoliła nadrobić wieloletnie zaległości inwestycyjne, tworzyć nowoczesną gospodarkę leśną, opartą na nowych technologiach. Wielkość i rodzaj inwestycji zależały praktycznie tylko od pomysłów nadleśniczego.

– Jak zmieniał się w czasie pana urzędowania Nadleśnictwo Skrwilno?

– Trudno odpowiedzieć na to pytanie, bo wymaga ono samooceny. Dlatego cytuję pracowników nadleśnictwa, którzy przygotowali na moje pożegnanie sympatyczną prezentację. Trawestując popularną opinię o Kazimierzu Odnowicielu, powiedzieli o mnie: „Zastał nadleśnictwo drewniane, a zostawił murowane”. Nie ukrywam, że byłem nadleśniczym „naznaczonym” miejscem urodzenia. Przy podejmowaniu wszelkich decyzji kierowałem się nie tylko statutem Lasów Państwowych i zakresem swoich obowiązków,

ale również patriotyzmem lokalnym. Dbałem o to, żeby moje działania związane z Nadleśnictwem Skrwilno pozytywnie wpływały też na rozwój całego terenu. Te 50 lat mojej pracy to prawdziwy skok cywilizacyjny. Kiedy zaczynałem, drewno pozyskiwało się piłami ręcznymi. Dziś są piły mechaniczne wypierane przez nowoczesne kombajny typu forwarder czy harvester, gdzie komputery i dżojstiki zastępują prymitywną pracę mechaniczną. Infrastruktura leśna, taka jak drogi, parkingi, telewizja przemysłowa do prognozowania przeciwpożarowego, to też nasz dorobek. Dodatkowe inicjatywy wyzwała bardzo dobra współpraca z niektórymi samorządami. W ten sposób budowaliśmy drogi z gminami Skępe, Rogowo, Tłuchowo, Skrwilno, Świdziebnia, a parki ze Skępem i Lipnem. Szkoda, że niektóre gminy z naszego terenu przypominały sobie o nadleśnictwie tylko przed Bożym Narodzeniem, kiedy potrzebowały choinek. Te inwestycje leśne i leśno-samorządowe są powodem do dumy – nie tylko mojej, ale wszystkich pracowników nadleśnictwa i współpracujących z nami samorządów.

– Czego życzy pan swoim następcom i jakich rad mógłby pan im udzielić?

– Może zabrzmi to sentymentalnie, ale kochałem swoją pracę i Nadleśnictwo Skrwilno. Dlatego pragnę, żeby dobrze się

rozwicko i życzę mojemu następcy samych sukcesów. Żeby objąć funkcję nadleśniczego, trzeba skończyć wyższe studia leśne. Tej zasady przestrzega się w Lasach Państwowych bezwzględnie. Udzielanie jakichkolwiek rad mojemu następcy byłoby w tej sytuacji nie tylko zbędne, ale też niestosowne.

– Właściwie od początku był pan związany z samorządem lokalnym, m. in. jako radny i przewodniczący rady powiatu rypińskiego. Co postrzega pan jako sukces tej działalności?

– Moja przygoda z samorządem rozpoczęła się nieco wcześniej, byłem radnym i przewodniczącym rady gminy w Rogowie w latach 1987–1989, a więc jeszcze jako młody, zbuntowany człowiek. Był to czas, kiedy demokracji nawet nie pozorowano. Dlatego gdy ogłosiliśmy konkurs na naczelnika gminy Rogowo, rozdzwoniły się telefony od „jedynie słusznych” organów ówczesnej władzy. Sugerowano, żebyśmy odstąpili od tego pomysłu, kto to słyszał, żeby naczelnika wybierać w drodze konkursu. Sprawę doprowadziliśmy jednak do końca, z grona bodaj siedmiorga kandydatów wyłoniliśmy najlepszego. Była to pani Barbara Nowakowska, która dziś, od wielu zresztą lat, jest wójtem. Już wtedy z panią wójt nakreśliłmy wizję prowadzenia gminy, plan inwestycji, modernizacji, które zostały zrealizowane prawie w stu procentach. Dziś gmina Rogowo jest jednostką zadbaną i doinwestowaną.

Oddzielny etap mojej działalności to samorząd powiatowy. Tworzyliśmy go w Rypinie od podstaw, przy czym pierwsza kadencja była niestety bardzo trudna i pełna kontrowersji związanych z doбором kadr. W drugiej kadencji pracowałem nam się spokojniej i dlatego był to czas wielu merytorycznych decyzji. Byłem m. in. pomysłodawcą przeniesienia siedziby starostwa z Nowego Rynku na ulicę Warszawską, do pomieszczeń po dawnej przychodni. Dzięki temu poprawiliśmy warunki lokalowe Zespołu Szkół nr 3, ale udało się też usprawnić obsługę interesantów wszystkich biur powiatowych. Oprócz tego podjęliśmy decyzję o budowie Rypińskiego Centrum Sportu z halą i pływalnią. Wymagało to oczywiście zabezpieczenia środków i podpi-

sania porozumień z sąsiednimi samorządami.

– Podczas pożegnalnego spotkania wspominał pan, że być może jeszcze usłyszymy o pańskiej działalności w sferze publicznej. W związku z tym muszę zapytać, jakie są pana plany i cele na najbliższe miesiące?

– Zgodnie ze starym powiedzeniem: „Jeśli chcesz rozbawić Pana Boga, opowiedz mu o swoich planach”. Wszystko jest kruche i ulotne, ale co jest warte życia bez planów, marzeń i nadziei? W zeszłym roku, jeszcze jako nadleśniczy, zostałem niestety zaskoczony planami pewnej inwestycji na terenie gminy Rogowo, w miejscowości Rumunki Liwieckie. Chodzi o budowę wielkiej tuczarni świń, która miałaby się składać z dwóch zespołów budynków inwentarskich – 10 chlewni o obsadzie 20 tys. sztuk tuczniaka i 10 chlewni na 19,5 tys. Jeśli inwestorzy zdołaliby to przedsięwzięcie sfinalizować, zagrażałoby ono bezpieczeństwu ekologicznemu w regionie. Ilość odchodów, która powstanie w tym kombinacie, będzie tak duża, że nawet gdyby wszyscy posiadacze gruntów podpisali umowy na odbiór gnojowicy, łączna powierzchnia rolna gminy Rogowo to za mało, aby rozwiązać problem. Nie wspominając o uciążliwym i przykrym odorze... Już dzisiaj mieszkańcy Rogowa, Sosnowa, sądzę, że również Rypina i Skępego, mogą zapomnieć o otwieraniu okien w swoich domach. Niestety jest to efekt błędnych decyzji inwestycyjnych władarzy Rypina i powiatu, którzy pozwolili na inwestycje pociągające za sobą budowę chlewni i kurników. Jako nadleśniczy skierowałem pisma protestacyjne do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Ministerstwa Środowiska.

Jeśli chodzi o odpowiedź na pańskie pytanie: w związku z prawdopodobną rezygnacją pani wójt Nowakowskiej z ubiegania się o następną kadencję dostałem propozycję kandydowania na to zaszczytne stanowisko. Biorąc pod uwagę konieczność obrony gminy Rogowo przed kompletną degradacją ekologiczną, podjąłem decyzję o kandydowaniu.

**Rozmawiał
Tomasz Błaszkievicz
fot. archiwum**

Po walnym w Rypałkach

GMINA RYPIN ▶ W sobotni wieczór 10 marca w remizie OSP w Rypałkach odbyło się walne zebranie sprawozdawcze lokalnej jednostki

W spotkaniu uczestniczyli miejscowi druhowie pod przewodnictwem prezesa Wojciecha Czaplińskiego, który rozpoczął posiedzenie. Zostało zaprezentowane sprawozdanie z działalności jednostki w ubiegłym roku, a komisja rewizyjna odczytała protokół.

– Nasza jednostka liczy obecnie 23 członków w tym 3 kobiety. Na ten rok planujemy m. in. pozyskać nowy sprzęt oraz zagospodarować teren wokół remizy na cele rekreacyjno-sportowe. W minionym roku po raz pierwszy uczestniczyliśmy w powiatowych zawodach strażackich. W rywalizacji na szczeblu gminnym wywalczyliśmy natomiast trzecie miejsce. Dziękuję druhom za zaangażowanie w nasze działania. Cieszy mnie również fakt, że jest wśród nas młodzież, która planuje wstąpić w szeregi jednostki – mówi Czapliński.

Strażacy przyjęli sprawoz-

danie za ubiegły rok. Spotkanie było też okazją do wręczenia odznaczeń, które otrzymali: Wojciech Krajewski, Maciej Czapliński, Cezary Kopyciński oraz Piotr Wyciński. Wśród zaproszonych gości obecni byli m. in. radny sejmiku Paweł Zgórzyński, prezes Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP w Rypinie Tomasz Jezierski, komendant gminny OSP w Rypinie Jędrzej Żimnicki oraz prezes WOSP w Zakroczu Ireneusz Wiśniewski.

– Dotychczasowa współpraca z lokalną jednostką OSP układa się bardzo dobrze – przyznaje radny sejmiku Paweł Zgórzyński. – W minionym roku Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego przeznaczył na zakup samochodów strażackich kwotę blisko 10 mln zł. Jeden z nowych pojazdów trafił do OSP w Skrwilnie. W tym roku kwota ma być wyższa i wynosić ok. 11 mln zł. Do jednostek działających

w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego trafi 12 średnich samochodów. Pozostałe środki przeznaczone zostaną na zakup sprzętu.

Sobotnie zebranie odwiedził również wójt Janusz Tyburski, który w niezwykle ciepłych słowach zwrócił się do strażaków.

– Chciałbym podziękować za udzielone wsparcie przy działaniach na terenie naszej gminy. W sezonie grzewczym wielokrotnie dochodzi do podtrucia tlenkiem węgla. Zwracam się więc z prośbą do druhow, aby przeprowadzić na ten temat rozmowy z mieszkańcami wsi. Warto ich poinformować o możliwości zakupu specjalnych czujników, które mogą uratować życie – mówi Tyburski.

Spotkanie zakończyło się poczęstunkiem oraz rozmowami na temat przyszłości jednostki.

Tekst i fot.

Adam Wojtalewicz

Pamiątkowe zdjęcie uczestników zebrania

Rypin/Gmina Wąpielsk

Oni już nie pojeżdżą

Policjanci zatrzymali dwóch pijanych kierowców. 35-latek miał w organizmie ponad dwa promile i jednocześnie miał zakaz prowadzenia pojazdów. 47-latek zaś miał ponad 2,5 promila alkoholu oraz dodatkowo cofnięte uprawnienia do kierowania pojazdami.

W niedzielę (11.03) rypińscy policjanci wyeliminowali z ruchu dwóch kierowców, którzy w ogóle nie powinni się na niej znaleźć. Pierwszego z nich o godzinie 9.00 w miejscowości Długie zatrzymał patrol drogowy.

– 35-letni kierowca opla astry jechał bez zapiętych pasów. Podczas kontroli okazało się, że mężczyzna był pijany, w jego organizmie było ponad 2 promile alkoholu. Ponadto policjanci ustalili, że mężczyzna posiada zakaz pro-

wadzenia pojazdów mechanicznych wydany przez sąd. Dodatkowo z uwagi na stan techniczny pojazdu funkcjonariusze zatrzymali dowód rejestracyjny – mówi asp. Dorota Rupińska z KPP Rypin.

Drugiego natomiast po godzinie 11.00 na terenie Rypina do kontroli zatrzymali dzielnicowi. 47-latek kierował vw golfem. Gdy policjanci zbadali jego stan trzeźwości, okazało się, że w organizmie miał ponad 2,5 promila alkoholu. Dodatkowo wyszło na jaw, że mężczyzna ma cofnięte uprawnienia do kierowania pojazdami. Obaj natychmiast zakończyli jazdę, teraz odpowiedzą za swoje czyny.

Za kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości grozi kara do 2 lat pozbawienia wolności, natomiast za jazdę pojazdem w takim stanie mimo orzeczonego zakazu do 5 lat pozbawienia wolności. Za jazdę pojazdem mimo cofniętych uprawnień grozi do 2 lat pozbawienia wolności.

(ak), fot. KPP Rypin

Odznakę „Strażak Wzorowy” otrzymał Jarosław Sarnowski

Podziękowania strażakom złożył wójt Janusz Tyburski

Rypin

Większe dodatki dla nauczycieli

Od września ubiegłego roku mamy zmiany w oświacie. W Rypinie przebiegają niemalże bezboleśnie: stworzono dwa zespoły szkolno-przedszkolne.

Podczas ostatniej sesji rady miasta uchwalono zmiany w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest rypiński magistrat. Potrzeba wprowadzenia zmian podyktowana jest przede wszystkim właśnie zmianą struktury organizacyjnej rypińskich placówek edukacyjnych i dotyczy między innymi uzależnienia wynagrodzenia dyrektorów i wicedyrektorów placówek od liczby istniejących oddziałów zespołu. Zwiększono również pulę środków na dodatki motywacyjne o dodatki dla wicedyrektorów.

Rajcy wprowadzili również

możliwość zwiększenia dodatku funkcyjnego, jeżeli nauczyciel realizuje projekt ze wsparciem środków unijnych. Nauczycieli na pewno ucieszy fakt, że uregulowana została kwestia sposobu wynagradzania za godziny nadwymiarowe oraz doraźne zastępstwa. Uzależniono je do realizowanego pensum, czyli określonej liczby godzin zajęć dydaktycznych i naukowych, do której obowiązany jest pracownik instytucji dydaktycznej i nauk, albo pensum realizowanych zajęć. Zwiększona także została maksymalna kwota dodatku motywacyjnego dla nauczycieli.

(red)

Konsumentom poznaj swoje prawa

RYPIN/POWIAT 15 marca obchodzony jest Światowy Dzień Konsumenta. Z tej okazji Adam Wojtalewicz rozmawiał z Iwoną Wilczewską, powiatowym rzecznikiem praw konsumenta w Rypinie

– Ile osób korzysta z porad rzecznika w powiecie rypińskim?

– Miesięcznie zgłasza się ok. 20 osób. Należy jednak zaznaczyć, że liczba udzielonych porad stale wzrasta. Jest to spowodowane m. in. wzrostem świadomości konsumentów. Pragnę przypomnieć, że z pomocy rzecznika korzystać mogą zarówno mieszkańcy miasta Rypin jak i wsi powiatu rypińskiego.

– Z jakimi problemami ludzkie najczęściej się zgłaszają?

– Dominują sprawy dotyczące niezgodności towarów z umową (przy umowie sprzedaży), głównie obuwia, odzieży, sprzętu RTV, AGD, telefonów komórkowych i wyposażenia wnętrz. Najczęstsze problemy w tym obszarze to brak uznania reklamacji. Często odmowa nie jest poparta żadną opinią rzeczoznawcy lub biegłego. Pada jedynie stwierdzenie, że wada powstała z winy konsumenta. Wiele spraw obejmuje nieprawidłowości przy zawieraniu umów poza lokalem przedsiębiorstwa. Skargi dotyczą umów sprzedaży zawieranych na pokazach i prezentacjach, a także umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych i dostawę energii elektrycznej. Konsumenty wskazują m. in. na brak informacji o prawie odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, nieprzekazywanie egzemplarza zawartej umowy oraz wprowadzanie konsumentów w błąd co do podmiotu, w którego imieniu prezentowana jest oferta. Klienci informowani byli, że przedłużają umowę z dotychczasowym operatorem (przy umowach o świadczenie usług telekomunikacyjnych i dostawę energii).

– Co zatem zrobić w sytuacji, gdy sprzedawca nie chce uznać reklamacji?

– Jeżeli wada istniała w chwili wydania rzeczy konsumentowi lub wynika z przyczyny tkwiącej w rzeczy sprzedanej w tej samej chwili, przy czym wada jest istotna, konsument może od umowy odstąpić i żądać zwrotu zapłaconej ceny. Może też zwrócić się o pomoc do rzecznika konsumentów, a także wystąpić do Wojewódzkiego

Inspektoratu Inspekcji Handlowej z wnioskiem o wszczęcie procedury pozasądowego rozwiązania sporów konsumenckich (postępowanie jest dobrowolne i bezpłatne). Ostatecznym rozwiązaniem jest wystąpienie na drogę procesu cywilnego. Należy jednak pamiętać, że w razie przegranej sprawy trzeba będzie ponieść koszty sądowe.

– Przyjmijmy, że klient chce zwrócić do sklepu stacjonarnego zakupiony towar bez podawania przyczyny. Istnieje taka możliwość?

– Towar bez wad – co do zasady – nie podlega zwrotowi i nie można go oddać bez podawania przyczyny. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy sprzedawca w regulaminie przewiduje możliwość zwrotu bez podania przyczyny w określonym terminie, wtedy można zakupioną rzecz oddać.

– Można zareklamować produkt nie posiadając paragonu? Co prócz takiego może być dowodem zakupu?

– Paragon nie jest konieczny do przyjęcia reklamacji. Dowodem zakupu może być np. potwierdzenie płatności kartą oraz świadkowie, którzy byli obecni przy zakupie.

– Dość często przy sklepowych kasach widnieje komunikat „po odejściu od kasy reklamacji nie uwzględniamy”. Czy prawo na to pozwala?

– Oczywiście, że informacja jest niezgodna z obowiązującymi przepisami prawa. Reklamacja jest podstawowym uprawnieniem konsumenta w przypadku stwierdzenia niezgodności towaru z umową istniejącą w chwili wydania towaru, o której kupujący wcześniej nie wiedział. Przecież z reguły wady towarów ujawniają się po odejściu od kasy. To samo dotyczy towarów przecenionych, chyba że towar został przeceniony ze względu na wadę, a konsument został poinformowany przez sprzedawcę o określonych wadach przed zakupem. W takiej sytuacji, jeżeli konsument mimo to kupi rzecz, nie może takich wad (o których został poinformowany) reklamować.

– Sprzedawca ma 14-dniowy okres na udzielenie odpowiedzi co do zasadności reklamacji. Pytanie tylko ile wynosi termin na wykonanie reklamacji?

– Obowiązujące przepisy prawa nie wskazują konkretnego terminu w dniach czy tygodniach, w których sprzedawca powinien wykonać reklamację. Art. 561 § 2 kodeksu cywilnego brzmi: „Sprzedawca jest obowiązany wymienić rzecz wadliwą na wolną od wad lub usunąć wadę w rozsądnym czasie bez nadmiernych niedogodności dla kupującego”. Wszystko zależy od konkretnej sytuacji. Jeżeli wykonanie reklamacji ma polegać na wymianie rzeczy wadliwej na wolną od wad, to uznać należy, że sprzedawca powinien dostarczyć rzecz w ciągu kilku dni. Dłuższy termin może zaistnieć w przypadku gdy wykonanie reklamacji polega na naprawie rzeczy i zależy on od czynności, które musi podjąć sprzedawca, aby rzecz naprawić.

– Co może oznaczać dla konsumenta brak odpowiedzi na reklamację?

– Zaistnienie takiej sytuacji powoduje domniemanie, że sprzedawca uznał reklamację. Zgodnie z art. 561§ kodeksu cywilnego, którego treść brzmi następująco: „Jeżeli kupujący będący konsumentem zażądał wymiany rzeczy lub usunięcia wady albo złożył oświadczenie o obniżeniu ceny, określając kwotę, o którą cena ma być obniżona, a sprzedawca nie ustosunkował się do tego żądania w terminie czternastu dni, uważa się, że żądanie to uznał za uzasadnione”.

– Porozmawiajmy o problemach z jakimi przychodzą konsumenty w związku z zakupami przez internet?

– Klienci sklepów internetowych zgłaszają się z podobnymi problemami, co przy zakupach w sklepie stacjonarnym, czyli z wadami rzeczy. Ponadto często konsumenty nie są informowani o prawie odstąpienia od umowy w ciągu 14 dni od otrzymania rzeczy (bez podania przyczyny).

– Jak reklamować produkty zakupione przez internet?

– Należy wysłać pocztą odpowiednie oświadczenie. Można też korzystać z formularzy umieszczonych na stronie sprzedawcy prowadzącego sprzedaż przez internet.

– Zdarza się, że internetowi sprzedawcy próbują ograniczyć nasze prawa (jako konsumentów), tworząc niekorzystne dla nas zapisy w regulaminach. Takie postępowanie jest zgodne z prawem?

– Sprzedawca czy to „inter-

netowy”, czy też „stacjonarny” nie może ograniczać praw konsumentów, tworząc niekorzystne zapisy w regulaminach. Sprzedawca może tworzyć regulaminy „odbiegające” od przepisów bezwzględnie obowiązujących, ale jedynie na korzyść konsumenta. Przykładem takim może być dłuższy (30-dniowy) termin do odstąpienia od umowy, co często się zdarza.

– Kiedy prawo odstąpienia od umowy nie przysługuje?

– Jeżeli wada jest nieistotna, to konsument nie może skorzystać z takiej możliwości. Przy zakupach online (chodzi o odstąpienie bez podania przyczyny i zwrot rzeczy niewadliwej) wyłączeń jest wiele. Zawarte są one w art. 38 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta. Podam jedynie kilka przykładów. Prawo odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość nie przysługuje konsumentowi w odniesieniu do umów: w której przedmiotem świadczenia jest rzecz ulegająca szybkiemu zepsuciu bądź mająca krótki termin przydatności do użycia; w której przedmiotem świadczenia jest rzecz dostarczana w zapieczętowanym opakowaniu, której po otwarciu opakowania nie można zwrócić ze względu na ochronę zdrowia lub ze względów higienicznych, jeżeli opakowanie zostało otwarte po dostarczeniu; w której przedmiotem świadczenia są nagrania dźwiękowe lub wizualne albo programy komputerowe dostarczane w zapieczętowanym opakowaniu, jeżeli opakowanie zostało otwarte po dostarczeniu.

– Zakup używanego samochodu niesie za sobą pewne ryzyko. Kiedy kupujący ma szansę odzyskać pieniądze?

– Zgodnie z kodeksem cywilnym, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy. Kupujący może też żądać wymiany rzeczy na wolną od wad albo usunięcia wady. To konsument powinien wskazać, które z powyższych uprawnień wybiera oraz wskazać wadę. Pamiętać należy, że obniżenie ceny czy odstąpienie od umowy nie jest dopuszczalne, jeżeli sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego usunie wadę. Ponadto, kupujący może odstąpić od umowy tylko wtedy, jeżeli wada jest istotna (czyli uniemożliwiająca korzystanie z samochodu, lub której usunięcie jest drogie w odniesieniu do wartości pojazdu). Kupujący, który wybiera usunięcie wady, powinien w swoim oświadczeniu

określić konkretny termin na usunięcie wady, z zastrzeżeniem, że po jego bezskutecznym upływie będzie uprawniony do odstąpienia od umowy lub żądania obniżenia ceny. Oświadczenie o odstąpieniu od umowy należy składać na piśmie, wysyłając list polecony, najlepiej za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, jednocześnie należy zażądać zwrotu gotówki, a także poprosić o wskazanie, w jaki sposób sprzedawca przejmie samochód. Jeśli sprzedawca nie zgadza się na odstąpienie od umowy lub obniżenie ceny, warto jest zamówić ekspertyzę niezależnego rzeczoznawcy, gdyż konieczne będzie udokumentowanie wad auta. Bardzo istotne jest tu domniemanie prawne z art. 556§ k.c.: „Jeżeli kupującym jest konsument, a wada auta została stwierdzona przed upływem roku od jego wydania, domniemywa się, że wada lub jej przyczyna istniała w chwili wydania auta kupującemu”. W tej sytuacji to sprzedawca, chcąc uwolnić się od odpowiedzialności, musi to domniemanie obalić i udowodnić, że wskazana w reklamacji wada rzeczywiście powstała nie wskutek przyczyny istniejącej w samochodzie w chwili wydania auta kupującemu, lecz w okresie późniejszym. Natomiast w przypadku wykrycia wady po upływie roku od wydania samochodu to nabywca będzie musiał udowodnić sprzedającemu, że usterka istniała w momencie kupna.

– Odstąpienie od umowy kupna-sprzedaży samochodu używanego jest zatem możliwe.

– Należy jednak pamiętać, że nie wszystkie wady podlegają reklamacji przy zakupie używanych pojazdów, np. kupujący nie może kwestionować wad widocznych „na pierwszy rzut oka”. Wada nie może wynikać też z naturalnego zużycia się części, czyli np. awaria skrzyni biegów wykryta zaraz po zakupie może stanowić podstawę reklamacji. Inaczej wygląda sytuacja w przypadku, gdy uszkodzenie nastąpiło po kilku miesiącach użytkowania 10-letniego auta. Wówczas nie ma podstaw do złożenia reklamacji. Pamiętać również należy, że sprzedawca odpowiada z tytułu rękojmi, jeżeli wada fizyczna została stwierdzona przed upływem dwóch lat od dnia wydania rzeczy kupującemu. Jeżeli jednak przedmiotem sprzedaży jest używana rzecz ruchoma, odpowiedzialność sprzedawcy może zostać ograniczona, nie mniej niż do roku od dnia wydania rzeczy kupującemu. Zanim podpiszemy umowę, należy zwrócić na to uwagę. W przypadku umowy kupna pojazdu używanego

na odległość np. za pomocą strony internetowej konsumentowi przysługuje w terminie 14 dni od otrzymania samochodu prawo odstąpienia od umowy bez podawania przyczyny (nawet, gdy pojazd nie ma wad).

– Na jakie zapisy powinniśmy uważać podpisując umowę na zakup auta w komisie samochodowym?

– Należy zwrócić uwagę, aby w umowie znalazły się następujące informacje: dokładna data zawarcia transakcji, szczegółowe dane osoby sprzedającej i kupującej oraz ich zgodność z dowodem osobistym (sprawdzać dowód), jednoznaczne oświadczenie sprzedającego co do tego, że jest właścicielem pojazdu, przebieg i numer VIN, jakim opatrzone jest auto, zapis o stanie technicznym, jaki deklaruje sprzedający (auto bezwypadkowe, oryginalny przebieg, nie posiada ukrytych wad), zapis o kwocie przekazanej w ramach kupna samochodu oraz potwierdzenie sprzedającego, że daną kwotę otrzymał w momencie podpisania umowy, zapis o przekazanych dokumentach, liczbie kluczyków itp. Dość często zdarza się, że komis samochodowy chcąc uniknąć odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady, podsuwa do podpisania umowę podpisaną in blanco przez właściciela samochodu, którym jest osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej. Ustalenie strony umowy jest ważne, gdyż takie działanie komis pozbawia kupującego wielu uprawnień. Czułość kupującego powinna wzbudzić zbyt niska cena pojazdu, która może oznaczać niewielką wartość pojazdu, ale też może chodzić o szybką sprzedaż nielegalnego samochodu używanego. Pamiętajmy, aby zawsze wpisywać rzeczywistą kwotę. Wielu sprzedających, dla uniknięcia płacenia podatków wpisuje mocno zaniżone ceny sprzedaży, oczywiście zapewniając klienta o swoich dobrych zamiarach. Pamiętać należy o tym, że w takiej sytuacji, w przypadku wad pojazdu i ewentualnego odstąpienia od umowy i żądania zwrotu ceny kupna, konsument będzie mógł żądać jedynie ceny podanej w umowie. Pamiętać również należy, że sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, jeżeli kupujący wiedział o wadzie w chwili zawarcia umowy, przy czym ciężar dowodu istnienia po stronie kupującego wiedzy o wadzie spoczywa na sprzedawcy. Dlatego też należy dokładnie przeczytać jakie wady zostały wymienione w umowie.

Fot. Adam Wojtalewicz
Powiatowy rzecznik konsumentów w Rypinie przyjmuje w poniedziałki i czwartki w godzinach 07:30-15:30

Wygrają ogólnopolski konkurs?

ROGOWO ▶ Szkoła Podstawowa w Rogowie została finalistą konkursu Szkoła SITA i ma szansę zdobyć nowoczesne wyposażenie pracowni do nauki języków obcych

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

Wszystko dzięki zgłoszeniu placówki do konkursu organizowanego przez „Głos Nauczycielski”. Jest to już siódma edycja plebiscytu. Startować mogły szkoły z całego kraju. Placówki które zgłaszają się do udziału w zabawie, mogą wygrać sprzęt i materiały do nauki języków obcych.

– Rogowo w tej edycji jest jedynym finalistą z waszego regionu.

Finalistów jest 10. W tych szkołach mamy dni konkursowe, spotykamy się z dyrekcją i organem prowadzącym, nauczycielami, rodzicami i uczniami, którzy dowiadują się wszystkiego o zastosowaniach metody SITA. Dzięki naszej metodzie można uczyć się angielskiego, niemieckiego, włoskiego, Hiszpańskiego, ale i innych przedmiotów – mówi Iwona Kowalewski, ekspert

od metody SITA.

Na czym polega ten rodzaj nauki języków? Metoda SITA opiera się na zastosowaniu stanu relaksu, co pomaga w opanowaniu stresu. – Szkoła z Rogowa jak każdy finalistą zgłosiła się do konkursu, wypełniając formularz z uzasadnieniem, dlaczego właśnie ta placówka powinna zostać finalistą. Jesteśmy sponsorem konkursu, nagroda to 10 urządzeń SITA i materiały do nauki, wartość wyposażenia takiej pracowni to w przybliżeniu kilkadziesiąt tys. zł. Nasze zestawy mają zastosowania nie tylko dla uczniów i nauczycieli, ale także rodziców, czy po prostu lokalnych społeczności – dodaje Iwona Kowalewski.

Jeśli rogowska podstawówka wygra, metodę SITA zastosują w przyszłym roku siódme i ósme klasy, ponieważ stosuje się ją dla młodzieży od 12. roku życia. Jak zapewniają goście ze Szczecyna, co roku jest sporo zgłoszeń, ale jako sponsor nie ingerują w wybór finalistów. Jury ocenia projekty napisane przez nauczycieli, w każdym roku wygrywa co najmniej jedna szkoła, ale sponsor zastrzega sobie możliwość współfinansowania wspólnie z innymi firmami większej ilości placówek.

Przedstawiciele sponsora odwiedzili szkołę w Rogowie w ostatni poniedziałek. Najpierw w specjalnej sesji z urządzeniami SITA wzięli udział nauczyciele. Ja-

kie mieli wrażenia? – Nasz zawód jest stresujący, a więc relaks jest wskazany. To na pewno nowe doświadczenie, bo nie miałam z tym wcześniej styczności. Polega to głównie na dźwięku i światłach. Nasz oddech jest przetwarzany na sygnał świetlny, dzięki czemu wprowadzamy się w stan relaksu. Z kolei dzięki temu lepiej przyswajamy wiedzę. Na pewno spróbujemy wygrać zestaw SITA. Projekt zgłasza się do końca maja, więc wyniki poznamy wkrótce – mówi Justyna Jackowska, nauczyciel angielskiego w SP Rogowo.

To właśnie anglistka z SP napisała zgłoszenie, ale jaka sama mówi, na dalszym etapie będzie konsultować wszystko z koleżankami-nauczycielkami. – Uważam, że uczniów trzeba zachęcać do nowych metod przyswajania wiedzy, tym bardziej, jeśli obecne nie wszystkim odpowiadają. Zawsze staram się szukać alternatywnych dróg dotarcia do ucznia – dodaje Jackowska.

Częścią poniedziałkowego spotkania był również wykład i prezentacja dla dzieci i młodzieży. O tym, czy rogowska placówka zostanie najlepszą w Polsce i wygra konkurs „Głosu Nauczycielskiego” przekonamy się już wkrótce. Do tematu wrócimy. Fotorelację ze spotkania w Rogowie możecie oglądać na naszym portalu rypin-cry.pl.

Tekst i fot. (ak)

Rypin

O filozofii w szkole

W miniony wtorek odbyło się kolejne spotkanie Klubu Filozoficznego działającego przy Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej w Rypinie.

Temat spotkania brzmiał: „Uczyć czy nie uczyć? Miejsce filozofii w edukacji”. Tradycyjnie dyskusja przebiegała w atmosferze intelektualnej polemiki. Uczestnicy byli zgodni, że zajęcia z filozofii w szkole korzystnie wpłyną m. in. na umiejętność logicznego myślenia u uczniów. Filozoficzne zagadnienia pozwolą młodzieży lepiej zrozumieć

otaczający ich świat. Członkowie klubu wskazywali również na potrzebę doboru wykwalifikowanej kadry nauczycielskiej oraz opracowania programów nauczania. Półtoragodzinne spotkanie przebiegło w miłej i twórczej atmosferze.

Tekst i fot. Adam Wojtalewicz

Rypin

Nie z Martą te używki

W Zespole Szkół Nr 2 w Rypinie odbył się Powiatowy Międzyszkolny Konkurs Profilaktyczny pod hasłem „Nie ze mną te używki”.

„Chełmickiego” reprezentowała grupa pięciu uczniów: z klasy II Technikum Agrobiznesu byli to Marta Woźniak, Kinga Jankowska, Marta Barcikowska, z klasy II Technikum Żywności i Usług Gastronomicznych Marlena Plaskiewicz i Miłosz Trymers. Konkurs polegał na udzieleniu odpowiedzi w teście. Składał się z 20 pytań zamkniętych oraz 3 pytań otwartych.

Niezawodna okazała się Marta Woźniak, która w dogrywce pokonała uczennicę z „Ekonomika” i zajęła I miejsce. Na IV miejscu znalazła się Kinga Jankowska, na V Marta Barcikowska. Sukces uczennic to także zasługa nauczycielki Marzeny Tyszkowej, która kierowała przygotowaniem do konkursu.

(ak)

fot. nadesłane

Marta Barcikowska odbiera swoją nagrodę

Wyjątkowo słodki Dzień Kobiet

GMINA WĄPIELSK ▶ Mieszkanke gminy Wąpielsk wspólnie obchodziły Dzień Kobiet. 8 marca w hali sportowej w Radzikach Dużych czekał na nie program artystyczny i pyszny poczęstunek

Gminny Dzień Kobiet w Radzikach Dużych został zorganizowany po raz drugi. Licznie przybyłym paniom złożył życzenia wójt Dariusz Górski. Włodarz gminy wręczył każdej z nich słodki upominek.

Po raz kolejny podczas obchodów Dnia Kobiet został przeprowadzony konkurs wokalny. Dla gości wystąpiły dzieci i młodzież ze szkół podstawowych. Młodzi wokaliści występowali indywidualnie oraz w zespołach. W przerwie konkursu swoje umiejętności zaprezentowały cheerleaderki. W zmaganiach wokalnych nie było przegranych. Wszyscy otrzymali I, II i III miejsca oraz dyplomy i nagrody rzeczowe.

Wszystkie panie mogły korzystać z bogato zastawionego stołu z ciastami oraz stoiska z ciepłymi napojami. Za słodką oprawę odpowiadały członkinie wszystkich kół gospodyń oraz Klubu Seniorów „Tęcza”. Przedstawicielki tych grup otrzymały podziękowania od wójta.

– Bardzo mi się podobało. Ciasto jest pyszne, panie z kół gospodyń się postarały. Fajnie się tak spotkać i oderwać od codziennych obowiązków. Miło, że zaangażowały się dzieci – mówi pani Gosia, jedna z uczestniczek imprezy.

Tekst i fot.
Daria Szejniewska

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Prawo łowieckie po zmianach

W ubiegłym tygodniu Sejm RP znowelizował ustawę Prawo łowieckie. Przepisy zakładają m.in. zwiększenie do 150 m odległości od zabudowań, gdzie będzie można prowadzić odstrzał oraz zakaz udziału nieletnich (do 18 lat) w polowaniach. Nie będzie też można wykorzystywać żywych zwierząt do szkolenia psów myśliwskich. Ponadto koła łowieckie będą nadal wypłacały odszkodowania za szkody wyrządzone przez zwierzę lub w czasie prowadzenia polowania. Szacowaniem szkód zajmą się komisje złożone z przedstawiciela gminy, zarządcy obwodu łowieckiego i właściciela nieruchomości, na której wystąpiła szkoda.

Szansa dla trzeciego sektora

Do 20 marca kujawsko-pomorskie organizacje pozarządowe mogą zgłaszać swoje inicjatywy społeczne do jedenastej edycji konkursu o nagrody marszałka województwa „Rodzynki z pozarządówki”. Do rywalizacji o wyróżnienie i związaną z nim nagrodę finansową może stanąć każda organizacja prowadząca działalność pożytku publicznego, która ma swoją siedzibę (lub oddział) na terenie województwa kujawsko-pomorskiego i której roczny przychód nie przekracza 300 tys. zł. W puli nagród jest 30 tys. zł. Szczegółowych informacji udziela Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi (tel. 571 293 076, 571 293 077 i 571 204 292, e-mail: ngo@kujawsko-pomorskie.pl).

Które nazwiska najpopularniejsze?

Ministerstwo cyfryzacji przedstawiło statystyki najbardziej popularnych nazwisk w styczniu. Z bazy PESEL wynika, że najpopularniejszym nazwiskiem wśród kobiet było Nowak (ponad 90 tys.), następnie: Kowalska (63 tys.), Wiśniewska, Wójcik, Kowalczyk, Kamińska, Lewandowska, Zielińska, Szymańska i Woźniak. Wśród panów na pierwszym miejscu także jest Nowak, a dalej: Kowalski i Wiśniewski.

Środki na świetlice i domy kultury

Do 30 marca samorządy gminne i instytucje kultury mogą składać wnioski o dofinansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na budowę, przebudowę lub wyposażenie świetlic i domów kultury. W konkursie do podziału jest 9,5 mln złotych. Maksymalne możliwe dofinansowanie to 63,63 proc. kosztów kwalifikowalnych projektu. Planowane rozstrzygnięcie konkursu to trzeci kwartał 2018 r. Więcej informacji o konkursie na stronie mojregion.eu.

Wsparcie dla seniorów

Do 30 marca gminy mogą składać do urzędów wojewódzkich informacje o zapotrzebowaniu na środki na dofinansowanie w ramach programu „Opieka 75+”. Jego celem jest zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób samotnych w wieku 75 lat i więcej w gminach do 40 tys. mieszkańców, które to samorządy świadczą usługi opiekuńcze (w tym specjalistyczne) samodzielnie. Przyznane środki będą można przeznaczyć na zwiększenie liczby godzin usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, które już korzystają z takich usług (lub korzystały z nich w ostatnim roku).

O elektronicznych zwolnieniach

Tylko do końca czerwca lekarze będą mogli wystawiać papierowe zwolnienia według obecnie obowiązujących zasad. W całym kraju ZUS prowadzi szkolenia dla medyków z zakresu obsługi e-zwolnień, a także pomaga rejestrować profile na Platformie Usług Elektronicznych, które umożliwiają wystawianie e-ZLA.

23 marca w inspektoracie ZUS w Lipnie odbędą się „Drzwi Otwarte” na temat elektronicznych zwolnień, a 16 i 30 marca o 9.00 planowane są szkolenia w tym zakresie. Inspektorat ZUS w Lipnie proponuje również indywidualne konsultacje dla lekarzy w każdy poniedziałek w godz. 15.00–18.00.

Alimenty w kilka dni

Resort sprawiedliwości proponuje reformę prawa rodzinnego, m.in. wprowadzenie alimentów natychmiastowych. Procedura ma trwać kilka dni. Rodzic będzie składać pozew na gotowym formularzu, dostępnym w internecie. Alimentacyjne nakazy zapłaty o natychmiastowej wykonalności będą mogli wydawać nawet referendarze, co zdaniem resortu zdecydowanie przyspieszy procedurę. Wysokość alimentów ma być ustalana według uniwersalnej zasady. Co roku będzie ogłaszana kwota przeliczeniowa (zależna m.in. od minimalnego wynagrodzenia netto i współczynnika diety), która pozwoli ustalić świadczenie. Na dziś wynosiłoby ono 460 zł na jedno dziecko, 840 zł na dwoje dzieci, a 1140 zł – na troje. Uzyskanie alimentów natychmiastowych nie zamyka drogi do domagania się wyższej kwoty alimentów w zwykłym postępowaniu.

Antybiotyki pod lupą

HODOWLA ▶ Najwyższa Izba Kontroli opublikowała raport dotyczący stosowania antybiotyków na fermach. Wnioski są zatrważające. Siedmiu na 10 hodowców podaje je zwierzętom, chociaż jest to zakazane

Kontrola NIK w woj. lubelskim to wstęp przed kontrolą ogólnopolską. Raport jasno pokazuje, że system nadzoru nad wykorzystaniem antybiotyków jest w Polsce nieskuteczny.

– Urzędowy obraz wykorzystywania antybiotyków w hodowlach zwierząt może nie oddawać rzeczywistości – czytamy w oświadczeniu NIK. Zdaniem kontrolujących, wszystkie działania, prowadzone kontrole i badania monitoringowe, choć formalnie zgodne z przepisami, nie pozwalały rzetelnie ocenić zasadności i prawidłowości stosowania antybiotyków przez hodowców.

Antybiotyki są powszechnie stosowane w lecznictwie zwierząt. Wszystkie przebadane

w woj. lubelskim przypadki były uzasadnione medycznie (przynajmniej w teorii). Najczęściej z antybiotyków korzystają hodowcy drobiu (82 proc. wszystkich ferm). Według NIK, nie było możliwości sprawdzenia, czy w danym przypadku lek rzeczywiście zastosowano zgodnie z deklaracją.

– Przypadki braku ewidencji leczenia zwierząt w gospodarstwie stwierdzono we wszystkich skontrolowanych Powiatowych Inspektoratach Weterynaryjnych, przy czym w skrajnych przypadkach aż w ponad połowie objętych nadzorem gospodarstw organy inspekcji fakt nieleczenia zwierząt w okresie ostatnich pięciu lat ustalały wyłącznie w oparciu o oświadczenia hodowcy

– dodaje NIK.

Z raportem NIK nie zgadza się Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi: „Nadzór Inspekcji Weterynaryjnej, oparty na planach kontroli, co do zasady jest pełny i nie można zgodzić się ze stwierdzeniem braku rzetelnych danych, którymi dysponuje Inspekcja Weterynaryjna”. Resort rolnictwa monitoruje również sprzedaż substancji przeciwbakteryjnych na poziomie hurtowni. Biorąc pod uwagę dane rok do roku, wskaźnik sprzedawanych antybiotyków utrzymuje się na podobnym poziomie. Ministerstwo zapewnia także, że zamierza wprowadzić zmiany w ewidencjonowaniu przez hodowców podawania antybiotyków.

(pw)

Zaproszenie

Dla hodowców drobiu

27 marca w Minikowie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego zaprasza hodowców na konferencję poświęconą nowoczesnym rozwiązaniom w produkcji drobiu grzebiącego.

Konferencja obejmie wszystkie sfery hodowli. Będzie mowa m.in. o ochronie kurcząt przed kokcydiozą. To schorzenie wywoływane przez pasożyty żerujące w jelitach.

Niemniej ważny będzie te-

mat poświęcony ogrzewaniu ferm kurcząt. Tu w grę wchodzi różnego rodzaju promienniki i płyty grzewcze. Nowsze wersje promienników zużywają znacznie mniej gazu. Ogrzewanie hal i kurników stale się zmienia, a pro-

mienniki są na dziś najefektywniejsze.

Interesujący powinien być także wykład poświęcony wykorzystaniu papieru dla piskląt. Ten materiał stanowi alternatywę dla tradycyjnej ściółki. Pisklęta mają dzięki niemu łatwiejszy dostęp do karmy i są izolowane od zimnego podłoża. Papier chłonie wilgoć i samoistnie rozkłada się. Jest więc przyjazny dla środowiska.

Konferencja rozpocznie się o godzinie 8.00 w budynku C KPODR w Minikowie. Zgłoszenia przyjmowane są pod numerem telefonu 52 386 72 19 lub mailowo: anna.monko@kpodr.pl. Udział w spotkaniu jest bezpłatny.

(pw)

fot. pixabay/ilustracyjne

Rynek

Ziemniaczany dołek

Zazwyczaj o tej porze roku ceny ziemniaków były satysfakcjonujące. Tym razem są tak niskie, że doprowadzają do protestów.

Ubiegły rok był bardzo pomyślny dla plantatorów ziemniaków. Odnotowano rekordowe zbiory, a to znalazło odzwierciedlenie w cenach tych warzyw. Rolnicy zaczęli protesty – także te drogowe. Ceny

w skupach to zaledwie kilkadziesiąt groszy za kilogram. Tymczasem na giełdach pojawiły się już pochodzące z południa Europy młode ziemniaki. W hurcie kosztują nieco ponad 2 zł.

Rolników dobija fakt, że różnica między ceną w skupie, a ceną na sklepowych półkach jest tak ogromna. Ministerstwo Rolnictwa doradza, by plantatorzy zaczęli zrzeszać się i wspólnie negocjować wyższe stawki. Do pewnego czasu największym odbiorcą ziemniaków była Rosja, ale od czasu nałożenia sankcji, ten kierunek eksportu został zamknięty.

(pw)

fot. pixabay/ilustracyjne

Sadownictwo

Przyszłość miedzi

W najbliższym czasie rozstrzygną się losy miedzi stosowanej w sadownictwie. Póki co, nic nie zwiastuje, że unijni urzędnicy mogliby zakazać używania jej.

Miedź, podobnie jak inne substancje czynne, co kilka lat przechodzi ponowny proces autoryzacji. Najbliższy termin mija w styczniu przyszłego roku. W trakcie procesu Komisja Europejska pyta m.in. organizacje rolnicze o to, czy popierają stosowanie danego środka. Krajowy Związek Izb Rolniczych jednoznacznie opowiedział się za przedłużeniem autoryzacji na dalsze lata.

Dlaczego miedź budzi kontrowersje? To środek, który – według niektórych – źle działa na pszczoły oraz organizmy wodne. Pierwiastek stosowany jest w sadach do zwalczania wielu chorób. Chroni drzewa przed parchem, zarazą ogniową i rakiem bakteryjnym. Miedź moż-

na stosować nawet w rolnictwie ekologicznym, ponieważ jest ona substancją naturalną. Alternatywą dla niej mogłyby być fungicydy, ale nie zwalczają one wszystkich chorób. Najbardziej jaskrawy przykład to zaraza ogniowa. „Koszt syntetycznych fungicydów w porównaniu do związków miedzi jest ponad 10-krotnie wyższy. Ewentualne wycofanie związków miedzi, zdaniem izb rolniczych, wpłynie na pogorszenie efektu ochronnego oraz zwiększy w stopniu bardzo wysokim koszty ochrony roślin, co wpłynie na zmniejszenie opłacalności produkcji roślinnej” – podsumowuje stanowisko KRIR.

(pw)

fot. pixabay/ilustracyjne

Prawo

Sezonowy na umowę

Od wielu lat problemem rolników posiadających np. sady lub gospodarstwa warzywne i owocowe jest pozyskanie rąk do pracy. Aby unormować pracę zbieraczy, rząd proponuje podpisywanie nowych umów. Będą oskładkowane.

Rząd aktualnie pracuje nad prawem dotyczącym osób pracujących sezonowo w rolnictwie. Obecnie podpisują one umowy o dzieło. To dość karkołomna konstrukcja prawna, ponieważ trudno nazwać dziełem zebranie truskawek. W nowym prawie zbieraczy nazwano „pomocnikami rolnika”.

Jeśli uregulowania wejdą w życie, rolnik zatrudniając pomocnika będzie za niego musiał opłacić 42 zł składki miesięcznie. Umowa będzie zawierana maksymalnie 4 miesi-

ce. 42 zł wejdzie na poczet ubezpieczeń wypadkowych, chorobowych i macierzyńskich. Umowy będą dotyczyć tak zbierania owoców lub warzyw, jak i ich dalszej obróbki.

Dla pomocników rolnika pochodzących z Ukrainy ważne będzie zapewnienie możliwości korzystania ze służby zdrowia. Minusem jest to, że dochody pomocnika będą opodatkowane. To oznacza kolejne formalności.

(pw)

Kilka pytań o... rozwód

PRAWO ▶ Omawiamy kwestię jednego z najczęstszych problemów, który dotyka naszych Czytelników, czyli rozvodu

W tej rubryce adwokat Anna Krawczyk-Koźmińska prowadząca Kancelarię Adwokacką w Wąbrzeźnie (ulica Wolności 4, tel 663-018-891), w formie przystępnych pytań i odpowiedzi przybliża Czytelnikom zawilosci prawa.

– Przed jakim sądem należy przeprowadzić rozwód?

– Dawniej można było to zrobić przed sądem rejonowym. Obecnie mieszkańcy mniejszych miejscowości znajdują się w trudniejszej sytuacji, bo muszą udać

się do sądu okręgowego w pobliskiej miejscowości. Dla mieszkańców Wąbrzeźna, Golubia-Dobrzynia będzie to Sąd Okręgowy w Toruniu, a mieszkańcy Lipna i Rypina muszą pofatygować się do Sądu Okręgowego we Włocławku.

– Ile taka sprawa będzie kosztowała?

– Opata od pozwu jest stała i wynosi 600 zł, ale jeśli małżonkowie dojdą do porozumienia, to sąd zwróci im 300 zł.

– Czy przed sprawą rozwodową musi być przeprowadzone postępowanie pojednawcze czy mediacyjne?

– Nie, obecnie nie ma takiego wymogu. Natomiast w ostatnim czasie w prasie pojawiły się informacje, że ma zostać wprowadzone obowiązkowe postępowanie mediacyjne w sprawach rozwodowych. Nie wiadomo, kiedy rozwiązania te wejdą w życie, ale jeśli tak się stanie, to należy liczyć się z tym, że postępowanie

w każdej takiej sprawie wydłuży się minimum o kilka miesięcy.

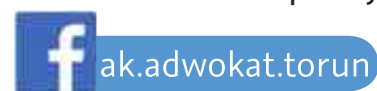
– Czy można przeprowadzić rozwód nie powierzając sprawy adwokatowi?

– Oczywiście, że tak. W licznych sprawach tak się dzieje, tym niemniej z mojego doświadczenia wynika, że w tym jednym z najtrudniejszych momentów w życiu osób, które podejmują tak trudną decyzję, czują się one na sali sądowej znacznie pewniej występując z profesjonalistą. Dla większości osób jest to zazwyczaj pierwsza i jedyna wizyta w sądzie. Rozwód to nie tylko kwestia rozstania małżonków, ale także alimenty na dzieci, sprawa kontaktów między rodzicami i dziećmi, często także podziału majątku. Kwestie te rzutują na późniejszy komfort życia rozwiedzionych małżonków, dlatego w tak ważnej i jednocześnie stresującej sytuacji życiowej wolą nie popełnić błędu i zdają się na pomoc fachowca. Co ważne, często rozwodzący się małżonkowie nie chcą bezpośrednio kontaktować się z drugą stroną, wtedy mogą liczyć na to, że wszelkie rozmowy, uzgodnienia i negocjacje załatwi w ich imieniu pełnomocnik, który jednocześnie zadba, aby nasze interesy były należycie chronione.

– Czy to znaczy, że zgodny rozwód jest lepszy?

– Tak, w każdej sprawie, niezależnie jak skonfliktowane są strony, zawsze najlepszym rozwiązaniem jest zakończenie jej jak najszybciej. Pozwala to uniknąć wizyt w sądzie, niepotrzebnych stresów i dodatkowych kosztów. Najbardziej zadowoleni są klienci, którym udało się zakończyć spór na pierwszym terminie rozprawy, a najlepiej gdy uda się jeszcze uregulować wszystkie sporne kwestie dotyczące alimentów, kontaktów z dziećmi, czy podziału majątku wspólnego. Niestety, nie zawsze sprawy rozwodowe są tak łatwe i niektóre z nich ciągną się latami. Dzieje się tak wówczas, gdy strony udowadniają sobie wzajemnie, kto odpowiada za rozpad związku, bądź nie mogą dojść do porozumienia w kwestiach dotyczących dzieci. Przesłuchiwanie wtedy liczni świadkowie i przeprowadzane są różnego typu inne dowody. W takim przypadku szczególnie trudna jest sytuacja osób, których drugi małżonek występuje z adwokatem, a one muszą bronić się same, nie znając przepisów prawa czy zwyczajów procesowych.

adwokat
Anna Krawczyk-Koźmińska
fot. pixabay

Akcja

Przedszkole bez smogu

Do 30 marca, za pośrednictwem strony internetowej przedszkolabezsmogu.pl, można zgłaszać placówki edukujące najmłodszych, w których przyda się oczyszczacz powietrza. Do końca miesiąca jest też czas na głosowanie. Wygra 25 przedszkoli.

Smog jest poważnym problemem w sezonie grzewczym. Zanieczyszczone powietrze jest najbardziej niebezpieczne dla małych dzieci, które są narażone na skutki smogu nawet, kiedy przebywają w pomieszczeniach – przedszkolach i żłóbkach. Właśnie z myślą o najmłodszych

organizowana jest akcja „Uwolnij przedszkola od smogu”.

Niebezpieczny smog

Jak twierdzą eksperci, smog zagraża zdrowiu małych dzieci z kilku podstawowych powodów. Po pierwsze, milusińscy częściej oddychają przez usta niż przez nos. W ten sposób do

ich organizmu dostaje się zanieczyszczone powietrze, które nie jest poddane żadnej filtracji. Ponadto, dzieci wdychają więcej powietrza niż dorośli (w przeliczeniu na masę ciała) i spędzają więcej czasu na zewnątrz. W rezultacie, mają częściej styczność ze smogiem i jednocześnie do

ich organizmów dostaje się więcej zanieczyszczeń. Problemem jest także układ odpornościowy, który u dzieci nie jest jeszcze dobrze rozwinięty i tym samym nie jest w stanie sobie poradzić ze skutkami zanieczyszczonego powietrza. Zwiększa to ryzyko zapadnięcia na przewlekłą chorobę układu oddechowego czy układu krążenia w dorosłym życiu. Najtrudniej mają alergicy i astmatycy, dla których smog oznacza nasilenie chorobowych dolegliwości.

Dzieci znaczną część dnia spędzają w żłóbkach i przedszkolach. Z tego powodu niezwykle ważne jest, by jakość powietrza w tych miejscach była odpowiednia. Niestety, według niezależnego raportu przeprowadzonego przez Greenpeace i Fundację #13, w 69 proc. kujawsko-pomorskich przedszkoli dopuszczalny poziom pyłów PM_{2,5} i PM₁₀ został przekroczony przez więcej niż 35 dni w ciągu roku. Oznacza to, że powietrze w ponad połowie przedszkoli w województwie kujawsko-po-

morskim zagraża zdrowiu dzieci. W zmianie tej sytuacji mogą pomóc urządzenia oczyszczające powietrze. Dla 25 przedszkoli ufunduje je Electrolux.

Zgłoś i głosuj

Zasady akcji „Uwolnij przedszkole od smogu” są bardzo proste. Wystarczy wybrać z listy na stronie internetowej www.przedszkolabezsmogu.pl przedszkole lub żłóbkę, w którym chcemy, żeby pojawił się oczyszczacz. Jeśli danej placówki nie ma, można ją samodzielnie dodać. Następnie należy oddać głos na wybrane miejsce – można głosować co godzinę na dowolną liczbę placówek do 30 marca. Po wykonaniu tych kroków pozostaje tylko czekać na finał akcji, w którym 25 przedszkoli i żłóbków z największą liczbą głosów otrzyma oczyszczacze EAP450. Urządzenie skutecznie wyłapuje pyły PM_{2,5} i PM₁₀, czyli główne składniki smogu, ale także kurz, pyłki kwiatów, roztocza czy alergeny zwierząt, jednocześnie pochłaniając nieprzyjemne zapachy.

Szansa dla filmowców

RYPIN ▶ Rypiński Dom Kultury ogłosił II edycję Festiwalu Filmów Amatorskich „Stopklatka”. Obrazy można nadsyłać do 27 sierpnia

Pierwsza edycja „Stopklatki” odbyła się w październiku ubiegłego roku

Konkurs adresowany jest przede wszystkim do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, studentów oraz pozostałych miłośników amatorskiego filmowania. Tematyka jest dowolna, ale czas projekcji filmu nie może przekroczyć 30 minut (w uzasadnionych przypadkach organizator może wyrazić zgodę na dłuższy obraz). Zgłoszenia, wraz z płytą, należy nadsyłać do 27 sierpnia na adres: Rypiński Dom Kultury, ul. Warszawska 8, 87-500 Rypin. Twórca zgłasza maksymalnie dwie

produkcie. Organizatorzy przewidzieli pulę nagród finansowych i rzeczowych.

W drugiej połowie roku odbędą się otwarte projekcje zgłoszonych filmów - podczas cyklicznych spotkań Klubu Miłośników Filmu w Rypińskim

Domu Kultury w Rypinie: 5 września, godz. 18.00; 19 września, godz. 18.00; 3 października, godz. 18.00; 17 października, godz. 18.00; 25 października, godz. 11.00 „Stopklatka dzieciom”. 26 października o godz. 11.00 przewidziane są: gala finałowa, ogłoszenie werdyktu, wręczenie nagród i program artystyczny (spotkanie z aktorem).

Pierwsza edycja „Stopklatki” odbyła się w październiku ubiegłego roku. Filmowe propozycje oceniało jury, w skład którego weszli m.in. dyrektor Grzegorz Ziomek,

Jarosław Jaworski (związany z festiwalem Toifest w Toruniu) oraz rypińska młodzież. Ostatecznie pierwsze miejsce i 2,5 tys. zł zdobył Kamil Bukłaha z Wrocławia za film „Niebyt”. Drugą nagrodę i 1,5 tys. zł przyznano Yulii Pomorowej, także z Wrocławia, za obraz „Chemia”. Trzecie miejsce (1 tys. zł) zajął Kacper Olszewski ze Strykowa, reżyser filmu „Na ziarnku maku”.

– Jesteśmy zadowoleni z zainteresowania młodych twórców, bo w pierwszej edycji konkursu wzięło udział aż 19 filmów – mówił Grzegorz Ziomek, dyrektor RDK. – Jest to kino niszowe, niezależne, widać, że filmy były tworzone z pasją. Niektórym brakowało jeszcze walorów technicznych, ale scenariusz, czyli kręgosłup filmu, zazwyczaj poruszał ważne tematy społeczne. Festiwal na pewno będzie kontynuowany, bo jest potencjał wśród młodzieży. Poza tym dysponujemy dobrymi warunkami do organizowania takich wydarzeń.

Kartę zgłoszeniową oraz szczegółowy regulamin można znaleźć na stronie: www.rdk.rypin.eu.

(ToB)

fort. archiwum

Muzyka

Harcerskie śpiewanie

W sobotę 14 kwietnia o 10.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury odbędzie się VI Wojewódzki Festiwal Piosenki Harcerskiej o „Wąbrzeską lilijkę”.

W konkursie mogą wziąć udział zuchy w wieku od 6 do 10 lat, harcerze w wieku od 11 do 13 lat, harcerze starsi od 14 do 18 lat, wędrownicy w wieku od 19 do 25 lat, a także zespoły i artyści działający m.in. przy domach kultury.

Każdy wykonawca zaprezentuje jedną piosenkę harcerską, zuchową lub turystyczną.

Uczestnicy mogą śpiewać z osobą akompaniującą lub podkładem muzycznym z płyty CD, który trzeba dostarczyć w dniu festiwalu. Celem konkursu jest m.in. prezentacja dorobku artystycznego środowisk harcerskich z naszego województwa oraz integracja środowisk harcerskich i pobudzenie ich do aktywności twórczej.

Osoby, które chcą wziąć udział w festiwalu, muszą nadesłać wypełnioną kartę zgłoszenia do poniedziałku 27 marca na adres: Wąbrzeski Dom Kultury, ul. Wolności 47, 87-200 Wąbrzeźno, tel./fax. 56 688 17 27, 56 688 23 42, e-mail: animacja@wdkwabrzezo.pl. Każdy uczestnik jest zobowiązany do uiszczenia opłaty startowej w wysokości 5 zł (w dniu konkursu).

Organizatorami imprezy są: Wąbrzeski Dom Kultury, Chora-giew Kujawsko-Pomorska Związek Harcerstwa Polskiego, Hufiec Golub-Dobrzyń oraz Hufiec Toruń.

(ToB)

Co? Gdzie? Kiedy?

▶ Lipno

▶ W sobotę 24 marca o 16.00, w ramach DKF-u, będzie można zobaczyć film dokumentalny „Młynarski. Piosenka finałowa”. Po seansie planowane jest spotkanie z Tadeuszem Kieniewiczem, wnukiem Wojciecha Młynarskiego. Bilety kosztują 10 zł.

▶ Golub-Dobrzyń

▶ W niedzielę 18 marca o 18.00 w Domu Kultury zostanie otwarta wystawa „Wszyscy jesteśmy migrantami”. Wernisaż otworzy Wojciech Luchowski, pracownik CK Zamek w Poznaniu, który opowie o historii odnalezienia nigdy nie dostarczonych listów polskich emigrantów z Ameryki z końca XIX wieku. Wystawa będzie czynna do 13 kwietnia.

▶ Wąbrzeźno

▶ W środę 14 marca o 17.00 w WDK zostanie otwarta wystawa pt. „Zamek Biskupów Chełmińskich w Wąbrzeźnie”. W ramach ekspozycji zaprezentowane zostaną „skarby” odkryte przez archeologów podczas badań wykopaliskowych przeprowadzonych na Górze Zamkowej.

▶ Dzień później o tej samej godzinie w tym samym miejscu odbędzie się promocja książki Łukasza Gapińskiego – „Człowiek znikąd – Zakon Jakuba Sprawiedliwego”. Współorganizatorem spotkania jest wąbrzeska księżnica. Wstęp wolny.

▶ 17 marca o 16.00 w domu kultury będzie można obejrzeć spektakl „Klasycznie, czyli On i One”. Jest to trzeci projekt działającej przy toruńskiej Akademii Walki z Rakim grupy teatralnej „Onko Świat”. Spektakl wyreżyserowała oraz scenariusz napisała, sięgając do klasyki polskiej i światowej literatury, Anna Magalska. W teatrze pacjentkom towarzyszy Grzegorz Walczak, wokalista, gitarzysta, pianista, kompozytor i autor tekstów zespołu Czaqu. Bezpłatne wejściówki do odebrania w dziale Animacji Kultury WDK.

▶ Tego samego dnia o 17.00 w WDK zostanie otwarta wystawa fotograficzna „Jestem” Marty Szklarskiej. Autorka zdjęć pochodzi z Torunia. Zanim dowiedziała się, że jest chora, była studentką ekonomii. Pasjonowała się fotografią. Przez wiele lat pomagała innym. Była wolontariuszką stowarzyszenia „Jestem” i członkiem Szkolnego Koła Caritas w Zespole Szkół Ekonomicznych. Od 14 roku życia pomagała osobom niepełnosprawnym. W 2014 roku rozpoznano u niej glejaka, złośliwego guza mózgu. Przeszła dwie operacje głowy, powikłane obrzękiem mózgu, leczenie radioterapią i chemioterapią.

▶ 19 i 21 marca o 16.00 w WDK Anna Skwark poprowadzi kolejne warsztaty rękodzieła. Tym razem wykonane zostaną pisanki wielkanocne haftem temari. Koszt udziału w zajęciach wynosi 20 zł/os. Liczba miejsc ograniczona. Więcej informacji pod nr. tel. 56 688 17 27, wew. 24.

▶ W środę 21 marca o 17.00 w Wąbrzeskim Dom Kultury zostanie otwarta wystawa rzeźby pracownika naukowego UMK w Toruniu Stanisława Kościńskiego, koordynującego pracę studentów na wąbrzeskich plenerach rzeźby.

▶ Rypin

▶ 20 marca o 17.00 w bibliotece przy ul. Warszawskiej odbędzie się spotkanie z autorskimi z Katarzyną Jabłońską. Dyskusja będzie poświęcona wydanej w ubiegłym roku książce „Życie aż do końca. Instrukcja obsługi choroby”. – Książka ta powstała z fascynujących rozmów Katarzyny Jabłońskiej z mistrzem życia aż do końca, ks. Janem Kaczkowskim, zmarłym po ciężkiej chorobie nowotworowej, wypełnionej męstwem bycia. Wstęp bezpłatny.

oprac. (ToB)

REKLAMA

Czas trwania programu to około 120 minut

Szanowni Państwo KABARET NEO-NÓWKA

wraz

z AGENCJĄ ARTYSTYCZNĄ „JOANNA”

serdecznie zapraszają Państwa na swój premierowy program

Występ odbędzie się **25 marca 2018r. o godz. 15:30**

Hala sportowa Rypińskiego Centrum Sportu, ul. Dworcowa 11 w RYPINIE

Cena biletu to: 50 zł, 60 zł, 70 zł i 80 zł

Indywidualnie bilety można nabyć w Rypińskim Centrum Sportu (kasa basenu)

przy ul. Dworcowej 11 lub na stronie www.biletowakasa.pl

Zamówienia zbiorowe przyjmujemy pod numerem tel.: **41 361-80-47 /pn.-pt. 8:00-16:00**

Bilety wraz z fakturą dostarczamy na miejsce pod wskazany adres.

IŁOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA!!!!

KABARET NEO-NÓWKA

15.03.2018-21.03.2018

program

Piątek 16 marca

TVN 22:50

**LARA CROFT
TOMB
RAIDER**

TVP 1

20:35 Ojciec Mateusz

05:45 Elif odc. 203 - serial
06:45 Komisarjat odc. 27 - serial
07:15 Komisarjat odc. 28 - serial
07:45 Alarm! odc. 13
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 Komisarz Alex odc. 132 - serial
10:10 Klan odc. 3279
10:35 Jeden z dziesięciu
11:05 Doktor Quinn odc. 5 s. 4 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Magazyn rolniczy
12:55 Cudowny świat przyrody odc. 6 - serial
13:25 Zimowe igrzyska paraolimpijskie w Pjongczangu
13:45 Elif odc. 204 - serial
14:45 Korona królów odc. 43 - serial
15:15 Alarm! odc. 13
15:30 Wiadomości
15:40 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 12 - serial
16:45 Puchar Świata w Trondheim Skoki narciarskie
16:50 Teleexpress
17:00 Puchar Świata w Trondheim Skoki narciarskie
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm! odc. 14
20:35 Ojciec Mateusz odc. 241 - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:25 Magazyn śledczy Anity Gargas odc. 65
23:05 Magazyn kryminalny 997 odc. 3
23:50 Józef Zator-Przytocki pseudonim Czeremosz - film
01:00 WojskoPolskie.pl

TVP 2

20:10 Barwy Szczęścia

05:55 Na dobre i na złe odc. 699 - serial
06:50 Podróże z historią odc. 3
07:20 Na sygnale odc. 13 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:25 Rodzinka.pl odc. 42 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1823 - serial
12:30 Koło fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 95 - serial
14:00 Cyborgi - ludzie maszyny - film
14:55 Na dobre i na złe odc. 699 - serial
15:55 Familiada
16:30 Koło fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 70 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram odc. 5051
18:35 Rodzinka.pl odc. 43 s. 2 - serial
19:05 Na sygnale odc. 14 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1823 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1824 - serial
20:40 Dzięki Bogu już weekend odc. 49
21:20 The Good Doctor odc. 14 - serial
22:15 Zawód: Amerykanin odc. 2 - serial
23:15 Za marzenia odc. 3 - serial
00:10 Dług - film

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 3
07:50 Doradca smaku odc. 8 s. 8
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2207
10:55 Ukryta prawda odc. 873 - serial
12:00 Szkoła odc. 525 - serial
13:00 19+ odc. 226 - serial
13:30 Szpital odc. 762 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 12 s. 10
15:30 Szkoła odc. 526 - serial
16:30 19+ odc. 227 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 874 - serial
18:00 Szpital odc. 763 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 122
19:50 Uwaga! odc. 5250
20:10 Doradca smaku odc. 9 s. 8
20:15 Na Wspólnej odc. 2646 - serial
20:55 Milionerzy odc. 132
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 17
22:30 Chłopaki nie płaczą - komedia
00:40 Mr Brooks - thriller

POLSAT

17:00 Gliniarze

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 640 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 371 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 372 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 145 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 728 - serial
12:00 Gliniarze odc. 119 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 765 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2652 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 811 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3593
16:30 Na ratunek 112 odc. 194 - serial
17:00 Gliniarze odc. 184 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2653 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 506 - serial
20:05 Nasz nowy dom odc. 109
21:10 Przyjaciółki odc. 125 - serial
22:10 Burleska - musical
00:50 Rewers - komedia

HITY DNIA

**„Chłopaki nie płaczą”
(2000r.) TVN 22:30**

Kuba Brenner, młody skrzypek, przypadkowo wpłtuje się w gangsterskie porachunki. Zgadza się pomóc Oskarowi, nieśmiałemu i zakompleksionemu przyjacielowi, w skorzystaniu z usług agencji towarzyskiej.

**„Burleska”
(2010r.) Polsat 22:10**

Pochodząca z małego miasteczka Ali marzy o karierze w show-biznesie. Wyjeżdża do Los Angeles, gdzie trafia do The Burlesque Lounge, niegdyś słynnej, a obecnie podupadającej rewii. Właścicielką lokalu jest Tess, była tancerka, która boryka się z problemami finansowymi.

7 tvn

22:15 Lucyfer

05:20 Ukryta prawda odc. 175 - serial
06:25 Szpital odc. 274 s. 38 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 207 - serial
08:20 Przepis na życie odc. 7 - serial
09:15 Agentka o stu twarzach odc. 2 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 549 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 208 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 448 - serial
14:55 Szpital odc. 275 - serial
15:55 Gotowe na wszystko odc. 9 s. 4 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 8 - serial
17:55 Agentka o stu twarzach odc. 3 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 550 - serial
20:00 Gliniarz z Beverly Hills III - komedia
22:15 Lucyfer odc. 3 s. 2 - serial
23:15 American Horror Story: Asylum odc. 3 s. 2 - serial
00:15 Terminal - komedia

4

16:00 Nie igraj z aniołem

06:00 Detektywi w akcji odc. 18 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 4 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 7 - serial
08:00 Drużyna A odc. 15 s. 3 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 8 s. 5 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 59 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 60 - serial
11:00 Drużyna A odc. 16 s. 3 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 9 s. 5 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 89 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 169
15:00 Detektywi w akcji odc. 90 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 50
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 51
18:00 Policjantki i policjanci odc. 372 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 373 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 164 - serial
21:05 Medalion - komedia
23:00 Samobójcza misja - horror
01:10 Anthony Bourdain: Bez rezerwacji odc. 5 - serial

puls

11:00 Kobra - oddział specjalny

06:00 To moje życie! odc. 247 s. 3
07:00 Mojżesz - 10 przykazań odc. 14 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 52 s. 2 - serial
09:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 2 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 9 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 10 s. 17 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 21 s. 3 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 1 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 24 - serial
14:45 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 17 - serial
15:45 Gliniarz i prokurator odc. 10 s. 2 - serial
16:45 13. posterunek odc. 32 s. 2 - serial
17:25 13. posterunek odc. 33 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 52 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 53 s. 2 - serial
20:00 Gruby i chudszy - komedia
22:00 Aniolki Charliego - komedia
00:00 Króliczek - komedia

TVP KULTURA

16:10 Chuligan literacki

08:00 Studio Kultura
08:10 Dezerterzy odc. 71
08:40 Informacje kulturalne
09:00 Mała Apokalipsa - dramat
11:00 Alternatywy 4 odc. 7 - serial
12:10 Alternatywy 4 odc. 8 - serial
13:15 Studio Kultura - rozmowy
13:30 Tylko Beatrycze - dramat
15:55 Rzecz Polska odc. 2
16:10 Chuligan literacki odc. 65
16:45 Diabły, diabły - film
18:20 Jaujard, człowiek, który ocalił Luwr - film
19:20 Locus - film
19:30 Łazienka - film
19:40 Informacje kulturalne
19:55 Taxi-Teheran - komediodramat
21:35 Scena klasyczna
22:20 Dziennik filozofa odc. 93
22:35 Pieśni bez ojczyzny - film
00:20 Nic śmiesznego - komediodramat

TVP HISTORIA

13:35 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 502
06:55 Józef Bem odc. 1 - film
07:30 Józef Bem odc. 2 - film
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 38
08:40 Misja Gryf odc. 9
09:10 Pogranicze w ogniu odc. 3 - serial
10:35 Jak było?
11:15 Flesz historii
11:35 Białe-czerwoni - historie niezwykle odc. 4
11:50 Powrót skrzypiec - film
13:05 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:35 Sensacje XX wieku odc. 160
14:05 Sensacje XX wieku odc. 132
14:35 Encyklopedia II wojny światowej odc. 68 - serial
15:15 Sprawiedliwi wśród nas odc. 2 - serial
15:45 Świadeństwo
16:20 Po całym ciebie - film
17:15 Taśmy bezpieki odc. 42
17:45 Chłopi odc. 11 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 169
19:20 Sensacje XX wieku odc. 170
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Tajemnice III Rzeszy odc. 5 - serial
21:35 Pogranicze w ogniu odc. 4 - serial
22:40 Spór o historię odc. 170
23:25 Muzy i kochanki odc. 4
00:20 Powrót Odysa odc. 1 - serial

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - serial
09:00 Na zdrowie
09:25 Ojciec Klemens Vismara - film
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Przyroda i ludzie
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy Reportaż
13:20 Bioetyczny detektyw odc. 3 - film
13:40 Opowieści z Radia Kibera - film
14:00 Odwagi, ja jestem
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
16:35 Przegląd tygodnika rodzin katolickich „Źródło”
16:40 Grunt to droga odc. 2
16:55 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
17:00 Tajne archiwum Watykanu - film
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superksięga odc. 2 s. 2 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia Wiadomości
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Słuszna walka odc. 1
22:30 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
23:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny

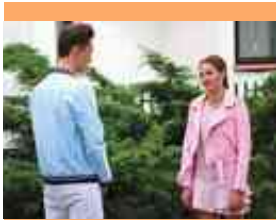
TVP 1

17:55 Leśniczówka

05:50 Elif odc. 204 - serial
06:50 Komisariat odc. 29 - serial
07:15 Komisariat odc. 30 - serial
07:45 Alarm! odc. 14
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
09:15 Ojciec Mateusz odc. 241 - serial
10:15 Doktor Quinn odc. 6 s. 4 - serial
11:05 Doktor Quinn odc. 7 s. 4 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Pakujemy odc. 7
12:55 Cudowny świat przyrody odc. 7 - serial
13:25 Zimowe igrzyska paraolimpijskie w Pjongczangu
13:45 Elif odc. 205 - serial
14:45 Okrasa łamie przepisy
15:15 Alarm! odc. 14
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 13 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Leśniczówka odc. 5 - serial
18:25 Leśniczówka odc. 6 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm! odc. 15
20:35 The Wall. Wygraj marzenia odc. 25
21:30 Korzenie odc. 1
22:35 Zmiany - dramat
00:15 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat odc. 54

TVP 2

19:40 Barwy Szczęścia

05:30 Kolo fortuny
06:05 Za marzenia odc. 3 - serial
06:55 Włoska kuchnia jak u babci odc. 2 - serial
07:25 Na sygnale odc. 14 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:25 Rodzinka.pl odc. 43 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1824 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 96 - serial
13:55 Program katolicki Kościół i religia
14:25 Makłowicz w podróży odc. 79
14:55 Za marzenia odc. 3 - serial
14:55 Za marzenia odc. 3 - serial
15:55 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 71 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram odc. 5052
18:35 Rodzinka.pl odc. 44 s. 2 - serial
19:05 Na sygnale odc. 15 - serial
19:40 Barwy szczęścia odc. 1824 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1825 - serial
20:45 O mnie się nie martw odc. 94 s. 8 - serial
21:40 Rodzinka.pl odc. 228 - serial
22:15 Krag podejrzanych odc. 3 - serial
23:40 Zawód: Amerykanin odc. 2 - serial
00:35 Rani odc. 8 - serial

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 4
07:50 Doradca smaku odc. 9 s. 8
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2208
10:55 Ukryta prawda odc. 874 - serial
12:00 Szkoła odc. 526 - serial
13:00 19+ odc. 227 - serial
13:30 Szpital odc. 763 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 13 s. 10
15:30 Szkoła odc. 527 - serial
16:30 19+ odc. 228 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 875 - serial
18:00 Szpital odc. 764 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 123
19:50 Uwaga! odc. 5251
20:00 Kapitan Ameryka: Zimowy żołnierz - film
22:50 Lara Croft: Tomb Raider - film
01:00 Kuba Wojewódzki odc. 4 s. 12

POLSAT

16:30 Na ratunek 112

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 641 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 373 - serial
09:30 SuperPies odc. 2
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 146 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 729 - serial
12:00 Gliniarze odc. 120 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 766 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2653 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 812 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3594
16:30 Na ratunek 112 odc. 195 - serial
17:00 Gliniarze odc. 185 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2654 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 507 - serial
20:05 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami odc. 76
22:05 The Story of My Life. Historia naszego życia odc. 3
23:10 Babilon MMA 3 w Radomiu MMA
00:20 As w rękawie - komediodramat

7 tvn

12:55 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 176 - serial
06:25 Szpital odc. 275 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 208 - serial
08:20 Przepis na życie odc. 8 - serial
09:15 Agentka o stu twarzach odc. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 550 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 209 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 449 - serial
14:55 Szpital odc. 276 - serial
15:55 Gotowe na wszystko odc. 10 s. 4 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 9 - serial
17:55 Agentka o stu twarzach odc. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 551 - serial
20:00 Strażnicy marzeń - film
22:10 Władca pierścieni: Powrót króla - film
02:25 Lucyfer odc. 3 s. 2 - serial

4

13:00 Galileo

06:00 Detektywi w akcji odc. 19 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 5 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 8 - serial
08:00 Drużyna A odc. 16 s. 3 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 9 s. 5 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 61 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 62 - serial
11:00 Drużyna A odc. 17 s. 3 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 10 s. 5 - serial
13:00 Galileo odc. 666
14:00 Galileo odc. 667
15:00 Detektywi w akcji odc. 91 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 52
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 53
18:00 Policjantki i policjanci odc. 373 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 374 - serial
20:00 Wiking - dramat
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 161 - serial
00:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 162 - serial

HITY DNIA

„Kapitan Ameryka:
Zimowy żołnierz”
(2014r.) TVN 20:00

Szef agencji T.A.R.C.Z.A., Nick Fury, zostaje wplątany w złowrogą intrygę i pada ofiarą zamachu. Steve Rogers i agentka Natasha Romanoff muszą stawić czoła tajemniczemu wrogowi – Zimowemu Żołnierzowi.

„Bullet”
(2014r.) TV Puls 21:45

W 1989 r. Jordan Belfort zakłada firmę Stratton Oakmont, która zaczyna przynosić ogromne zyski. Sukces daje mu władzę i poczucie bezkarności. Po jakimś czasie Jordan zaczyna popełniać błędy.

puls

16:45 13. posterunek

06:00 To moje życie! odc. 248 s. 3
07:00 Dziesięć przykazań odc. 15 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 53 s. 2 - serial
09:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 3 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 10 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 17 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 22 s. 3 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 2 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 25 - serial
14:45 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 17 - serial
15:45 Gliniarz i prokurator odc. 11 s. 2 - serial
16:45 13. posterunek odc. 33 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 53 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 54 s. 2 - serial
20:00 Uniwersalny żołnierz: Powrót - film
21:45 Bullet - thriller
23:20 Piekielna głębia - film
01:25 Dyżur odc. 24 s. 2

TVP KULTURA

12:30 Lalka

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:10 Antyfonie odc. 6
08:45 Informacje kulturalne
09:10 Diabły, diabły - film
10:40 Rzecz Polska odc. 2
11:00 Alternatywy 4 odc. 9 - serial
12:30 Lalka odc. 1 - serial
14:00 Studio Kultura - rozmowy
14:20 Chopin i jego Europa 2017 - Mahler, Chopin, Szymanowski
15:55 Pegaz odc. 64
16:55 Kolorowe dni - film
17:25 Videofan odc. 83
17:45 Jak zmienić świat - film
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Wstęp do filmu odc. 85
20:05 Konformista - dramat
22:10 Tygodnik kulturalny
22:55 Dziennik filozofa odc. 94
23:10 Daniel Hope - w holdzie Yehudiemu Menuhinowi
01:10 Taxi-Teheran - komediodramat

TVP HISTORIA

08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 503
07:00 Po całym ciebie - film
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 39
08:35 Misja Gryf odc. 5,
09:15 Pogranicze w ogniu odc. 4 - serial
10:15 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 6 - serial
10:40 Taśmy bezpieki odc. 42
11:10 Białe-czerwoni - historie niezwykle odc. 4
11:30 Poczmistrz - nowela
12:00 Dziewczyna z ekranu - film
13:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:35 Sensacje XX wieku odc. 169
14:05 Sensacje XX wieku odc. 170
14:40 Encyklopedia II wojny światowej odc. 25 - serial
15:15 Rosja. Podróże z Jonathanem Dimblebym odc. 3 - film
16:30 1819 kg wiary - film
17:25 Gонец historyczny IPN
17:45 Chłopi odc. 12 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 176
19:20 Sensacje XX wieku odc. 113
19:55 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 29
20:30 Pearl Harbor odc. 2 - film
21:30 Pogranicze w ogniu odc. 5 - serial
22:40 Szerokie tory odc. 124
23:20 Moi Rollingstonsi - film
00:20 Miasto skarbów odc. 1 - serial

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Superksięga odc. 2 s. 2 - serial
09:10 Z wędka nad wodę w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Głos Polski
11:35 Aktywna zima odc. 6
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Nadzieja zranionych serc - film
13:35 Ballada o Błogosławionym ks. Jerzym Popieluszcze
14:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia z Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki - serial
17:00 Huta Pieniacka - prawda i pamięć odc. 2
17:25 Święty na każdy dzień
17:30 Okiem kamery Cykl reportaży
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Latający dom - serial
20:00 Informacje dnia Wiadomości
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Głos serca odc. 5 - serial
23:20 Słuszna walka odc. 2

HITY DNIA

**„Druhny”
(2011r.) TVN 21:05**

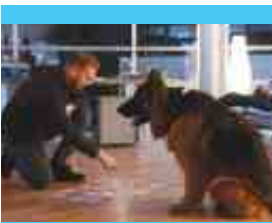
Annie Walker, przeżywająca trudny okres trzydziestoparolatka, ma zostać honorową druhną na ślubie najlepszej przyjaciółki. Postawiona w nowej sytuacji, pragnie jak najlepiej wywiązać się z powierzzonego zadania. Niestety, na drodze staje jej inna druhna, Helen, która chce zająć miejsce Annie.

**„Jestem zemstą”
(2016r.) TV Puls 20:00**

Stanley Hill i jego żona Vivian zostają napadnięci w podziemnym garażu. Mężczyzna podejmuje desperacką próbę obrony ukochanej przed bandytami. W wyniku szarpaniny kobieta zostaje ranna i umiera na rękach męża. Zrozpaczony wdowiec postanawia zemścić się na zabójcach.

TVP 1

20:20 Komisarz Alex

05:50 Sprawa dla reportera
06:50 Weterynarze z sercem odc. 33 - serial
07:15 Pełnosprawni
07:35 Zimowe igrzyska paraolimpijskie w Pjongczangu
07:45 Rok w ogrodzie
08:10 Rok w ogrodzie extra
08:30 Jaka to melodia?
09:05 Studio Raban odc. 21
09:25 Rodzinny ekspres
09:50 Zakochaj się w Polsce odc. 63
10:20 Spis treści
10:30 Poldark: Wichry losu odc. 9 s. 2 - serial
11:40 The Wall. Wygraj marzenia odc. 25
12:40 Pensjonat nad rozlewiskiem odc. 3 - serial
13:30 Okrasa łamie przepisy odc. 175
14:05 Blondynka odc. 77 - serial
15:05 Ojciec Mateusz - serial
16:00 Puchar Świata w Vikersund Loty narciarskie
16:15 Puchar Świata w Vikersund Loty narciarskie
17:20 Teleexpress Program TV
17:30 Puchar Świata w Vikersund Loty narciarskie
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:10 Sport
20:20 Komisarz Alex odc. 133 - serial
21:20 Warszawski Fortepian Chopina
22:15 Herkules - film
23:55 Spis treści
00:10 Houdini odc. 2 - film

TVP 2

14:35 Koło fortuny

05:40 Koło fortuny
06:15 Na sygnale odc. 181 - serial
06:45 Barwy szczęścia odc. 1821 - serial
07:20 Barwy szczęścia odc. 1822 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
10:55 M jak miłość odc. 1358 - serial
11:55 M jak miłość odc. 1359 - serial
12:50 Bake off - Ale ciacho! odc. 2
14:00 Familiada
14:35 Koło fortuny
15:20 Big Music Quiz odc. 1
16:20 Rodzinka.pl odc. 228 s. 12 - serial
16:50 Słowo na niedzielę
17:10 O mnie się nie martw odc. 94 s. 8 - serial
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:25 Sport-telegram
18:30 Postaw na milion - kulisy
18:40 Postaw na milion Teleturniej
20:05 Kocham Cię, Polsko! odc. 128
21:35 Ludzik, czyli One Man Show odc. 2
22:10 Riviera odc. 2 - serial
23:00 The Good Doctor odc. 14 - serial
23:50 Na granicy - thriller
01:40 Demony wojny według Goi

tvn

11:00 Na Wspólnej

05:35 Mango - Telezakupy
07:50 Spotkanie ze smakiem
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1059
11:00 Na Wspólnej odc. 2643 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2644 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2645 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2646 - serial
12:50 Ugotowani odc. 3 s. 13
13:50 Agent - gwiazdy odc. 4 s. 3
14:50 MasterChef Junior odc. 2 s. 3
16:25 Efekt domina odc. 2 s. 5
16:55 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 17
17:55 Tu się gotuje! odc. 1 s. 2
18:00 36,6 °C odc. 4 s. 3
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:43 Raport smogowy
- wiem czym oddycham odc. 124
19:45 Uwaga! odc. 5252
20:00 Hipnoza odc. 3
21:05 Druhny - komedia
23:35 R.I.P.D. Agenci z zaświatów - film
01:40 Ugotowani odc. 3 s. 13

POLSAT

9:55 Ewa gotuje

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 My3 odc. 29
08:15 Jeźdźcy smoków odc. 10 - serial
08:45 Jeźdźcy smoków odc. 11 - serial
09:15 Jeźdźcy smoków:
Na końcu świata odc. 30 - serial
09:45 Makaronowy zawrót głowy odc. 5
09:55 Ewa gotuje odc. 325
10:30 Makaronowy zawrót głowy odc. 6
10:45 Dziewięć miesięcy - komedia
12:55 Top chef odc. 70
14:25 Umów się ze mną. Take me out odc. 2
15:45 Kabaret na żywo odc. 32
17:45 SuperPies odc. 3
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 142
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich - serial
20:00 Smerfy II - film
22:20 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 80
00:20 Spider-Man III - film

7 tvn

08:40 Dwóch i pół

05:35 Ukryta prawda odc. 177 - serial
06:35 Mango - Telezakupy
08:40 Dwóch i pół odc. 13 s. 11 - serial
09:10 Dwóch i pół odc. 14 s. 11 - serial
09:40 Przyjaciele
10:10 Przyjaciele
10:40 Przepis na życie odc. 5 - serial
11:40 Przepis na życie odc. 6 - serial
12:40 Przepis na życie odc. 7 - serial
13:35 Czarny żrebak - film
- film
19:00 Ostatnia piosenka - melodramat
21:15 Pora na miłość - komedia
23:35 Wieczne zło - horror
01:25 Moc magii odc. 75

4

13:40 STOP Drogówka

06:00 Jeźdźcy smoków:
Na końcu świata odc. 13 - serial
06:35 Jeźdźcy smoków:
Na końcu świata odc. 14 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 6 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 9 - serial
08:05 Tom i Jerry Show odc. 20 - serial
08:30 Tom i Jerry Show odc. 21 - serial
08:55 Garfield Show - serial
09:20 Bambi II - film
10:35 Policjantki i policjanci odc. 370 - serial
11:35 Policjantki i policjanci odc. 371 - serial
12:40 Policjantki i policjanci odc. 372 - serial
13:40 STOP Drogówka odc. 170
14:45 Australijska przygoda - film
16:45 Cuda z nieba - dramat
19:00 Galileo odc. 668
20:00 Policjantki i policjanci odc. 373 - serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 374 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 163 - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 164 - serial
00:05 BloodRayne - horror

puls

09:50 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 Skorpion odc. 21 s. 2 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 50 s. 3
07:50 Tajemnice medyczne odc. 12 - serial
8:50 Tajemnice medyczne odc. 13 - serial
9:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 50 s. 2 - serial
10:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 51 s. 2 - serial
11:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 52 s. 2 - serial
12:30 Lombard. Życie pod zastaw odc. 53 s. 2 - serial
13:30 Lombard. Życie pod zastaw odc. 54 s. 2 - serial
14:30 Najśmieszniejsi odc. 3
15:40 Powrót do przyszłości II - komedia
18:00 Aniolki Charliego - komedia
20:00 Jestem zemstą - film
22:00 Litewski przekręt - komedia
00:00 Króliczek - komedia

TVP KULTURA

8:00 Duma i uprzedzenie

08:00 Duma i uprzedzenie odc. 5 - serial
09:00 Esterhazy - film
09:35 Jej portret - recital Ireny Santor
10:15 Dzika muzyka odc. 13
10:50 Odyseja filmowa odc. 3 - serial
12:05 Smuga cienia - dramat
14:00 Niewidzialny człowiek - horror
15:15 Którędy po sztukę odc. 39
15:25 Wydarzenie aktualne
16:05 Marzenia o karierze - komedia
16:05 Marzenia o karierze - komedia
17:40 Dranie w kinie odc. 24
18:25 Diabelski instrument - film
20:00 Kumple od kufła - komedia
21:40 Frank Sinatra: A Man & His Music
22:45 Dotyk grzechu - dramat
01:05 Kumple od kufła - komedia

TVP HISTORIA

10:05 Okrasa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 504
07:00 Moi Rollingstonsi - film
08:00 Dziedzictwo regionów odc. 3
08:20 Misja Gryf odc. 6
08:55 Żegnaj, Rockefeller odc. 5 - serial
09:35 Żegnaj, Rockefeller odc. 6 - serial
10:05 Okrasa łamie przepisy odc. 164
10:40 Łowcy. Gra w chowanego odc. 3 - serial
11:40 Opowieść o Indiach odc. 5 - film
12:50 Dzika Iberia odc. 2 - film
13:55 Szerokie tory odc. 64
14:30 Wielka gra odc. 68
15:35 Spór o historię odc. 170
16:15 Drogi do niepodległej - film
16:40 Reportaże z prawdziwego zdarzenia odc. 80
17:05 Koło historii odc. 36
17:50 Ile jest życia odc. 9 - serial
18:50 Tajemnice III Rzeszy odc. 5 - serial
19:55 Było, nie minęło - ekstra odc. 3
20:35 Ekstradycja odc. 5 s. 2 - serial
21:40 Koło historii odc. 62
22:10 Wcielenia zła odc. 8 - serial
23:15 Lady Liberty. Narodziny symbolu - film
01:00 Tutanchamon odc. 3 - serial

TRAM

08:00 Wizyta duszpasterska Ojca Świętego Franciszka do Pietrelciny w diecezji Benevento
09:30 Myśląc ojczyzna
09:40 Polski punkt widzenia
10:00 Wizyta duszpasterska Ojca Świętego Franciszka do San Giovanni Rotondo
11:00 Wizyta duszpasterska Ojca Świętego Franciszka do San Giovanni Rotondo
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Nasz Max i jego przygoda z Biblią odc. 4 - serial
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Ocalić od zapomnienia
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Głos serca odc. 5 - serial
15:20 Chingola - film
15:30 Wierzę w Boga
15:45 Spotkania z ekologią odc. 11
16:00 Informacje dnia
16:10 Próba wiary - serial
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Św. Patryk - film
22:55 Święty na każdy dzień
23:00 Bł. Maria Teresa Ledóchowska - film
23:55 Kabwe

TVP 1

09:40 Weterynarze z sercem

06:00 Klan odc. 3279
06:25 Zimowe igrzyska paraolimpijskie w Pjongczangu odc. 20
06:30 WojskoPolskie.pl Magazyn
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień Aktualności
09:05 Ziarno odc. 653
09:40 Weterynarze z sercem odc. 34 - serial
10:05 Serial fabularny - serial
11:00 Leśniczówka odc. 5 - serial
11:30 Leśniczówka odc. 6 - serial
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański Transmisja
12:15 Między ziemią a niebem
12:55 Z pamięci
13:05 Macierzyństwo w świecie zwierząt odc. 1 - serial
14:05 Sonda II odc. 78
15:05 Komisarz Alex odc. 133 - serial
16:00 Puchar Świata w Vikersund Loty narciarskie
16:30 Puchar Świata w Vikersund Loty narciarskie
17:35 Teleexpress
17:45 Puchar Świata w Vikersund Loty narciarskie
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Blondynka odc. 78 - serial
21:10 Prada albo nic - komedia
23:05 W sercu oceanu odc. 3 - serial
23:55 Z pamięci
00:10 Wojna domowa - komedia

TVP 2

14:00 Familiada

05:40 Kolo fortuny
06:15 Barwy szczęścia odc. 1823 - serial
06:50 Barwy szczęścia odc. 1824 - serial
07:20 Barwy szczęścia odc. 1825 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
10:35 Zwierzęca klinika w sercu dżungli - film
11:40 Makłowicz w podróży odc. 81
12:20 Kocham Cię, Polsko! odc. 128
14:00 Familiada
14:35 Kolo fortuny
15:20 Bake off - Ale ciacho! odc. 35
16:20 Bake off - Ale przepis odc. 35
16:20 Bake off - Ale przepis odc. 35
16:35 Na sygnale odc. 182 - serial
17:10 Na dobre i na złe odc. 699 - serial
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:25 Sport-telegram
18:35 Za marzenia odc. 3 - serial
19:30 Rodzinka.pl odc. 228 - serial
20:05 Big Music Quiz odc. 2
21:05 Na granicy - thriller
22:50 Świetliki w ogrodzie - dramat
00:40 Demony wojny według Goi - dramat

tvn

19:45 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1060
11:00 Efekt domina odc. 3 s. 5
11:35 Co za tydzień odc. 842
12:10 Iron Majdan odc. 2
13:10 Diagnoza odc. 4 s. 2 - serial
14:10 Druga szansa odc. 2 s. 5 - serial
15:10 Hipnoza odc. 3
16:15 Kung Fu Panda II - film
18:00 Ugotowani odc. 4 s. 13
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:43 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 125
19:45 Uwaga! odc. 5253
20:00 MasterChef Junior odc. 3 s. 3
21:30 Colombiana - film
23:50 Druhny - komedia
02:25 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 17

POLSAT

13:30 Smerfy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 My3 odc. 30
08:20 I kto to mówi III - komedia
10:30 Spider-Man III - film
13:30 Smerfy II - film
15:45 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 80
17:50 Nasz nowy dom odc. 109
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie odc. 264,
20:00 W rytmie serca odc. 17 - serial
21:05 Kabaret na żywo odc. 33
23:10 The Story of My Life.
Historia naszego życia odc. 2
00:15 Rycerze z Szanghaju - komedia

7 tvn

11:35 Kryminalni

05:25 Ukryta prawda odc. 178 - serial
06:30 Mango - Telezakupy
08:35 Dwóch i pół odc. 15 s. 11 - serial
09:05 Dwóch i pół odc. 16 s. 11 - serial
09:35 Przyjaciele - serial
10:05 Przyjaciele - serial
11:05 Przyjaciele - serial
11:35 Kryminalni odc. 12 s. 3 - serial
12:40 Przepis na życie odc. 8 - serial
13:40 Przepis na życie odc. 9 - serial
14:40 Biały Kiel - film
16:55 Wygraj randkę - komedia
19:00 Lucyfer odc. 3 s. 2 - serial
20:00 Troja - film
23:25 Pogromcy mafii - dramat
01:50 Moc magii odc. 76

4

19:00 Galileo

06:00 Jeźdźcy smoków:
Na końcu świata odc. 14 - serial
06:35 Jeźdźcy smoków:
Na końcu świata odc. 15 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 7 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 10 - serial
08:05 Tom i Jerry Show odc. 21 - serial
08:30 Tom i Jerry Show odc. 22 - serial
08:55 Krokodyl Dundee w Los Angeles - komedia
10:55 Galileo odc. 667
12:00 Galileo odc. 668
13:00 Australijska przygoda - film
15:00 Medalion - komedia
16:50 Ulubieńcy Ameryki - komedia
19:00 Galileo odc. 669
20:00 Maruderzy - thriller
22:15 Nalot na Bin Ladena - film
00:30 Bestia z mokradel - horror

puls

06:50 Co ludzie powiedzą?

06:00 Skorpion odc. 22 s. 2 - serial
06:50 Co ludzie powiedzą? odc. 2 s. 4 - serial
07:25 Co ludzie powiedzą? odc. 3 s. 4 - serial
08:00 Co ludzie powiedzą? odc. 4 s. 4 - serial
08:35 Co ludzie powiedzą? odc. 5 s. 4 - serial
09:15 Najśmieszniejsi odc. 3
10:10 Przygody Merlina odc. 6 s. 2 - serial
11:20 Powrót do przyszłości II - komedia
13:35 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film
14:45 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film
16:00 Sześć dni, siedem nocy - komedia
18:00 Gruby i chudszy - komedia
20:00 Furia - dramat
22:25 Company of heroes: Oddział bohaterów - film
00:30 Uwikłana odc. 2 - serial

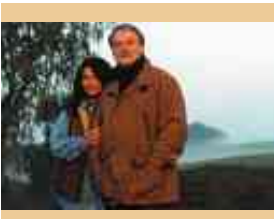
TVP KULTURA

17:15 Studio Kultura - niedziela z...

08:00 Duma i uprzedzenie odc. 6 - serial
09:05 Sekretne życie Albana Berga - film
10:05 Trzeci punkt widzenia odc. 228
10:35 Konstelacje - film
11:40 Babcia Gandzia - komedia
13:15 Informacje kulturalne
13:35 Chuligan literacki odc. 74
14:05 Nienasyceni odc. 34
14:35 Bregenz Festival 2017: Carmen Opera
16:50 Rzecz Polska odc. 3
17:15 Studio Kultura - niedziela z... odc. 522
18:05 Magazyn muzyczny studia Gama
18:55 Co się stało? - recital Haliny Kunickiej Recital
19:45 Kuchenka
20:35 Wesele - komediodramat
22:25 Scena alternatywna odc. 53
22:55 Trzeci punkt widzenia odc. 228
23:35 Być punkiem - film
01:15 WOMEX - koncert

TVP HISTORIA

09:05 Siedlisko

06:50 Był taki dzień odc. 505
06:55 Filipinki - film
07:30 Obrazy i obrazki
08:00 Cyryl i Metody. Apostołowie Słowian odc. 3 - serial
09:05 Siedlisko odc. 1 - serial
10:05 Okrasa łamie przepisy odc. 159
10:35 Dzikie Chiny odc. 3 - serial
11:40 Rosja. Podróż z Jonathanem Dimblebym odc. 3 - film
12:50 Dzika Iberia odc. 3 - film
13:55 Szerokie tory odc. 112
14:30 Moi rodzice rozwodzą się - film
16:30 Wielka gra odc. 69
17:25 Ex libris Magazyn
17:55 Ile jest życia odc. 10 - serial
18:55 Pearl Harbor odc. 2 - film
19:50 Powrócić w twe ramiona - dramat
21:35 Wielki test o Tadeuszu Kościuszcze odc. 47
23:05 Tutanchamon odc. 3 - serial
23:55 Tutanchamon odc. 4 - serial
00:50 Wcielenia zła odc. 8 - serial

TRWAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Z Parlamentu Europejskiego
09:00 Myśląc ojczyzna
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
10:40 Przyroda Ziemi Świętej - film
11:35 Karta z kalendarza
11:40 Aktywna zima odc. 9
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:20 Wieś - to też Polska Magazyn rolniczy
13:30 Papież Polak do Rodaków - serial
14:15 Dzieje Apostolskie odc. 2 - serial
15:00 Święty na każdy dzień
15:05 Kruszyńka - film
15:40 Syria
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
17:00 Gorzkie żale. Nabożeństwo pasyjne
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Retrospekcja
19:30 Moja katolicka rodzina - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna Felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Samson i Dalila odc. 18 - serial
22:35 Święty na każdy dzień
22:40 Tydzień z Ziemi Świętej
23:00 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
23:30 Grunt to droga odc. 3
23:45 Jerash - starożytne miasto Jordanii

HITY DNIA

Na Ziemi pojawia się pochodzący z kosmosu symbiont, któremu do życia potrzebna jest potężna dawka adrenaliny. W wyniku fuzji zmianie ulega strój Spider-Mana, ale także jego charakter. Od tej chwili superbohater staje się arogancki i zarozumiały.

Historia płatnej zabójczyni. Jej obsesją jest odnalezienie i zniszczenie ludzi, którzy zamordowali jej rodziców. Wśród morderców do wynajęcia Cataleya należy do najlepszych. Jest niezwykle skuteczna. Z każdym wykonanym zleceniem zabójczyni zbliża się do celu.

TVP 1

13:45 Elif

05:50 Elif odc. 205 - serial
06:50 Komisarjat odc. 31 - serial
07:15 Komisarjat odc. 32 - serial
07:45 Alarm! odc. 15
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
09:35 Serial fabularny - serial
10:05 Serial fabularny - serial
10:35 Jeden z dziesięciu
11:05 Zagadka hotelu Grand odc. 45 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:30 To się opłaca
12:45 Macierzyństwo w świecie zwierząt odc. 1 - serial
13:45 Elif odc. 206 - serial
14:45 Okrasa łamie przepisy odc. 175
15:15 Alarm! odc. 15
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:50 Leśniczówka odc. 5 - serial
16:15 Leśniczówka odc. 6 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3280
18:30 Korona królów odc. 44 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm! odc. 16
20:35 Wariacje Tischnerowskie.
22:15 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy odc. 2 - serial
23:30 Tajemnice Doliny Krzemowej odc. 1 - serial
00:35 Prada albo nic - komedia

TVP 2

18:35 Rodzinka.pl

06:00 O mnie się nie martw odc. 94 s. 8 - serial
06:55 Coś dla Ciebie odc. 132
07:20 Na sygnale odc. 15 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:25 Rodzinka.pl odc. 44 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1825 - serial
12:30 Koło fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 97 - serial
14:00 Zwierzęca klinika w sercu dżungli - film
14:55 O mnie się nie martw odc. 94 s. 8 - serial
15:55 Familiada
16:30 Koło fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 72 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 45 s. 2 - serial
19:05 Na sygnale odc. 16 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1825 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1826 - serial
20:40 Kulisy serialu „Barwy szczęścia” odc. 29
20:45 M jak miłość odc. 1360 - serial
21:40 Kulisy serialu „M jak miłość” - film
21:50 Za marzenia odc. 4 - serial
22:50 Zaginiona odc. 3 s. 1 - serial
23:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas odc. 282 s. 14 - serial
00:50 O mnie się nie martw odc. 94 s. 8 - serial

tvn

15:30 Szkoła

05:40 Uwaga! odc. 5253
06:15 Mango - Telezakupy
07:25 Nowa Maja w ogrodzie odc. 3 s. 2
07:55 Akademia ogrodnika odc. 3
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2209
10:55 Tu się gotuje! odc. 1 s. 2
11:00 Ukryta prawda odc. 875 - serial
12:00 Szkoła odc. 527 - serial
13:00 19+ odc. 228 - serial
13:30 Szpital odc. 764 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 11
15:30 Szkoła odc. 528 - serial
16:30 19+ odc. 229 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 876 - serial
18:00 Szpital odc. 765 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 126
19:50 Uwaga! odc. 5254
20:10 Doradca smaku odc. 10 s. 8
20:15 Na Wspólnej odc. 2647 - serial
20:55 Milionerzy odc. 133
21:30 Druga szansa odc. 3 s. 5 - serial
22:30 Iron Majdan odc. 3
23:35 Kapitan Ameryka: Zimowy żołnierz - film

POLSAT

13:00 Trudne sprawy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 642 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 374 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 375 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 147 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 730 - serial
12:00 Gliniarze odc. 121 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 767 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2654 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 813 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3595
16:30 Na ratunek 112 odc. 196 - serial
17:00 Gliniarze odc. 186 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2655 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 508 - serial
20:10 Świat w płomieniach - film
23:00 44 minuty - film
00:55 Uprawdazona III - film

HITY DNIA

„Cena powrotu”
(2009r.) TV Puls 20:00

Policjant z Los Angeles, Roland Sallinger, zostaje zdradzony i postrzelony przez nieuczciwego partnera. Unika śmierci, ale z powodu obrażeń jest zmuszony do przejścia na emeryturę. Po powrocie do zdrowia nie zaniedbuje formy – ćwiczy walkę wręcz i rzucanie nożem.

„Świat w płomieniach”
(2013r.) Polsat 20:10

Policjant John Cale marzy o pracy w jednostce specjalnej, której zadaniem jest ochrona prezydenta Jamesa Sawyera. Niestety, jego podanie zostaje odrzucone. Nie chcąc zawieść córeczki, John zabiera ją na wycieczkę po Białym Domu. Miejsce to zostaje zaatakowane przez terrorystów.

tvn

08:20 Przepis na życie

05:20 Ukryta prawda odc. 179 - serial
06:25 Szpital odc. 276 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 209 - serial
08:20 Przepis na życie odc. 9 - serial
09:15 Agentka o stu twarzach odc. 4 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 551 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 210 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 450 - serial
14:55 Szpital odc. 277 - serial
15:55 Gotowe na wszystko odc. 11 s. 4 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 10 - serial
17:55 Agentka o stu twarzach odc. 5 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 552 - serial
20:00 Na żywo - film
21:55 Antonio Lopez : Sex, Drugs and Disco - film
00:00 Wieczne zło - horror

4

21:05 Śmierć na 1000 sposobów

06:00 Detektywi w akcji odc. 24 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 8 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 11 - serial
08:00 Drużyna A odc. 17 s. 3 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 10 s. 5 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 63 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 64 - serial
11:00 Drużyna A odc. 18 s. 3 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 11 s. 5 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 92 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 170
15:00 Detektywi w akcji odc. 93 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 54
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 55
18:00 Policjantki i policjanci odc. 374 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 375 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 165 - serial
21:05 Śmierć na 1000 sposobów odc. 12 - serial
21:35 Śmierć na 1000 sposobów odc. 13 - serial
22:00 Galileo odc. 668
23:00 Galileo odc. 669
00:00 Szczury - horror

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 249 s. 3
07:00 Dziesięć przykazań odc. 16 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 54 s. 2 - serial
09:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 4 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 11 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 17 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 23 s. 3 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 3 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 26 - serial
14:45 Kobra - oddział specjalny odc. 13 s. 17 - serial
15:45 Gliniarz i prokurator odc. 1 s. 3 - serial
16:45 13. posterunek odc. 34 s. 2 - serial
17:25 13. posterunek odc. 35 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 54 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 55 s. 2 - serial
20:00 Cena powrotu - film
21:55 Uniwersalny żołnierz: Powrót - film
23:25 Litewski przekręt - komedia
01:40 Taki jest świat

TVP KULTURA

11:00 Lalka

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:15 Nienasyceń odc. 34
08:45 Rzecz Polska odc. 3
09:10 Kamień na kamieniu - dramat
11:00 Lalka odc. 2 - serial
12:25 Studio Kultura - rozmowy
12:40 Głód serca - film
14:20 Wielki bieg - dramat
16:10 Studio Kultura - niedziela z...
17:05 Tydzień z życia mężczyzny - dramat
18:45 Ikony muzyki odc. 6 - serial
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Muzeum niewinności
21:45 Lila - film
22:20 Mini wykłady o maxi sprawach odc. 1
22:40 Którędy po sztukę odc. 40
22:45 Videofan odc. 86
23:05 Dziennik filozofa odc. 95
23:20 Młyn i krzyż - dramat
01:10 Rzecz Polska odc. 3

TVP HISTORIA

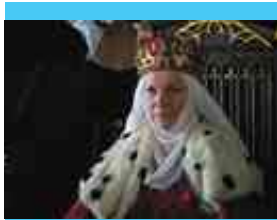
18:50 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 506
07:00 1819 kg wiary - film
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 40
08:30 Misja Gryf odc. 7
09:10 Pogranicze w ogniu odc. 5 - serial
10:20 Opowieść o Indiach odc. 5 - film
11:25 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 29
11:55 Powrócić w twe ramiona - dramat
13:40 Sensacje XX wieku odc. 176
14:10 Sensacje XX wieku odc. 113
14:40 Encyklopedia II wojny światowej odc. 29 - serial
15:10 Spór o historię odc. 93
15:50 Dziką Iberia odc. 3 - film
16:50 Ex libris
17:20 Flesz historii
17:40 Chłopi odc. 13 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 107
19:25 Sensacje XX wieku odc. 108
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Jak wygrać wojnę odc. 3 - serial
21:35 Pogranicze w ogniu odc. 6 - serial
22:45 Mój najszczęśliwszy dzień. Marian Turski - film
00:05 Aksamitni terroryści - film

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:40 Tydzień z Ziemi Świętej
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 20 lat dla świata
11:50 Retrospekcja
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Święty Franciszek i brat Leon - film
13:00 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie
13:15 Święty na każdy dzień
13:20 Koncert życzeń
14:10 Wspomnienia - św. Józef Benedykt Cottolengo
15:30 Kapłan pro-life - film
15:40 Przypowieści Jezusa - serial
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Zew natury
16:55 Świadkowie - serial|
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Jay Jay Odzutowiec - serial
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
22:10 Dziesięć przykazań odc. 65 - serial
22:55 Katedra w głębinach - film

TVP 1

14:45 Korona królów

05:55 Elif odc. 206 - serial
06:50 Komisariat odc. 33 - serial
07:15 Komisariat odc. 34 - serial
07:45 Alarm! odc. 16
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 The Wall. Wygraj marzenia odc. 25
10:10 Klan odc. 3280
10:35 Jeden z dziesięciu
11:05 Zagadka hotelu Grand odc. 46 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:35 To się oplaca
12:50 Ziemia. Podwodny świat odc. 8 - serial
13:45 Elif odc. 207 - serial
14:45 Korona królów odc. 44 - serial
15:15 Alarm! odc. 16
15:30 Wiadomości
15:40 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 14 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3281
18:30 Korona królów odc. 45 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm! odc. 17
20:30 Warto rozmawiać
21:35 Pensjonat nad rozlewiskiem odc. 4 - serial
22:30 Serial fabularny - serial
23:35 Uwężone odc. 12 - serial
00:40 Mała wielka miłość - komedia

TVP 2

11:25 Rodzinka.pl

05:30 Kolo fortuny
06:05 M jak miłość odc. 1360 - serial
07:00 Program ekumeniczny
07:20 Na sygnale odc. 16 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:25 Rodzinka.pl odc. 45 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1826 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 98 - serial
14:00 Dlaczego tyjemy? - film
14:55 M jak miłość odc. 1360 - serial
15:55 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 73 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 46 - serial
19:05 Na sygnale odc. 17 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1826 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1827 - serial
20:40 Kulisy seriali „Na dobre i na złe” i „Na sygnale” odc. 4 - serial
20:45 M jak miłość odc. 1361 - serial
21:40 Kulisy serialu „M jak miłość” - film
21:55 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:55 Finał Młodego Muzyka Roku 2018
00:40 Ludzik, czyli One Man Show odc. 2

tvn

19:50 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 5
07:50 Doradca smaku odc. 10 s. 8
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2210
10:55 Ukryta prawda odc. 876 - serial
12:00 Szkoła odc. 528 - serial
13:00 19+ odc. 229 - serial
13:30 Szpital odc. 765 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 2 s. 11
15:30 Szkoła odc. 529 - serial
16:30 19+ odc. 230 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 877 - serial
18:00 Szpital odc. 766 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy
- wiem czym oddycham odc. 127
19:50 Uwaga! odc. 5255
20:10 Doradca smaku odc. 11 s. 8
20:15 Na Wspólnej odc. 2648 - serial
20:55 Milionerzy odc. 134
21:30 Diagnosta odc. 5 s. 2 - serial
22:30 Kuba Wojewódzki odc. 5 s. 12
23:30 Superwizjer odc. 1123
00:05 Tu się gotuje! odc. 1 s. 2

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 643 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 376 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 377 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 148 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 731 - serial
12:00 Gliniarze odc. 122 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 768 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2655 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 814 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3596
16:30 Na ratunek 112 odc. 197 - serial
17:00 Gliniarze odc. 187 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2656 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 509 - serial
20:10 Uprawdżona III - film
22:35 Ocalenie - thriller
00:35 System - film

7 tvn

12:55 Sąd rodzinny

05:40 W-11 - wydział śledczy odc. 1117 - serial
06:25 Szpital odc. 277 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 210 - serial
08:20 Przepis na życie odc. 10 - serial
09:15 Agentka o stu twarzach odc. 5 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 552 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 211 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 451 - serial
14:55 Szpital odc. 278 - serial
15:55 Gotowe na wszystko odc. 12 s. 4 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 11 - serial
17:55 Agentka o stu twarzach odc. 6 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 553 - serial
20:00 Pogromcy mafii - dramat
22:25 Gliniarz z Beverly Hills III - komedia
00:35 American Horror Story: Asylum odc. 3 s. 2 - serial

4

13:00 Detektywi w akcji

06:00 Detektywi w akcji odc. 29 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 9 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 12 - serial
08:00 Drużyna A odc. 18 s. 3 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 11 s. 5 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 65 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 66 - serial
11:00 Drużyna A odc. 19 s. 3 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 12 s. 5 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 94 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 81
15:00 Detektywi w akcji odc. 95 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 56
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 57
18:00 Policjantki i policjanci odc. 375 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 376 - serial
- serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 166 - serial
21:00 Rozjemca - film
23:05 Odkupienie - thriller
01:20 STOP Drogówka odc. 170

HITY DNIA

„Uprawdżona III”
(2014r.) Polsat 20:10

Życie emerytowanego agenta CIA Bryana Millsa zdaje się toczyć zwyczajnie. Mills aktywnie uczestniczy w życiu córki, Kim, zacieśniają się jego relacje z byłą żoną, która ma problemy z związku. Gdy Lenore zostaje znaleziona martwa w jego mieszkaniu, Mills staje się głównym podejrzanym.

„Pogromcy mafii”
(2013r.) TVN 7 20:00

Los Angeles, rok 1949. Bezwzględny gangster Mickey Cohen rządzi na ulicach miasta. Kapitan policji staje do walki z mafią chronioną przez skorumpowanych funkcjonariuszy i polityków. Miasto zmienia się w piekło.

puls

16:45 13. posterunek

06:00 To moje życie! odc. 250 s. 3
07:00 Dziesięć przykazań odc. 17 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 55 s. 2 - serial
09:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 5 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 1 s. 3 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 13 s. 17 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 24 s. 3 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 4 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 27 - serial
14:45 Kobra - oddział specjalny odc. 14 s. 17 - serial
15:45 Gliniarz i prokurator odc. 2 s. 3 - serial
16:45 13. posterunek odc. 35 s. 2 - serial
17:25 13. posterunek odc. 36 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 55 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 56 s. 2 - serial
20:00 Resident Evil: Zagłada - horror
21:55 Underworld: Przebudzenie - horror
23:45 Bez litości III - horror
01:25 Zoo odc. 12 - serial

TVP KULTURA

16:10 Tygodnik kulturalny

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:10 Wydarzenie aktualne
08:45 Informacje kulturalne
09:10 Tydzień z życia mężczyzny - dramat
10:45 Którędy po sztukę odc. 40
11:00 Łalka odc. 3 - serial
12:25 Studio Kultura - rozmowy
12:40 Prywatne niebo - komedia
14:10 Szczęśliwy brzeg - film
16:10 Tygodnik kulturalny
17:05 Przypadki Piotra S. - film
18:45 Plus minus, czyli podróże muchy na wschód - film
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Którędy po sztukę
20:15 Młody Muzyk Roku 2018 - finał
22:05 Dezerterzy odc. 69
22:35 Dziennik filozofa odc. 96
22:50 Dziewczyna z szafy - komediodramat
00:30 Ogród rozkoszy ziemskich - dramat

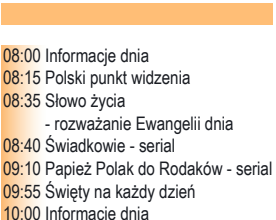
TVP HISTORIA

08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 507
07:00 Urodziłam się pierwszego września - film
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 41
08:35 Misja Gryf odc. 8
09:10 Pogranicze w ogniu odc. 6 - serial
10:20 Dzikie Iberia odc. 2 - film
11:20 Gонец historyczny IPN
11:50 Dzikie Chiny odc. 3 - serial
12:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:35 Sensacje XX wieku odc. 107
14:05 Sensacje XX wieku odc. 108
14:35 Encyklopedia II wojny światowej odc. 30 - serial
15:15 Jak wygrać wojnę odc. 3 - serial
16:20 Humer i inni - film
17:15 Białe-Czerwoni - historie niezwykle odc. 5
17:45 Kanclerz odc. 1 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 109
19:20 Sensacje XX wieku odc. 110
19:55 Jak było?
20:50 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:30 Pogranicze w ogniu odc. 7 - serial
22:40 Kulisy II wojny światowej odc. 3 - serial
23:45 Podzielony kontynent - thriller
01:40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 41

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie - serial
09:10 Papież Polak do Rodaków - serial
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
10:45 Zew natury
11:05 Mocni w wierze
11:35 Mysłąc ojczyzna
11:45 Młodzi Świata
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Dominikanie - od słowa do nauki - film
13:05 Trzeci Testament - serial
14:00 Dziesięć przykazań odc. 65 - serial
14:50 Kosmos - film
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą - poradnik
16:30 Kalejdoskop młodych
16:50 Express studencki
17:00 Drużyna energii odc. 3
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Mam w sobie siłę - film
23:35 Ja głuchy

HITY DNIA

**„R.I.P.D. Agenci z zaświatów”
(2013r.) TVN 22:30**

Roy Pulsifer pełni służbę w Wydziale ds. Wiecznego Odpoczynku – R.I.P.D. Do jego zadań należy ściganie dusz, które nie chcą przejść na drugą stronę i wmieszały się w tłum ludzi. Zostaje mu przydzielony partner – detektyw Nick Walker, który został zabity podczas rutynowej zasadzki na dilerów narkotyków.

**„Zawsze tylko ty”
(2009r.) TVN 7 20:00**

Nowy Jork, lata pięćdziesiąte XX wieku. Anne Deveraux dochodzi do wniosku, że jej mąż nigdy nie zapewni jej ani dzieciom stabilizacji i postanawia od niego odejść. Wraz z nastoletnimi synami wyrusza w podróż na poszukiwania nowego miejsca do życia oraz wymarzonego mężczyzny.

TVP 1

18:00 Klan

05:55 Elif odc. 207 - serial
06:50 Komisarjat odc. 36 - serial
07:20 Komisarjat odc. 37 - serial
07:45 Alarm! odc. 17
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 Blondynka odc. 78 - serial
10:10 Klan odc. 3281
10:35 Jeden z dziesięciu
11:05 Doktor Quinn odc. 8 s. 4 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:30 Magazyn rolniczy
12:45 Dzika Hiszpania odc. 1 - serial
13:45 Elif odc. 208 - serial
14:40 Korona królów odc. 45 - serial
15:15 Alarm! odc. 17
15:30 Wiadomości
15:40 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 15 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3282
18:30 Korona królów odc. 46 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm! odc. 18
20:35 Wielki test z historii.
Polscy dowódcy
22:10 Kulisy rosyjskiej wojny informacyjnej - film
23:10 Mała, praska Mata Hari - dramat
00:55 Uwężione odc. 12 - serial

TVP 2

19:35 Barwy szczęścia

05:25 Kolo fortuny
06:05 M jak miłość odc. 1361 - serial
07:00 Program gminy żydowskiej
07:20 Na sygnale odc. 17 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:25 Rodzinka.pl odc. 46 s. 2 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 99 - serial
14:00 Ziemia. Podwodny świat
odc. 3 - serial
14:55 M jak miłość odc. 1361 - serial
15:55 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 74 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 47 - serial
19:05 Na sygnale odc. 18 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1827
- serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1828
- serial
20:45 Na dobre i na złe odc. 700
- serial
21:45 Na sygnale odc. 183 - serial
22:25 Jak urodzić i nie zwariować
- komedia
00:15 Rodzinka.pl odc. 228 - serial

tvn

13:00 19+

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 6
07:50 Doradca smaku odc. 11 s. 8
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2211
10:55 Ukryta prawda odc. 877 - serial
12:00 Szkoła odc. 529 - serial
13:00 19+ odc. 230 - serial
13:30 Szpital odc. 766 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 11
15:30 Szkoła odc. 530 - serial
16:30 19+ odc. 231 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 878 - serial
18:00 Szpital odc. 767 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy
- wiem czym oddycham odc. 128
19:50 Uwaga! odc. 5256
20:10 Doradca smaku odc. 12 s. 8
20:15 Na Wspólnej odc. 2649 - serial
20:55 Milionerzy odc. 135
21:30 Agent - gwiazdy odc. 5 s. 3
22:30 R.I.P.D. Agenci z zaświatów - film
00:25 Chłopaki nie płaczą - komedia

POLSAT

18:00 Pierwsza Miłość

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 644 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 378
- serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 379
- serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 149 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 732 - serial
12:00 Gliniarze odc. 123 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 769 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2656
- serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 815 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3597
16:30 Na ratunek 112 odc. 198 - serial
17:00 Gliniarze odc. 188 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2657
- serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 171
- serial
20:05 Umów się ze mną. Take me out
odc. 3
21:30 Top chef odc. 71
23:00 50 pierwszych randek - komedia
01:25 Lola Versus - komedia

7 tvn

07:20 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 180 - serial
06:25 Szpital odc. 278 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 211 - serial
08:20 Przepis na życie odc. 11 - serial
09:15 Agentka o stu twarzach
odc. 6 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 553 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 212 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 452 - serial
14:55 Szpital odc. 279 - serial
15:55 Gotowe na wszystko
odc. 13 s. 4 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 12 - serial
17:55 Agentka o stu twarzach odc. 7
- serial
19:00 Ukryta prawda odc. 554 - serial
20:00 Zawsze tylko ty - komedia
22:20 Mentalista odc. 7 s. 7 - serial
23:20 Bodyguard - film
02:00 Moc magii odc. 79

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Detektywi w akcji odc. 33 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 10 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 13 - serial
08:00 Drużyna A odc. 19 s. 3 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 12 s. 5
- serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 67 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 68 - serial
11:00 Drużyna A odc. 20 s. 3 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 13 s. 5
- serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 96 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 82
15:00 Detektywi w akcji odc. 97 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 58
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 59
18:00 Policjantki i policjanci odc. 376
- serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 377
- serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 167 - serial
21:00 Maruderzy - thriller
23:15 Walka z cieniem. Ostatnia runda
- film
02:00 Anthony Bourdain: Bez rezerwacji
odc. 6 - serial

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 251 s. 3
07:00 Mojżesz - 10 przykazań odc. 18
- serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 56 s. 2 - serial
09:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze
odc. 6 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 2 s. 3
- serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 14 s. 17 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 1 s. 4 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 5 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 28 - serial
14:45 Kobra - oddział specjalny
odc. 15 s. 17 - serial
15:45 Gliniarz i prokurator odc. 3 s. 3
- serial
16:45 13. posterunek odc. 36 s. 2
- serial
17:25 13. posterunek odc. 37 s. 2
- serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 56 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 57 s. 2 - serial
20:00 Firewall - film
22:05 Jestem zemstą - film
00:05 Zoo odc. 13 - serial

TVP KULTURA

11:00 Lalka

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:15 Dzika muzyka odc. 13
08:45 Informacje kulturalne
09:05 Którędy po sztukę
09:20 Przypadki Piotra S. - film
11:00 Lalka odc. 4 - serial
12:25 Studio Kultura - rozmowy
12:40 Engagement - film
13:50 Cesarskie cięcie - komedia
15:30 Podróż - film
16:05 Dranie w kinie odc. 24
16:45 Lepiej być piękną i bogatą
- komedia
18:35 Pola Negri. Życie gwiazdy - film
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Gloria - komedia
21:55 Pegaz odc. 65
23:00 Dziennik filozofa odc. 97
23:15 Jedna scena odc. 18
23:30 Wojaczek - film
01:10 Rzecz Polska odc. 3

TVP HISTORIA

13:35 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 508
07:00 Humer i inni - film
08:00 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat odc. 42
08:30 Misja Gryf odc. 4
09:05 Pogranicze w ogniu odc. 7 - serial
10:15 W mniejszości siła
11:25 Spór o historię odc. 121
12:05 Wszystkie kolory świata odc. 6
- serial
13:05 Było, nie minęło
- kronika zwiadowców historii
13:35 Sensacje XX wieku odc. 109
14:05 Sensacje XX wieku odc. 110
14:35 Encyklopedia II wojny światowej
odc. 31 - serial
15:15 Kulisy II wojny światowej odc. 3
- serial
16:20 Mit o Szarym - film
17:20 Śladami zbrodni i walki 1944-1956
odc. 15 - serial
17:45 Kanclerz odc. 2 - serial
18:55 Sensacje XX wieku odc. 111
19:25 Sensacje XX wieku odc. 112
19:55 Było, nie minęło
- kronika zwiadowców historii
20:35 Trzech kumpli - film
21:30 Pogranicze w ogniu odc. 8 - serial
22:40 Kochana córeczko - film
23:45 Katyń - dramat
01:55 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat odc. 42

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia
- rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy maluch to potrafi
09:00 Kalejdoskop młodych
09:20 Express studencki
09:25 Sanktuaria polskie
09:45 Święty na każdy dzień
09:50 Opowieść wiecznie żywa - serial
10:00 Audiencia Generalna
Ojca Świętego Franciszka
z Watykanu
11:00 Świat na wyciągnięcie ręki
odc. 46 - serial
11:25 Myśląc ojczyzna
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Filmowe życiorysy
13:00 Błogosławiony mężczyzna - film
13:40 Misjonarze Świętej Rodziny
w służbie rodzinie - film
14:00 Jan Paweł II - papież,
który tworzył historię odc. 5
- serial
15:40 Lusaka City of Hope - film
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Pustynia Boga - film
17:00 Po stronie prawdy
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków - serial
19:45 Modlitwa
z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Szlif księżnej - film
23:40 Mansa - film

Dobrze zjeść

NALEŚNIKI Z TWAROGIEM I MUSEM TRUSKAWKOWYM

Ciasto na naleśniki:

50 g masła
1 szklanka mleka
1 łyżka kakao
2 jajka
pół szklanki cukru
pół szklanki wody
olej do smażenia naleśników

Mus truskawkowy:

450g truskawek
4 łyżki cukru pudru
2 łyżki cukru wanilinowego

Nadzienie:

1 kostka twarogu
1 cukier wanilinowy
2 łyżki cukru
śmietana 12%

Sposób wykonania:

Do garnika włożyć pokrojone na kawałki masło i wlać mleko, wsypać kakao i na małym ogniu, ciągle mieszając, roztopić masło. Odstawić z ognia, wystudzić, wbić jajka i wsypać cukier, wymieszać. Następnie dodać przesianą mąkę, 125 ml wody i jeszcze raz wymieszać na gładkie ciasto. Z ciasta usmażyć naleśniki.

Twaróg roznieść widelcem razem z cukrem, wanilią i śmietaną 12% (kilka łyżeczek). Każdy naleśnik smarować około 2 łyżkami nadzienia serowego, złożyć w chusteczkę.

Mus truskawkowy: owoce zmiksować blenderem. Dodać cukier puder, cukier wanilinowy.

Smacznego!

Oliwia Nóżka

6 1 2	9 7 5	2 4 5
4 7	6 2 7	6 1
6 7 9	5 1 8	9 1 5

5 1 9	6 3 7 4 5	4 3
3 9 7 4	6 4 9	4 1 2 5
5 7	7 4 5 1 6	2 5 4

P O G O D A

CZW. 15.03.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 15 2 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1003 1005 hPa wiatr: 26 15 km/h
PT. 16.03.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 11 5 °C opady: 0 1 mm ciśnienie: 1008 1005 hPa wiatr: 8 19 km/h
SB. 17.03.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 14 8 °C opady: 2 1 mm ciśnienie: 1003 1004 hPa wiatr: 23 20 km/h
ND. 18.03.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 15 8 °C opady: 0 1 mm ciśnienie: 1004 1009 hPa wiatr: 14 16 km/h
PN. 19.03.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 15 11 °C opady: 1 2 mm ciśnienie: 1011 1015 hPa wiatr: 4 11 km/h
WT. 20.03.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 10 6 °C opady: 3 2 mm ciśnienie: 1017 1012 hPa wiatr: 14 15 km/h
ŚR. 21.03.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 13 6 °C opady: 2 2 mm ciśnienie: 1010 1009 hPa wiatr: 16 17 km/h

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Nasz powszedni	Juventus Turyn Podziękowanie, zwolnienie, odprawa		Wykształcenie, wychowanie, nauka	Jan, przywódca pol. ludności Babimojszczyzny	Organizm stale żyjący w glebie		Państwo ormiańskie (do 1045)	Niepowodzenie, przegrana		Wyrzekanie się przyjemności, unikanie uciech życiowych				
			19		Thomas, malarz amer.; realistyczne portrety, sceny rodzajowe			1	29		2			
Amerykański ornitolog								Miasto i port na wyspie Honsiu (Japonia)		Najstarsza era w dziejach Ziemi; archaik, archeozoik				
Ibrahim, sudański generał			4		5									
					Rzeka w Indiach, prawy dopływ Satledżu				17		2			
Antun (1894-1955), chorw. historyk literatury i krytyk; eseje i monografie	Rzeka w pn. Finlandii, wypływa z jeziora Pajanjane			11			Wzór, wcielenie (o. zdrowia)							
					Przenikanie cieczy									
					Marokańska odmiana doga	15	9	26	3	10				
Sztuczna skóra	23	Był nim tamerlan Miasto w Bułgarii					Wesoła zabawa	16	Rzeka, lewy dopływ środkowej Odny; Bóbr		Rzeka, prawy dopływ Barycz			
				Jose hiszp. dyrygent i kompozytor Hałas, zgłask	21		27							
Słowianin z dorzecza Dniestru	Tyt. śpiewowgry Johanna A Hillera Coś mało wartego, coś lichego					Wyspa w Zatoce Gwinejskiej Nad ustami	20	24	7	14				
			Przestępstwo, przewinienie Syn Bora, brat Odyna	2	8	18		Tytuł filmu w reż. Stevena Spielberga		Jednostka oporu elektrycznego				
Stan w USA, między rzekami Missisipi i Missouri					Kombinezon ochronny używ. przez pracowników technicznych									
Tibor (ur. 1915), pisarz węg.; "Zimne dni"			22			12	Przenośnię: przeszkoda, zawada	13						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	

Jak segregować śmieci?

OCHRONA ŚRODOWISKA ▶ Każdy z nas w sąsiedztwie bloku czy domu ma kolorowe pojemniki. Czy wiemy, jak prawidłowo segregować odpady? I co to nam daje? Podstawowe zasady przedstawiamy w naszym poradniku

Pojemniki na śmieci nie bez przyczyny różnią się kolorami, każdy z nich przypisany jest do innych odpadów. Ważne w segregacji jest, by przestrzegać zasad. Właściwa segregacja śmieci obejmuje: odpady organiczne, z których można zrobić kompost; papier; odpady z tworzyw sztucznych; aluminium i inne metale; szkło kolorowe; pozostałe odpady nie podlegające recyklingowi.

Tworzywa sztuczne i metale to kolor żółty. Do takiego pojemnika wrzucamy odkręcone i zgniecione plastikowe butelki po napojach, nakrętki, plastikowe opakowania po produktach spożywczych, opakowania wielomateriałowe (np. kartony

po mleku i sokach), opakowania po środkach czystości (np. proszkach do prania), kosmetykach (np. szamponach, paście do zębów) itp., plastikowe torby, worki, reklamówki, inne folie, aluminium puszek po napojach i sokach, puszki po konserwach, folię aluminiową, metale kolorowe, kapsle, zakrętki od słoików. Nie wrzucamy do pojemnika żółtego: butelek i pojemników z zawartością, plastikowych zabawek, opakowań po lekach i użytych artykułów medycznych, opakowań po olejach silnikowych, części samochodowych, użytych baterii i akumulatorów, puszek i pojemników po farbach i lakierach, użytego sprzętu elektronicznego i AGD.

Niebieski pojemnik „przyjmie” papier. Tu wrzucamy: opakowania z papieru, karton, tekturę (także falistą), katalogi, ulotki, prospekty, gazety i czasopisma, papier szkolny i biurowy, zadrukowane kartki, zeszyty i książki, papier pakowy, torby i worki papierowe. Nie wrzucamy: ręczników papierowych i użytych chusteczek higienicznych, papieru lakierowanego i powleczonego folią, papieru zatłuszczonego lub mocno zabrudzonego, kartonów po mleku i napojach, papierowych worków po nawozach, cementie i innych materiałach budowlanych, tapet, pieluch jednorazowych i innych materiałów higienicznych, zatłuszczonych jednorazowych opakowań z papieru i naczyń jednorazowych i ubrań.

Zielony pojemnik jest na szkło. Tu wrzucamy: butelki i słoiki po napojach i żywności (w tym butelki po napojach alkoholowych i olejach roślinnych), szklane opakowania po kosmetykach (jeżeli nie są wykonane z trwale połączonych kilku surowców). Nie wrzucamy: ceramiki, doniczek, porcelany, fajansu, kryształów, szkła okularowego, szkła żaroodpornego, zniczy z zawartością wosku, żarówek i świetlówek, reflektorów, opakowań po lekach i rozpuszczalnikach oraz olejach silnikowych, luster, szyb okiennych i zbrojonych, monitorów i lamp telewizyjnych, termometrów i strzykawek.

Brązowy pojemnik przeznaczony jest na bioodpady. Tu

wrzucamy: odpadki warzywne i owocowe (w tym oberki itp.), gałęzie drzew i krzewów, skoszoną trawę, liście, kwiaty, trociny i korę drzew, niezaimpregnowane drewno oraz resztki jedzenia. Do brązowego pojemnika nie należy wrzucać: kości zwierząt, oleju jadalnego, odchodów zwierząt, leków, drewna impregnowanego, płyt wiórowych i pilśniowych MDF, ziemi i kamieni, innych odpadów komunalnych (w tym niebezpiecznych) oraz popiołu z węgla kamiennego. Na popiół przeznaczony jest osobny pojemnik.

Do pojemnika z odpadami zmieszany należy wrzucać wszystko to, czego nie można odzyskać w procesie recyklingu, z wyłączeniem odpadów niebezpiecznych.

Reszta do PSZOK-u

Zgodnie ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, każda gmina ma obowiązek utworzenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Nie ma takiej możliwości, aby np. miejscowy plan zagospodarowania wykluczał możliwość jego utworzenia. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych to miejsce dostępne dla mieszkańców, w którym bezpłatnie można zostawić tzw. odpady problemowe, czyli takie, których nie możemy wrzucić do pojemników na śmieci. Są to m.in. przeterminowane leki i chemikalia, użyte baterie i akumulatory, użyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, użyte

opony, odpady zielone, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne. To, czy PSZOK działa na terenie naszej gminy, można zweryfikować na stronie internetowej urzędu. I tak np. mieszkańcy Lipna mogą oddać odpady w Karnkowie przy oczyszczalni ścieków, wąbrzeźnianie znajdą PSZOK na os. 700-lecia, rypinianie na ul. Elizy Orzeszkowej 4. Mieszkańcy Gołubia-Dobrzynia odpady mogą zanieść do Białkowa nr 51.

Warto pamiętać, że co jakiś czas organizowana jest także zbiórka odpadów wielkogabarytowych w terenie. Zatem warto śledzić ogłoszenia i w podanym dniu wystawić takie odpady do odbioru.

Po co segregacja?

Odpady zebrane podczas selektywnej zbiórki mogą być kierowane bezpośrednio do zakładów zajmujących się recyklingiem. Stają się wtedy one towarami, którego sprzedaż przynosi zyski. Zatem segregacja może przekładać się na niższe opłaty za wywóz śmieci dla mieszkańców.

Papier, po odpadach zielonych, stanowi zwykle największą część odpadów komunalnych. Można z niego wytworzyć ponad 5 tys. rodzajów produktów. Oprócz papieru do pisania czy serwetek, mogą to być: taśmy maskujące/ochraniające, banknoty, klosze oświetleniowe, bandaż, maseczki ochronne, fartuchy szpitalne, filtry do kawy, abażury, izolacja samochodowa, doniczki i podstawki czy opakowania do jajek.

Szkło może być poddawane procesowi recyklingu praktycznie bez końca. Z 90 proc. odzyskanego szkła można wytworzyć kolejne butelki i słoiki. Powstaje tzw. stłuczka szklana, która jest doskonałym suplementem dla wielu wyrobów. Jej stosowanie pozwala na oszczędność pieniędzy, ponieważ stłuczka szklana kosztuje mniej niż surowe materiały; umożliwia oszczędność energii, ponieważ stłuczka topi się w niższej temperaturze niż

KORZYŚCI Z RECYKLINGU INNYCH ODPADÓW

Recykling oleju:

- zmniejsza ryzyko zanieczyszczenia wody – zawartość oleju silnikowego z jego jednej wymiany może zanieczyścić nawet tysiące litrów wody pitnej. Olej silnikowy jest nierozpuszczalny, trwały i może zawierać toksyczne chemikalia oraz metale ciężkie;
- obniża zużycie ropy naftowej. Do wytworzenia 2,37 litra nowego oleju silnikowego potrzeba 158,99 litrów ropy naftowej, ale tylko 3,79 litra zużytego oleju.

Recykling sprzętów elektronicznych:

- zapobiega zanieczyszczeniu powietrza i zasobów wodnych, emisji gazów cieplarnianych powstających przy produkcji sprzętu z surowych materiałów, a także zmniejsza zużycie zasobów naturalnych. Produkty elektroniczne złożone są głównie z metali, plastiku i szkła;
- przetworzenie 1 miliona laptopów pozwala zaoszczędzić energię elektryczną równą przeciętnemu rocznemu zużyciu ok. 3500 gospodarstw domowych;
- z 1 miliona telefonów komórkowych można uzyskać nawet 15,87 ton miedzi, 350,17 kilogramów srebra, 34 kilogramy złota czy 14,96 kilogramów palladu;

Recykling baterii:

- zapobiega skażeniu środowiska naturalnego. Baterie zawierają płynne elektrolity, metale ciężkie, takie jak: rtęć, ołów, kadm, nikiel. Niektóre metale po spalaniu mogą przedostać się do powietrza lub skondensować się w popiele powstającym w wyniku procesu spalania;
- zmniejsza zużycie zasobów naturalnych, ponieważ plastik i metale odzyskane z baterii służą do produkcji nowych. Typowa bateria kwasowo-ołowiowa zawiera od 60 do 80 proc. przetworzonego ołowiu lub plastiku.

Recykling tekstyliów pozwala:

- przetworzyć tkaniny na ściereczki do wycierania lub polerowania;
- wytworzyć papier wysokiej jakości, dzięki ponownemu zastosowaniu bawełny;
- zastosować dzierganą lub tkaną wełnę do wytworzenia izolacji samochodowej lub wypełniaczy siedzeń;
- użyć inne typy materiałów jako włókna do tapicerek, izolacji, a nawet materiałów budowlanych.

surowe materiały; niższe zużycie energii oznacza także redukcję emisji gazów cieplarnianych. Z odzyskanego szkła powstają pojemniki szklane, kafelki kuchenne, blaty kuchenne czy izolacje ścian.

Recykling wyrobów plastikowych jest istotny ze względu na długi czas ich biodegradacji. Mogą one zalegać na składowiskach nawet przez kilkadziesiąt lat. Wykorzystanie do produkcji nowych tworzyw przerobionego materiału PET pozwala zaoszczędzić 60 proc. energii. Z plastiku poddanego recyklingowi można uzyskać: opakowania, butelki, powłokę na tekturę falistą, ubrania, np. kurtki polarowe, meble ogrodowe, folie, słupki drogowe, ogrodzenia, zabawki, długopisy, ekrany przeciwhałasowe, ramy okienne z PVC, oleje opałowe czy płyty termoizolacyjne.

Recykling metali może przynieść różne korzyści, w zależności od materiału, jaki poddamy przetworzeniu. Wytworzenie jednej puszki z przetworzonych materiałów pozwala zaoszczędzić energię zasilałą odbiornik telewizyjny przez 3 godziny, a recykling stali jest tańszy niż pozyskiwanie surowej rudy metalu potrzebnej do produkcji stali. Przetworzenie stali umożliwia znaczną redukcję zużycia energii w porównaniu z procesem produkcji z surowych materiałów, produkcja stali z materiałów poddanych recyklingowi zmniejsza ilość gazów cieplarnianych uwalnianych do atmosfery w porównaniu z procesem produkcji z użyciem surowej rudy.

Jeśli mamy przydomowy ogródek, kompostujemy odpady spożywcze. Mogą one posłużyć do nawożenia ogrodu. Obecna technologia pozwala przechowywać kompost w sposób bezpieczny i nieuciążliwy. Taka forma zagospodarowania odpadów organicznych jest korzystna dla środowiska. Zmniejsza ilość metanu na składowiskach, gniące odpady organiczne są znaczącym źródłem tego gazu cieplarnianego; kompostowane odpady pomagają użyźnić glebę, podnoszą jej odporność na wysychanie i redukują konieczność dodatkowego stosowania wody, nawozów, czy pestycydów; odpady organiczne wyrzucane do typowych pojemników na śmieci przyciągają gryzonie i insekty, co może mieć negatywny wpływ na zdrowie. Umieszczanie odpadów organicznych w specjalnie do tego celu przystosowanym pojemniku znacząco redukuje lub nawet eliminuje te problemy.

oprac. (nał)
fot. pixabay

Joga: oddychanie ma znaczenie

STYL ŻYCIA ▶ Oddech to życiodajna funkcja naszego organizmu, bez której człowiek nie może się obyć. Jak o niego dbać, by przedłużyć swoje życie?

W dzisiejszym odcinku kilka słów o tym, jak oddech wpływa na nasz organizm. Czy prawidłowo oddychamy i czy mamy na to wpływ?

Stan naszego zdrowia, myślenie i stan emocjonalny są związane ze sposobem oddychania. Ta idea jest szeroko rozwinięta w krajach Dalekiego Wschodu. Kontrolując oddech, możemy wpłynąć na poprawę stanu zarówno zdrowia fizycznego, jak i psychicznego.

Oddech odgrywa największą rolę w usuwaniu toksyn z naszego organizmu. Częstość oddychania u dorosłego człowieka wynosi 14 – 17 razy na minutę. Ilość powietrza, jaką człowiek zużywa w czasie jednej minuty to około 6 – 8 litrów (tzw. wentylacja minutowa). Im większa będzie nasza pojemność oddechowa, tym mniej wykonamy oddechów.

Ćwiczenia oddechowe w jodze mają na celu pogłębienie oddechu, rozruszanie przepony, wydłużenie fazy wydechowej i wyrobienie nawyków prawidłowego oddychania. Zalecane jest oddychanie przez nos, bo dzięki temu wdychane powietrze jest ogrzewane, nawilżane i oczyszczane.

Jeden z podstawowych oddechów używanych w jodze, to oddech przeponowy, zwany też oddechem brzuszny. Jego działanie jest nieocenione. Głęboko dotlenia organizm, szybko redukuje napięcia. Działa uspokajająco i odprężająco. Ma bardzo duży wpływ na nasz system nerwowy, regeneruje go i harmonizuje. Koordynuje pracę obu półkul mózgowych. Wspomaga koncentrację i pamięć. Taki oddech potrafi dostarczyć organizmowi 10 razy więcej tlenu niż płytki oddech piersiowy. Już po kilku minutach jego wykonywania zauważymy poprawę samopoczucia.

Oddech możemy wykonywać w pozycji siedzącej, na krześle, ale musimy pamiętać o wyprostowanym kręgosłupie. My zaczniemy go wykonywać w pozycji leżącej, bo ułatwia ona naukę. Kładziemy się na plecach. Obie dłonie kładziemy na brzuchu. Wdychamy powietrze, licząc w myślach do 4 – 6. Wdech kierujemy do brzucha, powoli go napętlając. Zauważymy, że

nasze dłonie przesuwają się do góry. Brzuch staje się balonem. Na chwilę się zatrzymujemy i zaczynamy powolny wydech, przyciągając pępek do kręgosłupa. Tu liczymy do 8. Na początku będzie trudno skoordynować liczenie, ale z czasem opanujemy tę sztukę. Wykonajmy takich oddechów 10. Następnie wracamy do naszego naturalnego oddechu. Ćwiczenie możemy powtórzyć jeszcze dwukrotnie.

Relaksowi sprzyja oddech kwadratowy. Poza tym działa tonizująco, dotleniająco i reguluje metabolizm. Siadamy po turecku, np. na poduszce, by zachować prosty kręgosłup. Nosem wdychamy powietrze, licząc do 4, zatrzymujemy, także licząc do 4, wydychamy do 4 i zatrzymujemy do 4. Powtarzamy 10 razy.

Pozycja 1: Świerszcz (Salabhasana)

Kładziemy się na brzuchu, ręce wyciągnięte do przodu, dłonie skierowane do podłogi. Stopy obciążone. Mięśnie nóg i rąk napięte. Staramy się maksymalnie wyciągnąć i wydłużyć kręgosłup. W tej pozycji unosimy równocześnie nogi i ręce do góry. Wystarczy podnieść na kilka centymetrów. W takiej pozycji wytrzymujemy na 5 oddechów. Następnie wracamy do pozycji wyjściowej. Ćwiczenie powtarzamy dwukrotnie.

Ta asana wzmacnia mięśnie tylnej części pleców, mięśnie pośladków, nóg i ramion. Dzięki otwarciu klatki piersiowej, zwiększamy pojemność płuc i poprawiamy oddech. Dzięki tej pozycji uspokajamy narządy wewnętrzne, tonizujemy pęcherz moczowy i prostatę. Likwidujemy również wzdęcia i zaparcia. Jest to pozycja polecana przy dyskopatii.

Pozycja 2: Kobra (Bhujangasana)

Kładziemy się na brzuchu. Zginamy łokcie i układamy dłonie na wysokości klatki piersiowej, jak najbliżej ciała. Robimy wydech i podnosimy tułów lekko do góry. Wypychamy klatkę piersiową do przodu, jednocześnie łopatki ściągamy do tyłu. Dłonie dociskamy cały czas mocno do podłogi. Mamy wszystkie mięśnie napięte. W tej pozycji możemy poczuć lekki ból w okolicach dolnego kręgosłupa – to znaczy, że za bardzo wygięliśmy

się do tyłu. Trzeba to natychmiast skorygować. W tej pozycji wytrzymujemy kilka oddechów. Ćwiczenie powtarzamy jeszcze dwukrotnie. Można też wykonać wersję łatwiejszą, którą widzicie na fotografii.

Pozycja ta wydłuża kręgosłup, otwiera klatkę piersiową, wzmacnia dolne plecy. Jest bardzo często wykorzystywana do

zmniejszania stresu i obniżania depresji.

Praktykę asan najlepiej zacząć pod nadzorem doświadczanego instruktora. Karolina Sulikowska zaprasza na zajęcia we wtorek do Golubia-Dobrzyń (godz. 19.15, szkoła muzyczna) i w czwartek do Wąbrzeźna (godz. 19.00, Klub Mango)

(Maw)

Świerszcz wzmacnia mięśnie tylnej części pleców, mięśnie pośladków, nóg i ramion

Kobra wydłuża kręgosłup, otwiera klatkę piersiową, wzmacnia dolne plecy

Kobra – wersja łatwiejsza

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Będziesz teraz wyjątkowo optymistyczny, pozytywnie nastawiony do innych, a co za tym idzie – tolerancyjny. Przebaczysz ludziom dawne przewinienia i wykażesz dużo cierpliwości względem tych, którzy będą popełniać błędy. Wykorzystaj ten dobry czas na zawarcie nowych znajomości. Ale bądź ostrożny i nie baw się w swatkę, bo ściągniesz na siebie kłopoty.

Wodnik
(20.01-18.02)

Tylko spokój może cię uratować. Ktoś będzie chciał wystawić na próbę twoją cierpliwość. Obiecał pomoc, a w efekcie zajmie się swoimi sprawami i wszystko spadnie na ciebie. Poradź sobie, ale nie trać energii na nerwy. W domu sielska atmosfera, w weekend spodziewaj się gości. Usłyszysz wiele komplementów na temat talentu kulinarnego.

Ryby
(19.02-20.03)

Jeśli nie musisz, nie podejmuj teraz żadnych decyzji, a zwłaszcza tych wiążących się z ryzykiem. To nie jest też dobry moment na wprowadzanie zmian w życiu. Lepiej odpuść i poczekaj na wsparcie planet. Będziesz miał tendencję do czarnowidztwa i wyolbrzymiania kłopotów, co zrytuje twoje otoczenie. Staraj się nie dopuścić do kłótni, ignoruj zaczepki.

Baran
(21.03-20.04)

Pocujesz się ważny i doceniony, bo krewni i przyjaciele postanowią skorzystać z rad, które im ostatnio dałeś. A że będą potrzebować twojej pomocy w niektórych kwestiach, w najbliższych dniach będziesz wyjątkowo zajęty. Staraj się jednak, by nie ucierpiały na tym twoje sprawy. W weekend nie odrzucaj zaproszenia na imprezę. Poznasz kogoś ciekawego.

Byk
(21.04-21.05)

Zajmiesz się porządkowaniem spraw rodzinnych. Postanowiłeś, że w nowym roku pogodzisz zwaśnionych od dawna krewnych, którzy już nie pamiętają, o co się pokłócili, ale nadal unikają swojego towarzystwa. Twoja misja pokojowa zakończy się sukcesem, o ile nie będziesz za bardzo się wymądrzał. Warto zaprosić partnera na romantyczną kolację.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Ostatnio dobrze wiesz ci się w pracy, a konkurencja nie śpi. Spodziewaj się złośliwych zaczepk z jej strony. Najlepsze, co możesz zrobić, to je zignorować. Ale pocujesz niesmak, a to będzie rzutowało na inne sfery twojego życia. Zaczyniesz wyolbrzymiać problemy i użalać się nad sobą. W porę zapanuj nad złymi emocjami. Myśl pozytywnie, a będzie lepiej.

Rak
(21.06-22.07)

Ktoś wreszcie doceni twoje zalety i starania, co wprawi cię w doskonały nastrój. Pocujesz, że ludzie są fajni, staniesz się otwarty i nie będziesz szczędził innym komplementów. Bez wahania przyjmij zaproszenia na różne spotkania, w tym zawodowe. Poznasz ludzi, którzy będą mogli ci pomóc w kolejnych miesiącach. Spodziewaj się korzystnych zmian.

Lew
(23.07-22.08)

Trudnych spraw masz po dziurki w nosie, ale powoli wszystko zacznie się układać. Finał niektórych tematów może cię zaskoczyć, jednak będziesz się cieszył, że masz je już z głowy. W pracy bądź ostrożny. Pamiętaj, by nie polegać na osobach, które kiedyś cię zawiodły i nie zlecać im zadań. Weekend koniecznie poświęć na odpoczynek, naładuj baterie.

Panna
(23.08-22.09)

Pracowity czas. Z taką werwą przystąpisz do realizacji obowiązków służbowych, że konkurencja zostanie daleko w tyle. Możesz liczyć na premię, więc już rozglądaj się po wyprzedających, żeby dobrze ją spożytkować. Dobra pora, by zmienić coś w swoim wyglądzie.

Waga
(23.09-23.10)

Będziesz teraz niebezpieczny dla towarzystwa. Jak tylko znajdziesz się w gronie osób, od razu odkryjesz ich sekrety, romanse, plany. Lepiej nie afiszuj się ze swoją intuicją. Pocujesz się niezręcznie, bo jedna ze spraw będzie dotyczyć twojej przyjaciółki. Póki nie masz dowodów, milcz.

Skorpion
(24.10-21.11)

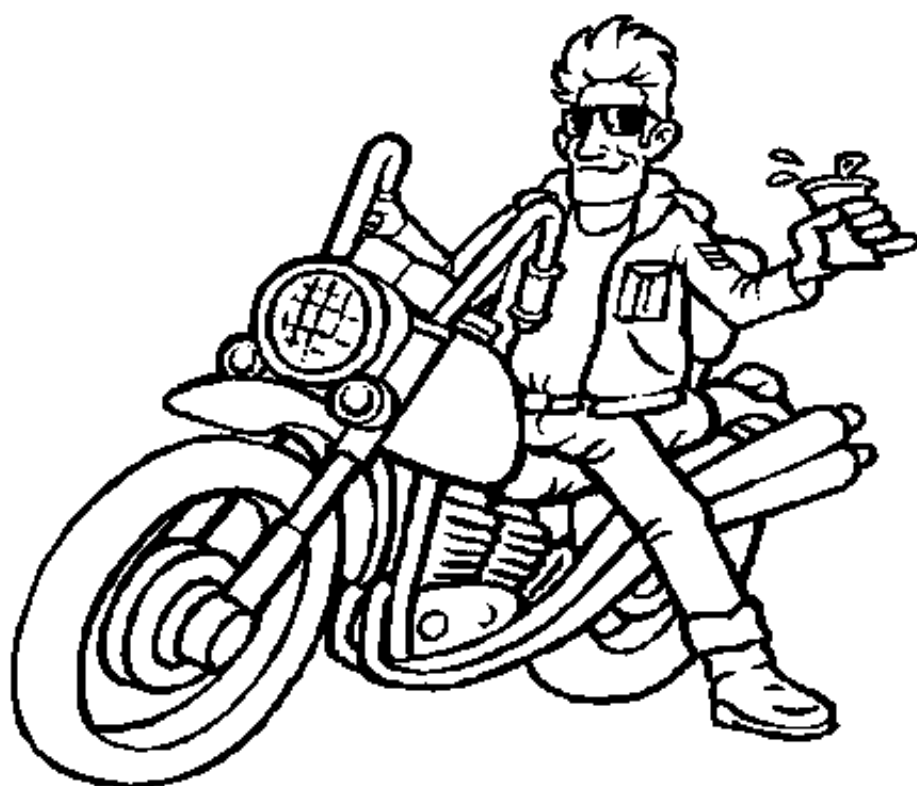
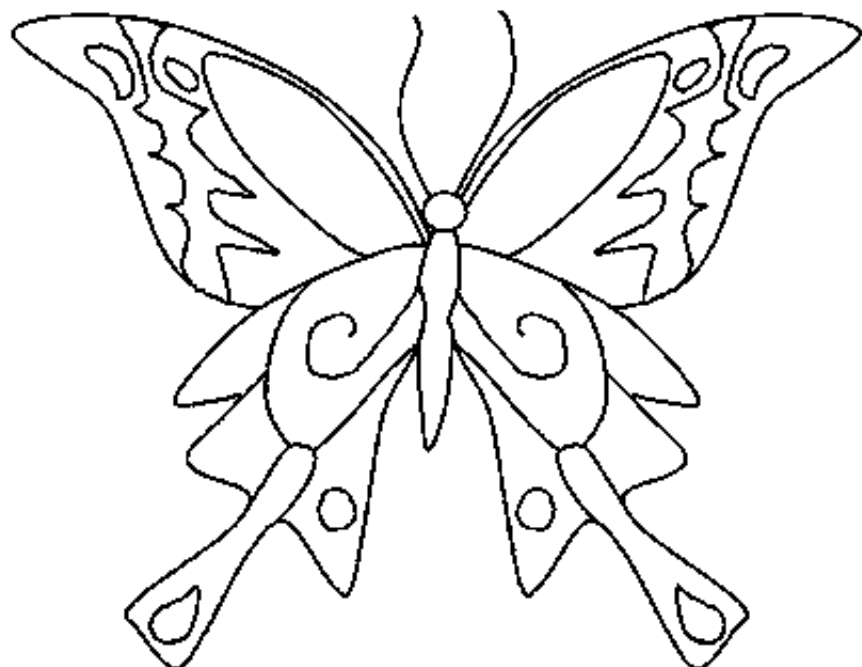
Odstaw na półkę myślenie o tym, co wypada, a co nie. Od czasu do czasu dobrze jest odrzucić konwenanse i zrobić to, na co ma się ochotę. Popuść wodze fantazji, a w końcu przestaniesz się nudzić. Ożywienie gwarantowane. Dobrze to robi twojemu związkowi.

Strzelec
(22.11-21.12)

Zajmiesz się porządkowaniem wszystkiego. Denewrować cię będzie nieład i w kobiecej torebce, i w segregatorze z dokumentami. Kiedy już wszystko ułożysz jak należy, pocujesz ulgę. Weekend poświęć rodzinie. Któryś z krewnych będzie potrzebował twojej rady.

Kolorowanki dla dzieci

Edukowali maluchy i zerówkowiczów

GMINA BRZUZE ▶ Policjanci z rypińskiej komendy odwiedzili przedszkolaków i przeprowadzili lekcję na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Na koniec spotkania maluchy otrzymały od funkcjonariuszy odblaski

W miniony czwartek policjantka zajmująca się profilaktyką społeczną oraz dzielnicowi z rypińskiej jednostki przeprowadzili spotkania z maluchami z oddziału przedszkolnego w Ostrowitem. W spotkaniach uczestniczyły dzieci z grupy "maluchy" oraz grupy "o".

– Funkcjonariusze podczas spotkania wyjaśnili dzieciom, jak należy zachowywać się na drodze, aby bezpiecznie dotrzeć do celu. Przypomnieli o czym należy

pamiętać, poruszając się pieszo, rowerem jak i będąc pasażerem pojazdu. Przy pomocy specjalnej tuby zaprezentowali dzieciom do czego służą odblaski i jak ważne jest by ich używać – mówi Dorota Rupińska z Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Ponadto policjanci zwrócili uwagę na zmieniającą się pogodę i topniejący lód na akwenach. Przestrzegli przy tej okazji przed wchodzeniem na niego. Przedszkolaki dowiedziały się również

na czym polega oraz jak na co dzień wygląda praca policjanta. Funkcjonariusze rozdali dzieciom elementy odblaskowe, aby były widoczne, a przez to bardziej bezpieczne.

Policjanci bardzo chętnie uczestniczą w takich spotkaniach, gdyż mają możliwość omówienia tematów, które bezpośrednio mogą przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa naszych maluchów.

(red), fot. KPP Rypin

Z dziejów rypińskiego samorządu powiatowego (cz. 6/1 – 1950-1975)

XX WIEK ➤ Reforma administracyjna 1950 roku zlikwidowała Starostwo Powiatowe w Rypinie, ale powiat w niezmienionym kształcie terytorialnym pozostał. Pierwsze rozszady nastąpiły jednak już kilka lat później

Reforma administracyjna 1950 roku zlikwidowała Starostwo Powiatowe w Rypinie, ale powiat w niezmienionym kształcie terytorialnym pozostał. Pierwsze rozszady nastąpiły jednak już kilka lat później

W 1954 roku wprowadzono w zakresie Polski powiatowej nowy podział administracyjny i strukturalny zarządzania. Ustawa z dnia 25 września tegoż roku o reformie

podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz.U. 1954, nr 43, poz. 191), twierdziła, że w celu włączenia coraz szerszych rzesz pracujących chłopów do udziału w rządzeniu Państwem, rozwijania ich twórczej inicjatywy i aktywności dla pomnażania dobrobytu i kultury wsi, sprawniejszego zaspokajania potrzeb materialnych i kulturalnych ludności, dalszego zbliżania organów władzy państwowej do

najszerszych mas pracujących wsi, w miejsce dotychczasowych gmin i gromad tworzy się nowe gromady, jako jednostki podziału administracyjnego wsi. Na jej podstawie Wojewódzka Rada Narodowa w Bydgoszczy 5 października 1954 roku podjęła uchwałę (Dziennik Urzędowy Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy z dnia 1 grudnia 1954 r., nr 12, poz. 63) wydzielając na terenie powiatu rypińskiego.

Powiat rypiński w latach 1956-1975

Gromady na terenie powiatu rypińskiego:

Gromady	z dotychczasowych gromad:
Gromadę Chrostkowo z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Chrostkowie	Chrostkowo, Adamowo, Chrostkowo Nowe, Janiszewo, Majdany, Ksawery, Wildno, Nowa Wieś z dotychczasowej gminy Chrostkowo
Gromadę Stalmierz z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Stalmierzu	Stalmierz, Obory, Lubianki, Głębocek, Chojno, Podolina, Kawno, Sikórz z dotychczasowej gminy Chrostkowo
Gromadę Młeczówka z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Młeczówce	Młeczówka, Kipichy, Zdrojki, Huta (bez miejscowości Goliaty i Purzyce), Zatorowizna, Płociczno z dotychczasowej gminy Okalewo
Gromadę Kretki Małe z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Kretkach Małych	Kretki Małe, Kretki Duże, Kujawa, Dzierzno, Szynkowizna, Kłośno z dotychczasowej gminy Osiek
Gromadę Trąbin Wieś z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Trąbinie	Trąbin Wieś, Trabin Rumunki, Marianowo, Gulbiny z dotychczasowej gminy Radomin
Gromadę Stępowo z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Stępowie	Stępowo, Jasin, Kwiatkowo, Godziszewy, Wólka, Przywitowo, Kotowy, z dotychczasowej gminy Sadłowo
Gromadę Chrapoń z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Chraponi	Chrapoń, Szoniec, Dębówka, Boguszewiec z dotychczasowej gminy Skrwilno
Gromadę Długie z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Długiem	Długie, Czyżewo z dotychczasowej gminy Strzygi
Gromadę Zbójno z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Zbójnie	Zbójno, Zbójenko, Rudusk, Adamki, Wielgie, Zosin, Ciepień, Klonowo z dotychczasowej gminy Zbójno
Gromadę Róże z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Rózu	Róże, Wojnowo, Łukaszewo z dotychczasowej gminy Zbójno
Gromadę Świedziebnia z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Świedziebni	Świedziebnia, Rokitnica, Rokitnica Nowa, Granaty, Chlebowo, Ostrów, Grzęby, Księża z dotychczasowej gminy Świedziebnia
Gromadę Radomin z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Radominie	Radomin, Gaj, Piórkowo, Jakubkowo (bez miejscowości Łubki i Półwiesk Mały), Rętwiny, Szczutowo z dotychczasowej gminy Radomin
Gromadę Skrwilno z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Skrwilnie	Skrwilno, Szczawno bez miejscowości Obórki, Rak Ruda, Szucie, Mościska, Baba z dotychczasowej gminy Skrwilno
Gromadę Starorypin z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Starorypinie	Starorypin Prywatny, Starorypin Rządowy, Rypałki, Iwany, Rusinowo bez miejscowości Ławy z dotychczasowej gminy Strzygi
Gromadę Szczutowo z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczutowie	Szczutowo, Blizno, Dąbkowa Parowa, Cisse, Karlewo, Słupia, Szczechowi bez miejscowości Jażwiny z dotychczasowej gminy Szczutowo
Gromadę Dulsk z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Dulsku	Dulsk, Wilczewo, Wilczewko, Sokołowo bez miejscowości Pólka z dotychczasowej gminy Zbójno
Gromadę Żałe z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Żałem	Żałe, Nadróż, Radzynek, Ruda, Somsiori, Kleszczyn, Nadróż Rumunki bez miejscowości Sitnica i bez Białobłot z dotychczasowej gminy Żałe
Gromadę Okalewo z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Okalewie	Okalewo, Zofiewo, bez miejscowości Szarłaty, Szustek z dotychczasowej gminy Okalewo oraz gromadę Budziska z dotychczasowej gminy Sadłowo
Gromadę Osiek z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Osieku	Osiek, Dębowo, Obórki, Jeziorki, Kolonia Osiek z dotychczasowej gminy Osiek oraz gromady Łapinóż, Wrzeszewo i Tomaszewo z dotychczasowej gminy Radziki Duże
Gromadę Radziki Duże z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Radzikach Dużych	Radziki Duże, Łapinóż Rumunki, Lamkowizna, Kupno, Łapinówek, Bielawki z dotychczasowej gminy Radziki Duże oraz gromady Kierz z dotychczasowej gminy Radomin
Gromadę Rogowo z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Rogowie	Rogowo, Brzeszczki Duże, Brzeszczki Małe, Świeżawy, Rojewo, Sosnowo, Borowo, Lisiny, Wierzchowiska z dotychczasowej gminy Rogowo oraz gromady Huta z dotychczasowej gminy Żałe
Gromadę Sadłowo z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Sadłowie	Sadłowo, Sadłowo Nowe, Sadłowo Rumunki, Zasady, Zasady Nowe, Zasadki, Linne z dotychczasowej gminy Sadłowo oraz gromad Stawiska, Michałki z dotychczasowej gminy Osiek
Gromadę Skudzawy z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Skudzawach	Skudzawy, Skudzawy Nowe, Borki z dotychczasowej gminy Sadłowo oraz gromad: Puszcza Miejska, Puszcza Rządowa z dotychczasowej gminy Pręczki

Gromady	z dotychczasowych gromad:
Gromadę Czarnia Duża z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Czarni Dużej	Czarnia Duża, Czarnia Mała, Zambrzyca, Otocznia z dotychczasowej gminy Skrwilno oraz gromady Dzikie Bórze dotychczasowej gminy Szczutowo
Gromadę Strzygi z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Strzygach	Strzygi, Warpalice, Sumin, Sumówko, Marianki z dotychczasowej gminy Strzygi oraz gromady Tadajewo z dotychczasowej gminy Osiek
Gromadę Czumsk Duży z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Czumsku Dużym	Czumsk Duży, Czumsk Mały, Narty, Urszulewo z dotychczasowej gminy Szczutowo oraz gromady Kosiory z dotychczasowej gminy Rogowo
Gromadę Ugoszcz z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Ugoszczu	Ugoszcz, Brzuze (bez miejscowości Duszoty), Okonin, Piskorzyn z dotychczasowej gminy Żałe oraz gromady Giżynek z dotychczasowej gminy Zbójno
Gromadę Jasiony z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Jasionach	Jasiony z dotychczasowej gminy Okalewo, Pietrzyk z dotychczasowej gminy Skrwilno oraz obszary miejscowości Purzyce i Goliaty z dotychczasowej gromady Huta gminy Okalewo, Obórki z dotychczasowej gromady Szczawnno gminy Skrwilno
Gromadę Pręczi z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Pręczkach	Pręczi, Kowalki, Dębiany, Karbowizna, Lasoty, Dylewo, Sikory z dotychczasowej gminy Pręczi oraz gromady Zakrocz z dotychczasowej gminy Sadłowo i obszaru miejscowości Białebłota z dotychczasowej gromady Nadroż z dotychczasowej gminy Żałe
Gromadę Szafarnia z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Szafarni	Szafarnia, Płonne, Płonko, Białkowo, Bocheniec z dotychczasowej gminy Radomin oraz gromad: Sadykierz (bez miejscowości Cegielnia i Zaręba), Pólka z gromady Sokołowo dotychczasowej gminy Zbójno, Łubki z dotychczasowej gromady Jakubkowi z dotychczasowej gminy Radomin
Gromadę Ostrowite z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Ostrowitem	Ostrowite, Dobre, Łączonek z dotychczasowej gminy Radomin oraz gromady Przyrowa z dotychczasowej gminy Pręczi i obszaru miejscowości Duszoty z dotychczasowej gromady Brzuze z dotychczasowej gminy Żałe
Gromadę Wąpielsk z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Wąpielsku	Wąpielsk, Ruszkowo, Kiełpiny z dotychczasowej gminy Radziki Duże oraz gromady Półwiesk Mały z dotychczasowej gminy Radomin i obszaru miejscowości Półwiesk Duży z dotychczasowej gromady Jakubkowo z dotychczasowej gminy Radomin
Gromadę Kobrzyniec Stary z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Kobrzyńcu Starym	Kobrzyniec Stary, Kobrzyniec Nowy, Charszewo, Pinino, Rogówko z dotychczasowej gminy Rogowo oraz gromady Huta Chojno z dotychczasowej gminy Chrostkowo i obszaru miejscowości Sitnica z dotychczasowej gromady Nadroż z dotychczasowej gminy Żałe
Gromadę Wola Stara z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Woli Starej	Wola Stara, Gorzeń, Gugoły (bez Brysk i Huty Łukomskiej), Mierzęcic (bez miejscowości Topiąca) z dotychczasowej gminy Szczutowo oraz obszaru miejscowości Jaźwiny z dotychczasowej gromady Szczechowo gminy Szczutowo, Biały z gminy Borowo powiat Sierpc województwo warszawskie
Gromadę Janowo z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Janowie	Janowo, Mełno, Zduny z dotychczasowej gminy Świdziebnia oraz gromad: Okalewko, Wierzchnia z dotychczasowej gminy Okalewo, Szarłaty z dotychczasowej gromady Zofiewo z dotychczasowej gminy Okalewo
Gromadę Głowińsk z siedzibą Gromadzkiej Rady Narodowej w Głowińsku	Głowińsk, Balin, Borzymin z dotychczasowej gminy Pręczi oraz gromady Cetki i miejscowości Ławy z gromady Rusinowo z dotychczasowej gminy Strzygi.

Jednocześnie w 1954 roku z powiatu rypińskiego wyłączono z dotychczasowej gminy Zbójno dotychczasowe gromady: Moszczonno (Moszczonno, Moszczonno Parcele) i Dąbrówka (Dąbrówka, Dąbrówka Kolonia, Jeżewiec) włączając je do powiatu lipnowskiego; z dotychczasowej gminy Świdziebnia dotychczasowe gromady: Szczutowo (Szczutowo, Cienkusz, Borki, Świniarki, Budki), Gołkowo (Gołkowo, Gołkówko) i Szynkówko (Szynkówko, Wierzchnia, Karw, Rogal) i włączono do powiatu brodnickiego; z dotychczasowej gminy Rogowo dotychczasową gromadę Likiec (Likiec, Świerkowo, Antoniewo, Turka, Likiec Nowiny,

Chrzanowizna, Tadajewo) włączając je do powiatu lipnowskiego; z dotychczasowej gminy Zbójno część obszaru dotychczasowej gromady Sadykierz stanowiącą przysiółki Zaręba i Cegielnia i włączono do powiatu wąbrzeskiego; z dotychczasowej gminy Rogowo wyłączono gromadę Grądy i włączono do powiatu sierpeckiego; z dotychczasowej gminy Szczutowo wyłączono część obszaru dotychczasowej gromady Mierzęcic stanowiącą miejscowość Topiąca oraz część dotychczasowej gromady Gugoły stanowiącą miejscowości Bryski i Huta Łukomska i włączono do powiatu sierpeckiego.

1 stycznia 1956 roku prze-

prowadzono pierwsze znaczne korekty granic, zmniejszające terytorium powiatu rypińskiego. Do nowo utworzonego powiatu golubsko-dobrzyńskiego wydzielono wówczas gromady: Dulsk, Radomin, Ruże, Szafarnia i Zbójno, do powiatu lipnowskiego wyłączono z rypińskiego gromady: Chrostkowo i Stalmierz (Dz.U. z 1955 r. nr 44, poz. 289), do powiatu sierpeckiego przeniesiono gromady: Czarnia Duża (od 1958 roku ponownie przy GRN w Skrwilnie), Szczutowo i Wola Stara, a do powiatu żuromińskiego odeszły gromady: Chrapoń, Jasiony i Mleczkówka (Dz.U. z 1955 r. nr 44, poz. 282). Okrojony w ten sposób znacznie powiat rypiński

przetrwał już bez zmian granic do pierwszego etapu reformy administracyjnej przeprowadzonej w 1972 roku.

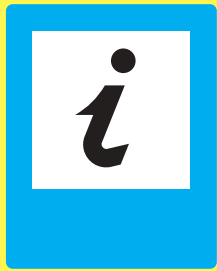
W pierwszych latach funkcjonowania Prezydium Powiatowej Rady Narodowej powiat rypiński nadal dzielił się na 14 gmin, a te z kolei na gromady, których łącznie w powiecie było 214. W 1954 roku Ustawą z dnia 25 września wprowadzono w zakresie Polski powiatowej nowy podział administracyjny i strukturalny zarządzania, znosząc gminy i tworząc gromadzkie rady narodowe. Wojewódzka Rada Narodowa w Bydgoszczy 5 października 1954 roku podjęła uchwałę (Dziennik Urzędowy

Skrwilno, Stalmierz, Stępowo, Strzygi, Szafarnia, Trąbin, Wąpielsk, Starorypin, Szczutowo, Świdziebnia, Ugoszcz, Wola Stara, Zbójno, Żałe. 1 stycznia 1956 roku przeprowadzono znaczne korekty granic powiatu rypińskiego. Do nowo utworzonego powiatu golubsko-dobrzyńskiego wydzielono wówczas gromady: Dulsk, Radomin, Róże, Szafarnia i Zbójno, do powiatu lipnowskiego wyłączono z rypińskiego gromady: Chrostkowo i Stalmierz, do powiatu sierpeckiego przeniesiono gromady: Czarnia Duża (od 1958 roku ponownie przy GRN w Skrwilnie), Szczutowo i Wola Stara, a do powiatu żuromińskiego odeszły gromady: Chrapoń, Jasiony i Mleczkówka. 17 sierpnia 1961 roku Powiatowa Rada Narodowa w Rypinie dokonała jeszcze niewielkich korekt w sieci gromad na terenie powiatu. Zniesiono wówczas gromadę Janowo i włączono do gromady Świdziebnia; zniesiono gromadę Kobrzyniec Stary i włączono w całości do gromady Rogowo; zniesiono gromadę Skudzawy i przyłączono wsie: Borki, Skudzawy i Skudzawy Nowe do gromady Skrwilno, a wsi Puszcza Miejska i Puszcza Rządowa do gromady Pręczi; zniesiono gromadę Długie i przyłączono wieś Czyżewo do gromady Starorypin, część wsi Długie do gromady Wąpielsk, a drugą część wsi Długie do gromady Strzygi.

Okrojony w ten sposób znacznie powiat rypiński przetrwał już bez zmian granic i gromad do reformy 1972 roku, kiedy to zlikwidowano podział na gromady, tworząc nowe gminy.

Piotr Gałkowski

Przy powiecie rypińskim od 17 sierpnia 1961 roku pozostały już tylko gromady:	
Czumsk Duży	Czumsk Duży, Czumsk Mały, Kosiory, Narty, Szerby, Urszulewo
Okalewo	Budziska, Szustek, Okalewo, Zofiewo
Osiek	Dębowo, Jezioro, Kolonia Osiek, Kretki Duże, Kretki Małe, Kujawa, Łapinóż, Obórki, Osiek, Szynkowizna, Tomaszewo, Wrzeszewo
Ostrowite	Dobre, Gulbiny, Łączonek, Marianowo, Mościska, Ostrowite, Przyrowa, Trąbin, Trąbin Rumunki
Pręczi	Dębiany, Dylewo, Karbowizna, Kamionka, Kowalki, Lasoty, Pręczi, Puszcza Miejska, Puszcza Rządowa, Sikory, Zakrocz
Radziki Duże	Bielawki, Kupno, Kierz Półwieski, Lamkowizna, Łapinówek, Radziki Duże, Radziki Małe
Rogowo	Borowo, Brzeszczki Duże, Brzeszczki Małe, Charszewo, Huta Nadroż, Huta Chojno, Kobrzyniec Nowy, Kobrzyniec Stary, Likiec, Lisiny, Pinino, Rogowo, Rogówko, Rojewo, Sosnowo, Sosnowo PGR, Świeżawy, Wierzchnia
Sadłowo	Bryńska, Dąbrowa, Kłusno, Kotownica, Linne, Michałki, Młyńska, Ozorkowo, Przybyszynek, Sadłowo, Sadłowo Nowe, Sadłowo Rumunki, Stawiska, Szwarowszczyzna, Zasadki, Zasady, Zasady Nowe
Stępowo	Godziszewy, Jasin, Kotowy, Kwiatkowo, Przywitowo, Stępowo, Wólka
Skrwilno	Baba, Borki, Czarnia Duża, Czarnia Mała, Klepczarnia, Mościska, Nowa Grobla, Otocznia, Osina, Przylasek, Rak, Ruda, Budziska, Skrwilno, Skudzawy Stare, Skudzawy Nowe, Szczawnno, Szucie, Toki, Zambrzyca
Strzygi	Długie II, Kozłowiec, Marianki, Podole, Strzygi, Sumin, Sumówko, Tadajewo, Warpalice, Wólka Sumińska
Starorypin z siedzibą GRN w Rypinie	Balin, Borzymin, Cetki, Czyżewo, Głowińsk, Iwany, Ławy, Rakowo, Rusinowo, Rypały, Szwarowy, Starorypin, Starorypin Prywatny, Starorypin Rządowy, Wyręba
Świdziebnia	Brodnicka, Chlebowo, Dzierżno, Granaty, Grzęby, Janowo, Księża, Mełno, Okalewko, Ostrów, Rokitnica Nowa, Rokitnica Wieś, Świdziebnia, Wierzchnia, Zduny
Ugoszcz	Brzuze, Dąbrówka, Giżynek, Julianowo, Lisiaki, Okonin, Piskorzyn, Ugoszcz
Wąpielsk	Długie I, Jętek, Kiełpiny, Półwiesk Duży, Półwiesk Mały, Ruszkowo, Tomkowo, Wąpielsk
Żałe	Bąkowizna, Bobrowiec, Kleszczyn, Krystianowo, Nadroż, Parowa, Przeszkoda, Radzynek, Reszki, Ruda, Somsory, Studzianka, Żałe

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

tel. 608 688 587

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto Moto

auto handel / komisy

Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933

części i akcesoria

mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990

Hurtownia motoryzacyjna Auto Complex, Brodnica, ul. 18 Stycznia 34, tel. 56 649 86 69

Auto części Ravis, Lipno, ul. Skępska 31, kontakt pod nr. tel. 54 288 46 76

serwisy

AUTO SUMOCKI Opony hurt-detal, sprzedaż, wulkanizacja i serwis. Naprawa aut. LAKIERNIA PROSZKOWA. Klimatyzacja, Makówiec 67, tel. 601 927 221

skup aut / demontaż

mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PEŁNOCYMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! 54 280 2990

Bigum – skup aut gotówka, tel. 601 917 253

stacje kontroli pojazdów

Okręgowa stacja kontroli pojazdów Gawroniścy, ul. Mleczarska 21, Rypin, tel. 54 444 71 15

usługi

Gawroniścy – legalizacja tachografów cyfrowych, ul. Mleczarska 21, Rypin, tel. 602 536 686

Budowa i remonty

usługi

PIASEK, ŻWIR oferuje: piasek płukany, suchosiany, żwir, czarnoziem, torf, kruszywo, kamień, tłuści, gruz, DOWÓZ, tel. 608 219 596

El-Dan firma ogólnobudowlana, stany surowe, elewacje, dachy, docieplenia, wykończenie wnętrz, tel. 792 080 506

wykończenie wnętrz

Panorama sprzedaż okien, drzwi, rolet, bram, parapetów, moskitier, ul. Kościuszki 54, Rypin, kontakt pod nr. tel. 509 728 154, 729 353 930

Edukacja

szkoły językowe

Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Rynek 17, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525

Finanse i bankowość

leasing

Leasing-Experts oferta specjalna nie tylko dla firm, leasingujemy prawie wszystko- auta, komputery, maszyny, urządzenia, tel. 575 665 290

Nieruchomości

biura nieruchomości

Z nami bezpiecznie sprzedaż, kupisz, wynajmiesz, kupujący nie płaci prowizji, tel. 575 665 291

NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462

Ogrodnictwo

BENSTAL – OGRÓD NARZĘDZIA STAL – Piłsudskiego 76A 87-500 Rypin Tel. 54 230 90 66, 519 618 010

Rolnictwo / leśnictwo

hurt / sklep

Hurtownia owoców i warzyw, własna produkcja pomidorów i ogórków, Brodnica, ul. Podgórna 80a. 506 079 392

maszyny

Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435

nawozy

Agromax – Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39

usługi

Dampol transport wapna tel. 694 498 284

składy opału

Dampol skład opału Szczuka, tel. 56 498 12 24

Skład opału, sprzedaż hurtowa i detaliczna, prawdopodobnie najtańszy węgiel w okolicy, tel. 730 015 103

FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145

Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203

Agromax – Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39

Sport i rekreacja

fitness / aerobic

/ kulturystyka

Klub X-Fitness – idealne miejsce dla kobiet, zadbać o swoją sylwetkę, porady dietetyczne i treningowe, tel. 730 167 510

rowery

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Kopernika 7, tel. 530 186 139

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Farna 4, tel. 784 085 614

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Mostowa 8, tel. 662 126 961

Salon firmowy Romet – skutery, motocykle, rowery, ul. Piłsudskiego 47, Rypin, kontakt pod nr. tel. 600 261 092

usługi

Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: jadalnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 261

Surowce / skupy

Skup palet – sprzedaż, skup, wymiana, kontakt pod nr. tel. 730 015 103

Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203

Administracja

Starostwo Powiatowe w Rypinie ul. Warszawska 38 87- 500 Rypin tel. 54 280 24 33

Agencja Restrukturyzacja i Modernizacja Rolnictwa ul. Nowy Rynek 5 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy ul. Nowy Rynek 14 87-500 Rypin tel. 54 280 21 44

Urząd Gminy Rypin ul. Lipnowska 4 87-500 Rypin tel. 54 280 21 37

Powiatowy Urząd Pracy ul. Nowy Rynek 14 87-500 Rypin tel. 54 280 21 44 fax: 54 280 24 79

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury, Kino „Bałtyk” ul. Warszawska 8 87-500 Rypin tel. 54 280 21 56

Biblioteka Publiczna Miejsko – Powiatowa ul. Warszawska 20 87-500 Rypin tel. 54 280 21 42

Rypińskie Centrum Sportu ul. Dworcowa 11

87-500 Rypin Tel. 54 233 97 42

Numery alarmowe

Komenda Państwowej Straży Pożarnej ul. Strażacka 4 87-500 Rypin kontakt tel. 54 280 37 37 lub 54 280 91 53 numer alarmowy 998 lub 112 z telefonów kom. Pogotowie energetyczne 991 Pogotowie gazowe 992

Oświata

Zespół Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lisowskiego ul. Kościuszki 51 87-500 Rypin tel. 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 5 im. ks. J. Twardowskiego ul. Młyńska 12 87-500 Rypin tel. 54 280 36 42

Zespół Szkół Miejskich w Rypinie ul. Sportowa 24 87-500 Rypin tel. 54 280 23 31

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II ul. Młyńska 12 87-501 Rypin tel. 54 280 58 47

Szkoła Podstawowa nr 1 im. mjr. Henryka Sucharskiego ul. 3 Maja 3 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 51 19

Przedszkole Niezapominajka ul. Gustawa Sommera 16 87-501 Rypin tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1 ul. Młyńska 3 87-500 Rypin tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2 ul. Wojska Polskiego 11 87-500 Rypin tel. 54 280 31 32

Chatka Puchatka. Punkt przedszkolny. Panowska J. ul. Jana Pawła II 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 501 024 694

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych ul. Strażacka 1 87-500 Rypin tel. 54 280 34 04

Wodociągi ul. Elizy Orzeszkowej 4 87-500 Rypin tel. 54 280 24 61

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ul. Mikołaja Reja 2 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Pogotowie numer alarmowy 999 lub 112 z telefonów kom.

Szpital Powiatowy ul. 3 Maja 2 87-500 Rypin ul. 54 280 54 54

Przychodnia przy Szpitalu ul. 3 Maja 2 87-500 Rypin tel. 54 280 24 26

Przychodnia Dormed ul. Lisowskiego 16 87-500 Rypin tel. 54 280 76 20

Wykaz aptek w Rypinie: „Pod Orłem” Sp. z o.o. Apteka ul. Kilińskiego 7 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 20 44

„Remedium” Apteka ul. Koszarowa 3 87-500 Rypin tel. 54 280 35 97

„Aloes” Apteka Urszula Mielczarek ul. ks. Lisowskiego 2 b 87-500 Rypin tel. 54 280 55 75

REKLAMA

KARKON-ZAPOROWICZ
www.karkon.pl

**PRODUCENT KOTŁÓW UKZ
NA PELLET I EKOGROSZEK**

- stylowe oraz nowoczesne OGRODZENIA
- wkłady kominowe
- sprzedaż WĘGLA
- konstrukcje stalowe

www.facebook.com/KARKONGD
ul. Rypińska 50, Golub-Dobrzyń
695 912 114 lub 883 673 400

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto/Moto

Sprzedam C-328 bez rejestracji, agregat uprawowy na cienkiej sprężynie 2,2m, siewnik NODET 2,4 m. Tel. kontaktowy 664 896 441

Drewno /Węgiel

Drewno kominkowe, trociny 5,00 zł worek, ekogroszek i orzech (worki 25 kg). OBLADREX Golub-Dobrzyń, tel. 604 517 964

Praca

Szukam pracownika do gospodarstwa. Tel. 600 421 383

Zatrudnię: do gospodarstwa rolnego pracownika (produkcja paszy i prace porządkowe). Zapewniam zakwaterowanie. Mile widziane prawo jazdy. Tel. 660 734 297 lub 531 734 298

Rolnictwo

Sprzedam ziemię rolną w miejscowości Tomkowo-4 ha i Półwies-5 ha, 3 i 4 klasa. Cena 545 000 zł. Kontakt pod numerem 500 717 941

Sprzedam pszenicę jarą Arabella, 1000 zł/t. Tel. 784 211 684, Radomin

Różne

Dachy, okna, drzwi, płyta warstwowa, garaże (blaszaki). Zadzwoń 514 866 203 lub 56 474 09 20

Usługi

Transport koni, krów i innych zwierząt na terenie całej Polski. Atrakcyjne stawki i fachowe podejście. Tel. kontaktowy 669 450 043

OGŁOSZENIE

OGŁOSZENIE

REKLAMA

**WYNAJEM NOWYCH
CAMPERÓW**
tel.: 601 917 253

**POSZUKUJĘ
SIEDLISKO NA WSI
DO WYNAJĘCIA**
TEL.: 661 355 019

**NIEMCY-HOLANDIA
PRZEWÓZ OSÓB**
tel. 698 239 698
Szymański Express Brodnica

CRY

REKLAMA W CRY

Z A D Z W O Ń

TEL. 608 688 587

Wyślij z komórki ogłoszenie do naszych tygodników

1. Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia. Zaczynij od podania prefiksu **AF.CWA** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Wąbrzeskiego CWA), **AF.CGD** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Golubsko-Dobrzyńskiego CGD), **AF.CLI** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Lipnowskiego CLI), **AF.CRY** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Rypińskiego CRY). Po spacji wpisz treść ogłoszenia.
2. Prefiks musi być oddzielony spacją od treści ogłoszenia – jest to warunek konieczny przyjęcia ogłoszenia przez system. Maksymalna liczba znaków razem z prefiksem, znakami interpunkcyjnymi i spacjami w obrębie jednego SMS-a wynosi 160. Treść SMS-a nie może zawierać polskich znaków (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ż, ź).
3. Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer **74480**. Koszt SMS-a to 4,92 zł brutto (4 zł netto plus VAT 23%). Przykładowa całość powinna wyglądać tak: AF.CLI (spacja) Kupie samochód, tel. 123 456 789.
4. Otrzymasz od nas potwierdzenie otrzymania SMS-a o treści: Dziękujemy za przesłanie ogłoszenia. Redakcja CLI (CRY, CWA, CGD).
5. Na ogłoszenia do wydania czwartkowego czekamy do poniedziałku do godz. 24.00.
6. Jeden SMS oznacza jednorazową emisję ogłoszenia. Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej **WWW.GOLUB-CGD.PL**

Kwiaty dla seniorek

RYPIN ▶ W miniony czwartek Dzień Kobiet obchodziły panie ze Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów z Rypina. Nie obyło się bez życzeń i kwiatów

Mieczysław Laudenci rozpoznał spotkanie, powitał przybyłych gości i skierował miłe słowa w kierunku pań.

– Z okazji Dnia Kobiet pragniemy złożyć wam życzenia zdrowia, szczęścia i miłości, by w każdym dniu roku uśmiech na twarzy gościł tak samo często jak w tym wyjątkowym dniu – powiedział Laudenci.

Po życzeniach przyszedł czas na odśpiewanie tradycyjnego „sto lat” i symboliczną lampkę szampa. Uczestniczki spotkania nie kryły zadowolenia.

– Mąż nie mógł już wytrzymać i wręczył mi kwiatka wczoraj wieczorem, a dziś podał śniadanie do łóżka – opowiada Anna Laudencka. – Jesteśmy już 46 lat po ślubie i nadal się kochamy. Myślę, że każda kobieta lubi być mile zaskakiwana, choćby drobnym prezentem. Sama również staram się zaskakiwać swojego męża. Ważne, by z upływem czasu panowie nie przestawali zabiegać o swoje panie.

Nie zabrakło wspomnień. Przy kawie, lampce szampa i ciście panie wracały pamięcią do dawnych czasów.

– Pamiętam jak w latach osiemdziesiątych w pracy dostawałyśmy kwiaty oraz rajstopy – wspomina z uśmiechem na twarzy Barbara Cieszyńska. – Dawniej pracowałam w zakładzie krawieckim w Rusinowie i z okazji Dnia Kobiet zapraszałyśmy panów na poczęstunek. Każda z pań przygotowywała coś pysznego i wspólnie świętowałyśmy. Były to miłe chwile.

Z życzeniami i kwiatami dla pań przybył także burmistrz Paweł Grzybowski. Wspólnie spędzony czas upłynął seniorom w przyjaznej atmosferze, a rozmowom nie było końca.

Tekst i fot.
Adam Wojtalewicz

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

Odwiedził ich generał

SKRWILNO 13 marca do Zespołu Szkół w Skrwilnie zawitał niezwykle gość – polski wojskowy i naukowiec, profesor nauk społecznych, doktor habilitowany nauk wojskowych, generał dywizji Wojska Polskiego w stanie spoczynku Bogusław Pacek

Honorowy Obywatel Rypina, profesor Bogusław Pacek, był Komendantem Głównym Żandarmerii Wojskowej, Zastępcą Dowódcy Operacji Wojskowej Unii Europejskiej w Czadzie i Republice Środkowoafrykańskiej. Pełnił także funkcję asystenta szefa Sztabu Generalnego WP ds. Wojsk Lądowych i Wojsk Specjalnych. Został także wyznaczony na stanowisko radcy Ministra Obrony Narodowej, a następnie na komendanta – rektora Akademii Obrony Narodowej. Był również doradcą NATO ds. reformy edukacji wojskowej na Ukrainie.

To człowiek z pasją, felietonista „Polski Zbrojnej”, „Świata Elit” oraz „Twojego Wieczoru”. Założył Federację Organizacji Proobronnych, w której sprawował funk-

cję prezesa. Stworzył Oddziały Specjalne Żandarmerii Wojskowej w Warszawie, Mińsku Mazowieckim i Gliwicach. To właśnie on zainicjował i opracował wstępną koncepcję utworzenia Jednostki Specjalnej „AGAT”. Jest także laureatem plebiscytu „Homo Popularis” na najpopularniejszego Pomorzańskiego Roku 2015. Otrzymał również tytuł Lidera Bezpieczeństwa nadany przez Stowarzyszenie Wspieranie Bezpieczeństwa Narodowego. Jest autorem 20 monografii oraz ponad 200 artykułów o tematyce związanej z bezpieczeństwem. Aktualnie jest profesorem Uniwersytetu Jana Kochanowskiego.

– Profesor Bogusław Pacek przybył do Skrwilna na spotkanie z młodzieżą szkolną, któ-

rej zaprezentował wykład pt.: „Żołnierz-obrońca, patriota czy przedstawiciel atrakcyjnego zawodu? Co znaczy być żołnierzem dzisiaj w Polsce i we współczesnym świecie?”. Młode pokolenie z dużym zaciekawieniem wysłuchało prelekcji, po której generał przeprowadził konkurs dotyczący Wojska Polskiego. Najlepsi uczniowie otrzymali nagrody książkowe – publikacje generała Bogdana Packa wraz z autografami, a także pamiątki z okresu jego służby wojskowej – mówi Joanna Wierchowska z ZS w Skrwilnie.

Szczególnie dużym zainteresowaniem tematyką spotkania wykazali się chłopcy, którzy zadawali gościowi dużo pytań.

(red)

fol. nadesłane

Rypin

Niestraszna im żadna bitwa

Pasjonaci historii, podróży, ciekawi świata i ludzi zrzeszyli się jakiś czas temu w stowarzyszeniu. Jak magnes zadziałały na wielu mundury i możliwość zwiedzania świata...

Od wielu już lat w Zespole Szkół nr 3 im. Bogdana Chełmickiego w Rypinie działa grupa uczniów, która pod wodzą wicedyrektora Jacka Borowskiego uczestniczy w rekonstrukcjach różnych wydarzeń historycznych. Młodzież reprezentuje też w stosownych strojach (mundurach epokowych) szkołę, miasto i powiat w czasie wielu uroczystości, rocznic, nie tylko w Rypinie. Od nieco ponad roku grupa funkcjonuje formalnie jako Stowarzyszenie Legia Nadwiślańska 3. Pułk Piechoty w Rypinie przy ZS3 właśnie. Są tu i aktualni uczniowie szkoły, i absolwenci, i nauczyciele.

Działalność stowarzyszenia „rozkreśliła się” w dużej mierze dzięki osobistej pasji wicedyrektora Jacka Borowskiego, który lubi się dzielić swoją ogromną wiedzą

historyczną, a pasją zaraża innych. Żeby zasilić szeregi grupy, trzeba chcieć zgłębiać zainteresowania historią, nie tylko Polski. Stowarzyszenie reprezentuje wszystkie formacje polskie walczące o niepodległość, począwszy od rozbiorów Polski poprzez powstanie listopadowe, styczniowe, wojnę polsko-bolszewicką, działania na frontach II wojny światowej. Młodzi, ciekawi historii ludzie uczestniczą w wielu rekonstrukcjach historycznych, inscenizacjach upamiętniających doniosłe w historii Polski wydarzenia.

Kalendarz imprez jest tak napięty, że czasem nie wiadomo, którą wybrać, na które zaproszenie odpowiedzieć. Z perspektywy uczniów ważne i cenne jest to, że wszelkie wyjazdy, w tym wyprawy zagraniczne, są dla nich zupełnie

bezpłatne. O zabezpieczenie finansowe stowarzyszenie występuje do sponsorów, uzyskuje też dotacje z konkursów na zadania publiczne.

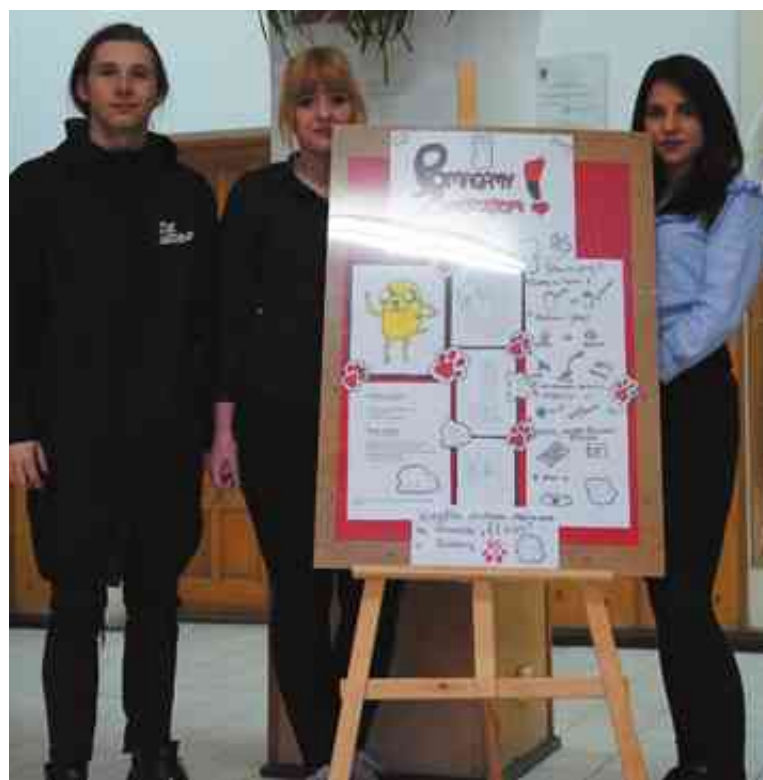
Lista historycznych batalii i innych ważnych wydarzeń, które stały się udziałem uczniów z 3. Pułku Legii Nadwiślańskiej już jest imponująca. „Walczyli” o Tczew (bitwa z 1807 r.), o Węgrów (powstanie styczniowe 1863r.). Na długo zapamiętają letnią wyprawę do Włoch, którą stowarzyszenie zorganizowało jako ogólnopolskie obchody 210. rocznicy powstania Legionów Dąbrowskiego. Było to też okazją do zwiedzenia Mediolanu, Como i Uggiate-Trevano. Przed „żołnierzami” i „żołnierzami” wyjazd do Lipska, do Wrocławia, do Włoch, Francji i Hiszpanii, może na Maltę.

(red), fot. nadesłane

Gmina Rogowo

Daj groszaka na zwierzaka

Uczniowie Zespołu Szkół nr 4 w Nadrożu mają wielkie serca. Udowodnili to, przeprowadzając akcję na rzecz zwierząt

Z inicjatywy uczniów Filipa Rumianowskiego (kl. III technikum geodezyjne) i Angeliki Łęgowskiej (kl. I technikum architektury krajobrazu) ruszyła akcja „Daj groszaka na zwierzaka”. Od 26 lutego zbierano środki i konkretne przedmioty dla schroniska REKSIO w Brodnicy.

Klasa, która zebrała najwięcej, otrzyma wspaniałe, niezwy-

kle przydatne nagrody. Zebrano: karmę w puszkach i suchą karmę dla psów, gruby makaron świderki i muszelki, obrożę, smycze, szczotki, zabawki, piłki, gryzaki. Koordynatorzy akcji ogłosili konkurs na najfajniejsze zdjęcie pupila. Z tych zdjęć stworzono wyjątkową wystawę.

(red)

fol. nadesłane

Nasi prymusi odebrali nagrody

RYPIN ▶ 39 uczniów szkół prowadzonych przez powiat rypiński odebrało we wtorek stypendia marszałka województwa kujawsko-pomorskiego. Uroczyste wręczenie stypendiów 622 uczniom techników i zasadniczych szkół zawodowych z całego województwa odbyło się w hali Arena Toruń. Spotkanie z uczniami było także okazją do wyróżnienia najlepszych stypendystów i placówek edukacyjnych oraz prezentacji szkół i pracodawców z regionu

Spotkanie ze stypendystami marszałka w Hali Arena Toruń

– W kujawsko-pomorskim od lat realizujemy projekty stypendialne skierowane do uczniów, którzy dobrze radzą sobie w nauce. Wsparcie adresowane dla zdolnej młodzieży ze szkół zawodowych uruchamiamy po raz pierwszy, planujemy już kolejne nabory. Pieniądze trafią zarówno do uczniów techników jak i zasadniczych szkół zawodowych. To środki, które pomogą w kształceniu potrzebnych

na rynku pracy specjalistów różnych dziedzin – mówi marszałek Piotr Całbecki.

Projekt stypendialny „Prymusi Zawodu Kujaw i Pomorza” realizowany jest w oparciu o środki z Regionalnego Programu Operacyjnego. W roku szkolnym 2017/2018 wsparcie trafi do 622 uczniów z 72 szkół w regionie. Pomoc otrzyma 467 uczniów techników oraz 155 uczniów zasadniczych szkół zawo-

dowych. Wysokość stypendium to od 200 do 500 złotych miesięcznie. Środki można wykorzystać między innymi na pokrycie kosztów przygotowania do konkursów, turniejów i olimpiad, udziału w dodatkowych zajęciach, zakup komputera, specjalistycznego sprzętu, pomocy dydaktycznych i książek oraz opłacenie zakwaterowania, wyżywienia i dojazdów do szkoły.

Wśród szkół z największą liczbą

stypendystów są Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Brodnicy (47 stypendystów), Zespół Szkół Chemicznych im. M. Skłodowskiej-Curie we Włocławku (35) oraz Zespół Szkół Nr 2 im. Adama Mickiewicza w Chełmnie (33). 24 stypendystów ma Zespół Szkół im. Nr 3 im. B. Chełmickiego w Rypinie, a 14 Zespół Szkół Nr 2 w Rypinie im. Unii Europejskiej.

Podczas wtorkowej konferencji „Kształcenie zawodowe wobec oczekiwań lokalnego rynku pracy” w hali sportowo-widowskiej przy ulicy Bema w Toruniu stypendyści podpisali umowy stypendialne, odebrali też z rąk marszałka Piotra Całbeckiego certyfikaty za wybitne osiągnięcia edukacyjne. Statuetki „Prymusi Zawodu Kujaw i Pomorza” otrzymali nasi najlepsi stypendyści: Agnieszka Michalska z Zespołu Szkół Nr 3 im. Bogdana Chełmickiego w Rypinie (najlepsza stypendystka w kategorii technikum) oraz Wiktor Wiechecki z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 im. gen. Władysława Sikorskiego

w Inowrocławiu (najlepszy stypendysta w kategorii szkoła zawodowa). Certyfikaty z gratulacjami odebrali też dyrektorzy szkół, do których uczęszczają stypendyści.

Na specjalnych stoiskach swoją ofertę prezentowało 26 szkół zawodowych, firmy współpracujące z tymi placówkami, a także uczelnie z regionu. Częścią spotkania była też debata ekspercka na temat dopasowania systemu kształcenia do wymagań rynku pracy z udziałem przedstawicieli uczelni, firm oraz szkół.

To kolejne tego rodzaju wsparcie samorządu województwa dla uzdolnionych uczniów z regionu. Wcześniej urząd marszałkowski rozdysponował stypendia wśród 1,5 tysiąca uzdolnionych uczniów w ramach projektu „Prymus Pomorza i Kujaw”. Przyznano też stypendia 73 uczniom liceów i techników, których zgłosiły starostwa powiatowe i miasta na prawach powiatu.

(red)

fot. Andrzej Goiński

Rypin

Zapach lasu na talerzu

Reprezentacja Zespołu Szkół Nr 3 im. B. Chełmickiego wzięła udział w konkursie kulinarnym „Smaki i aromaty lasu – kuchnia myśliwska”. Organizatorem był Zespół Szkół nr 2.

Patronatem objął uczniowskie zmagania starosta rypiński Zbigniew Zgórzyński, przewodniczący rady powiatu Krzysztof Cegłowski oraz brać myśliwska regionu kujawsko-pomorskiego. Do udziału w kulinarnych zmaganiach zaproszono uczniów szkół kształcących w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych. Rywalizowało

sześć dwuosobowych zespołów: Zespół Szkół Technicznych z Lipna, Zespół Szkół z Grubna, Zespół Szkół ze Studzieńca, Zespół Szkół z Gronowa, Zespół Szkół nr 2 z Rypina i reprezentacja Zespołu Szkół nr 3 w Rypinie. Zadaniem zespołu było wykonanie pięciu porcji tzw. dania zasadniczego z sarny w czasie 120 minut.

– Konkurs był świetną okazją do doskonalenia umiejętności kulinarnych, wymiany doświadczeń między uczniami, zdrowej rywalizacji, a przede wszystkim dobrej zabawy, którą było widać na twarzach uczestników – relacjonuje udział w konkursie nauczycielka technologii gastronomicznej w ZS3 Agnieszka Meler.

Zespół Chełmickiego wystąpił w składzie: Krystian Paradowski i Miłosz Trymers. Chłopcy wywalczyli II miejsce i wygrali mikser dzbanowy dla szkoły. Przygotowali zrazy z grzybowo-jałowcowym z pierogami, z modrą kapustą i z żurawiną. I miejsce zajęł Zespół Szkół w Studzieńcu. Dużym zaskoczeniem i niespodzianką były nagrody. Żaden z uczestników konkursu nie wyjechał do domu bez nagrody. Podobnie opiekunowie-nauczyciele.

(ak), fot. nadesłane

Rypin

Przepis na zdrowie

Co zrobić na zdrowy, pożywny obiad? Jak powinno wyglądać pełnowartościowe śniadanie? Odpowiedzi na te wszystkie pytania znajdzie każdy na blogu dietetyczno-kulinarnym.

Na pomysł aktywowania bloga kulinarnego wpadły nauczycielki zajmujące się w Zespole Szkół nr 3 im. Bogdana Chełmickiego kwestiami żywienia (przedmiotu szkolnego). Przy okazji zajęć szkolnych w pracowniach lub na okoliczność różnych imprez w szkole powstawały wielokrotnie dania, które po prostu trzeba było uwiecznić, przynajmniej na zdjęciach, a także podzielić się recepturami z innymi.

Z czasem pomysł rozrósł się do postaci bloga dietetyczno-kulinarnego, na którym oprócz receptur i przepisów na różne potrawy pojawiły się liczne porady dietetyczne, ciekawostki dotyczące jedzenia. Można tu znaleźć mnóstwo informacji. Każdy, kto lubi gotować, piec, dekorować stół i kto interesuje się wszelkimi nowinkami kulinarnymi, znajdzie tu informacje pożyteczne dla siebie. Blog tworzą nauczycielki: Agnieszka Meler i Sylwia Fiałkowska, ale także uczniowie. To oni coraz częściej wychodzą z inicjatywą

i realizują z pasją swoje pomysły.

Jeden z ostatnich wpisów na blogu jest szczególnie przydatny wszystkim tym, którzy w pełni sezonu grypowego nie czują się pewnie. – Sezon na gripę i przeziębienia trwa. Warto wiedzieć, jak wzmocnić odporność i wspomóc organizm w walce z infekcją. Właściwa dieta jest istotnym czynnikiem wpływającym na stan zdrowia. Przedstawiamy kilka produktów, które warto wprowadzić do diety – mówi współtwórczyni bloga Sylwia Fiałkowska.

Dalej zobaczymy całą listę produktów spożywczych, które pomogą nam zadbać o zdrowie. Znajdziemy wśród nich, jogurty, czosnek i cebulę, paprykę, maliny... Wyczytamy także, że w walce z przeziębieniem pomogą także: miód, imbir, chili, czarna bez, szałwia i lipa. Więc może herbatka? Przepis też można znaleźć na blogu.

(ak)

Mito wciąż w formie

PIŁKA NOŻNA ▶ W sobotę 10 marca ekipa Mito Spedycja Rypin rozegrała trzy spotkania w ramach IV kolejki Halowej Ligi Piłki Nożnej w Golubiu-Dobrzyniu

Nasz zespół zagrał w składzie: Paweł Kozłowski – Cezary Ruciński, Radosław Rygielski, Jakub Nicgórski, Marek Taczyński (k), Michał Czapliński, Krzysztof Motylewski.

– W przedostatniej kolejce rozgrywek ponieśliśmy pierwszą porażkę. Pomimo dobrego początku turnieju i pewnego zwycięstwa nad drużyną Agrolider, w spotkaniu z wiceliderem musieliśmy uznać wyższość rywali. Mecz początkowo rozgrywany był pod nasze dyktando, jednak niewykorzystane okazje z naszej strony, a skuteczność wyborowego strzelca rywali Patryka Budziwojskiego z drugiej, doprowadziły do prowadzenia przeciwnika 3:0. Pomimo pogoni w drugiej połowie, udało nam się tylko zmniejszyć rozmiary porażki – mówi Marek Taczyński, kapitan ekipy.

Ostatni mecz był bardzo ważny dla Mito Spedycji ze względu na to, że we wcześniejszym pojedynku Sahara pokonała Underart. Dzięki temu nasz zespół miał szansę na zachowanie sta-

tus-quo. Pewna i skuteczna gra dała cenne 3 punkty. Mecz ze względu na bardzo ostrą grę jednego z rywali był bardzo trudny. Niestety zagranie z ostatniej minuty, za które otrzymał czerwoną kartkę, spowodowało kontu-

zję naszego zawodnika.

– Mamy nadzieję, że w najbliższą sobotę dobrą, efektywną i skuteczną grą zapewnimy sobie końcowy sukces – dodaje Taczyński.

(ak), fot. nadesłane

IV KOLEJKA

MITO Spedycja Rypin – Agrolider Wąbrzeźno 5:0

(Nicgórski 2, Motylewski 2, Taczyński)

MITO Spedycja Rypin – Underart Wąbrzeźno 1:3 (Taczyński)

MITO Spedycja Rypin – TKKF Sahara Golub-Dobrzyń 6:1

(Czapliński 2, Nicgórski 2, Ruciński, Taczyński)

Piłka nożna

Derby przed nami

Już w najbliższy weekend ruszają rozgrywki niższych lig piłkarskich, w tym w A-klasie. W niedzielę kibice w Skrwilnie obejrzą derbowe starcie pomiędzy Skrwą i Grottem.

Rywalizacja w A-klasie jest niezwykle wyrównana, a dzięki temu ciekawa. Przypomnijmy, że w pierwszej kolejki sezonu 2017/18 Grot pokonał Skrwę u siebie 3:0. Ale dla piłkarzy z Kowalk to właśnie początek rozgrywek był bardzo dobry i przez dłuższy czas Grot był liderem tabeli. W drugiej części rundy jesiennej przytrafiły się jednak porażki i ostatecznie Grot zakończył rundę na trzeciej pozycji, ale ma tylko punkt straty do lidera z Kruszyna.

Skrwa grała także w kratkę, lepsze mecze przeplatając gorszymi. W meczach tej ekipy na pewno

na brak emocji nie narzekali kibice, bo padało w nich dużo goli. Ulubionym wynikiem Skrwy było 3:2, ale niestety w obie strony, zdarzały się wygrane jak np. z Mieniem Lipno i porażki jak z Orionem Popowo. Piłkarze ze Skrwilna zakończyli rundę jesienią na piątej pozycji w tabeli, ale tracą do lidera rozgrywek już 6 punktów.

Kto zwycięży w derbach powiatu rypińskiego i poprawi swoją sytuację w grupie II wrocławskiej A-klasy? Przekonamy się już w niedzielę, początek meczu w Skrwilnie o 13.00. Relacja w kolejnym CRY.

(ak), fot. archiwum

Piłkarze z Kowalk są wyżej w tabeli, więc to oni mogą uchodzić za faworyta

REKLAMA

Już 17. marca wielkie otwarcie!

- W DNIU OTWARCIA -10% RABATU DLA WSZYSTKICH KLIENTÓW
- DLA PIERWSZYCH 10 OSÓB SUPER NAGRODY
- KAŻDY KLIENT W DNIU OTWARCIA OTRZYMA OD NAS UPOMINEK

NAJWIĘKSZY WYBÓR W MIEŚCIE!

GOLUB-DOBRZYŃ UL. SZKOLNA 29 TEL. 782 992 550